A woman with a white headscarf and a white apron over a dark long-sleeved top is holding a small silver coin in her right hand. She is looking directly at the camera with a neutral expression. The background is a solid dark blue color.

Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj:n

TOIMINTAKERTOMUS JA IFRS-TILINPÄÄTÖS

31.12.2022



Säästöpankkien
Keskuspankki Suomi Oyj

SISÄLLYS

SÄÄSTÖPANKKIEN KESKUSPANKKI SUOMI OYJ:N TOIMINTAKERTOMUS JA IFRS-TILINPÄÄTÖS 31.12.2022

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS 1.1.–31.12.2022

Säästöpankkiryhmä ja Säästöpankkien yhteenliittymä	4
Toimintaympäristön kuvaus	5
Säästöpankkien Keskuspankin liiketoiminta	7
Säästöpankkien Keskuspankin tulos ja tase	8
Vakavaraisuus ja riskiasema	10
Luottoluokitus	15
Pankin hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä	15
Säästöpankkien Keskuspankin hallinto ja henkilöstö	16
Palkitsemisjärjestelmä	16
Keskeisimmät ulkoistetut toiminnot	17
Yhteiskuntavastuu	17
Olennot tapahtumat tilinpäätöspäivän jälkeen	17
Vuoden 2023 näkymät	18
Hallituksen esitys jakokelpoisten varojen käytöstä	18
Tunnuslukujen laskentakaavat	19

SÄÄSTÖPANKKIEN KESKUSPANKIN IFRS-TILINPÄÄTÖS

Tuloslaskelma	21
Laaja tuloslaskelma	21
Tase	22
Rahavirtalaskelma	23
Oman pääoman muutokset	24

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Liite 1: Tietoja raportioivasta yhtiöstä ja kuvaus Säästöpankkiryhmästä	26
Liite 2: Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet	27
Liite 3: Merkittävimmät johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin sisältyvät keskeiset epävarmuustekijät	35

RISKIENHALLINNAN JA VAKAVARAIKUUDEN PERIAATTEET

Liite 4: Riskienhallinta ja hallinnointiperiaatteet	38
Liite 5: Vakavaraisuuden hallinta	44

TILIKAUDEN TULOS

Liite 6: Korkokate	49
Liite 7: Palkkiotuotot ja -kulut, netto	50
Liite 8: Kaupankäynnin nettotuotot	50
Liite 9: Rahoitusinstrumenttien tuloserät	51
Liite 10: Liiketoiminnan muut tuotot	51
Liite 11: Henkilöstökulut	52
Liite 12: Liiketoiminnan muut kulut	53
Liite 13: Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	53
Liite 14: Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista	54
Liite 15: Tuloverot	59

VARAT

Liite 16: Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu	61
Liite 17: Käteiset varat	62
Liite 18: Lainat ja saamiset	62
Liite 19: Johdannaiset ja suojauslaskenta	63
Liite 20: Sijoitusomaisuus	64
Liite 21: Aineelliset hyödykkeet	65
Liite 22: Aineettomat hyödykkeet	66
Liite 23: Laskennalliset verot	67
Liite 24: Muut varat	69

VELAT JA OMA PÄÄOMA

Liite 25: Velat luottolaitoksille ja asiakkaille	71
Liite 26: Liikkeeseen lasketut velkakirjat	72
Liite 27: Varaukset ja muut velat	73
Liite 28: Oma pääoma	74

MUUT LIITETIEDOT

Liite 29: Vakuudet	76
Liite 30: Taseen ulkopuoliset sitoumukset	76
Liite 31: Rahoitusvarojen ja -velkojen nettoutus	77
Liite 32: Käyvät arvot arvostusmenetelmän mukaisesti ...	78
Liite 33: Vuokrasopimukset	81
Liite 34: Lähipiiritiedot	82
Liite 35: Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat	83

PILARI III –LIITETIEDOT84

Tämä toimintakertomus ja tilinpäätös 2022 on vapaaehtoinen julkaisu, jota ei ole laadittu ESEF-sääntelyn (European Single Electronic Format) mukaisesti, eikä se täytä arvo-paperimarkkinalain 7 luvun 5§:n vaatimuksia. ESEF-sääntelyn mukainen toimintakertomus ja tilinpäätös on sähköisessä muodossa oleva xHTML-muotoinen dokumentti. ESEF-sääntelyn mukainen toimintakertomus ja tilinpäätös 2022 on saatavissa internetosoitteesta saastopankki.fi.



HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS TILIKAUDELTA

1.1.–31.12.2022

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

TILIKAUDELTA 1.1.–31.12.2022

Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj (jäljempänä Säästöpankkien Keskuspankki) on suomalaisten Säästöpankkien omistama pankki, jonka ensisijaisena tehtävänä on hoitaa Säästöpankkiryhmän erilaisia keskusluottolaitospalveluita. Keskusluottolaitospalvelut keskittyvät maksuliike- ja tilinhoitajapalveluihin, yhteenliittymän jäsensäästöpankeille (jäljempänä myös Säästöpankit) tarjottaviin maksukorttien liikkeelleas-kupalveluihin, henkilöasiakkaiden kulutusluototukseen sekä likviditeetin hallintaan, jälleenrahoitukseen ja tasehallintaan liittyviin palveluihin. Säästöpankkien Keskuspankki kuuluu Säästöpankkien yhteenliittymään.

Säästöpankkien Keskuspankin liiketoiminnan painopiste oli vuonna 2022 laadukkaissa palveluissa ja palveluiden edelleen kehittämisessä.

Säästöpankkien Keskuspankin liike-tulos tilikaudella oli 7,1 miljoonaa euroa ja taseen loppusumma 3,4 miljardia euroa.

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄ JA SÄÄSTÖPANKKIER YHTENLIITTYMÄ

Säästöpankkien Keskuspankki kuuluu Säästöpankkiryhmään ja Säästöpankkien yhteenliittymään. Pankin tilinpäätös yhdistellään Säästöpankkiryhmän yhdisteltyyn tilinpäätökseen.

Säästöpankkiryhmä on Suomen vanhin pankkiryhmä, joka koostuu Säästöpankkien yhteenliittymän muodostaneista Säästöpankeista, keskusyhteisönä toimivasta Säästöpankkiliitosta sekä Säästöpankkien yhdessä omistamista tytär- ja osakkuusyhtiöistä.

Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt muodostavat yhteenliittymästä annetussa laissa määritellyn taloudellisen kokonaisuuden, jossa Säästöpankkiliitto osk ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Säästöpankkien yhteenliittymän muodostavat Yhteenliittymän keskusyhteisönä toimiva Säästöpankkiliitto osk, 15 Säästöpankkia, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj, Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj

sekä edellä mainittujen konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset, Säästöpankkipalvelut Oy ja Sp-Rahastoyhtiö Oy. Säästöpankkiryhmän laajuus eroaa Säästöpankkien yhteenliittymän laajuudesta siinä, että Säästöpankkiryhmään kuuluu myös muita yhteisöjä kuin luotto ja rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä. Näistä merkittävimmät ovat Sp-Henkivakuutus Oy sekä Sp-Koti Oy.

Tilikauden aikana Ylihärman Säästöpankki fuusioitui Aito Säästöpankki Oy:öön ja Mietoisten Säästöpankki Liedon Säästöpankkiin. Fuusioiden seurauksena Yhteenliittymään ja Säästöpankkiryhmään kuuluvien Säästöpankkien määrä väheni 17 pankista 15 pankkiin.

Liedon Säästöpankin isännistö hyväksyi Liedon Säästöpankin ja Oma Säästöpankin yhdistymistä koskevat yritys-järjestelyt 22.9.2022 isännistön kokouksessa. Liedon Säästöpankin irtaantuminen Säästöpankkiryhmästä ja Säästöpankkien Yhteenliittymästä toteutuu arviolta 28.2.2023.

Säästöpankkikeskus käynnisti toukokuussa 2022 muutosneuvottelut, jotka koskivat noin 470 työntekijää Säästöpankkiliitto osk:ssa, Säästöpankkipalvelut Oy:ssä, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj:ssä, Sp-Rahastoyhtiö Oy:ssä ja Sp-Henkivakuutusyhtiö Oy:ssä. Muutosneuvotteluiden tavoitteena oli parantaa operatiivista tehokkuutta, yksinkertaistaa organisaation rakennetta sekä selkiyttää työnjakoa ja vastuualueita. Suunniteltujen toimenpiteiden oli toteutuessaan arvioitu johtavan enintään 45 toimen lakkaamiseen. Muutosneuvottelut päättyivät 21.6.2022. Neuvottelujen tuloksena Säästöpankkikeskuksesta vähennettiin 21 työtehtävää ja osaan työtehtäviä tuli olennaisia muutoksia. Säästöpankkien Keskuspankissa neuvottelujen henkilöstövaikutukset olivat vähäiset.

Säästöpankkiliiton toimitusjohtajana vuodesta 2017 toiminut Tomi Närhinen jätti tehtävänsä kesäkuussa. Säästöpankkiliitto osk:n hallitus nimitti 15.8.2022 vt. toimitusjohtaja Karri Alameren Säästöpankkiliitto osk:n toimitusjohtajaksi.

Säästöpankkiryhmän rakenteesta löytyy lisätietoa sivulta saastopankki.fi/saastopankkiryhma.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN KUVAUS

GLOBAALI TALOUSTILANNE

Vuosi 2022 alkoi myönteisissä tunnelmissa ja odotus oli, että maailmantalouden elpyminen koronakriisistä jatkuisi. Maailmantalouden odotettiin kasvavan pitkän ajan keskiarvoa nopeammin. Näkymät kuitenkin muutuivat radikaalisti helmikuussa 2022, kun Venäjä hyökkäsi Ukrainaan. Tämä aikaansai inhimillisen kärsimyksen lisäksi myös monenlaisia taloudellisia vaikutuksia.

Venäjän vastaiset sanktiot ja myös Venäjän omat toimet ovat aiheuttaneet raaka-aineiden ja energian hintojen nousua ja etenkin kaasun ja sähkön saatavuus on heikentynyt. Energiahaasteet ovat iskeneet erityisesti Eurooppaan, joka on ollut riippuvainen venäläisestä energiasta.

Inflaatio alkoi kiihtyä jo vuonna 2021, mutta sodan seuraukset omalta osaltaan kiihdyttivät inflaatiota. Vuonna 2022 inflaatiossa kavuttiin lukemiin, joita ei olla länsimaissa nähty vuosikymmeniin. Niin USA:ssa kuin Euroopassakin kuluttajahintainflaatio nousi yli 10 %:iin. USA:ssa inflaatio alkoi osoittaa jo vaimenemisen merkkejä loppuvuonna 2022, mutta Euroopassa inflaationäkymät ovat epävarmemmat ja riippuvat paljon energian hinnan kehityksestä. Toimitusketjuhaasteet sen sijaan alkoivat jo helpottaa loppuvuonna.

Hintojen nousun ja muun taloudellisen epävarmuuden myötä niin yritysten kuin kuluttajienkin luottamus

kääntyi laskuun. Etenkin kuluttajat ovat monissa maissa olleet pessimistisempiä talousnäkökymien suhteen kuin pitkään aikaan. Hintojen nousu on heikentänyt kotitalouksien ostovoimaa ympäri maailman. Toisaalta korona-aikana kerääntyneet säästöt ovat tuoneet helpotusta ja todellinen kulutus ei vielä pahemmin kärsinyt ostovoiman heikkenemisestä huolimatta.

Kiihtyneen inflaation seurauksena keskuspankit ympäri maailman aloittivat rahapolitiikan kiristämisen. Esimerkiksi USA:n ja Euroopan keskuspankit nostivat ohjaukorkojaan useasti ja normaalia suuremmin askelin. Heidän tavoitteensa on painaa inflaatio takaisin tavoite-
tasolle, vaikka se tarkoittaakin taloudellisen aktiviteetin heikkenemistä.

Kiinassa puolestaan tiukka koronastrategia aiheutti edelleen häiriöitä taloudessa, kun tartuntojen lisääntyessä otettiin käyttöön tiukkoja sulkutoimia. Loppuvuonna 2022 Kiina muutti koronastrategiansa selvästi sallivampaan suuntaan ja se näkyikin nopeasti tartuntojen räjähdysmäisenä kasvuna. Koronastrategian onnistuminen ohjaa pitkälti ensi vuoden talouden kehitystä.

Vaikka talousuutisointi ja etenkin tulevaisuuteen ennakoivat indikaattorit olivat varsin mollivoittoisia vuonna 2022, odotetaan maailmantalouden kasvaneen noin 3 %:n vauhtia (OECD:n ennuste). Se on toki pitkän aikavälin kasvua maltillisempi luku, mutta sitä voidaan pitää nykyisessä talousympäristössä jonkinlaisena torjuntavoittona. Todellinen taloudellinen aktiviteetti on pärjännyt paremmin kuin mitä luottamusindikaattorit ennakoivat.

KORKOYMPÄRISTÖ

Vuoden 2021 aikana lähes muuttumattomina ja negatiivisina pysyneet euroalueen lyhyet korot ovat tilikauden aikana nousseet merkittävästi. Asuntolainojen hallitsevana viitekorkona toimiva 12 kuukauden Euribor on noussut vuodenvaihteesta lähes 3,5 prosenttiyksikköä. Lyhyissä koroissa tapahtunut nousu ja käyrän jyrkkeminen on eliminoinut sitä rasiitetta, jonka viime vuosien tasainen korkokäyrä on pankkitoiminnan korkokatteelle muodostanut. Samanaikaisesti kuitenkin tukkurahoitusmarkkinoiden epävakaa tilanne on leventänyt marginaaleja velkapääomamarkkinoilla ja täten kasvatanut jälleenrahoituksen kustannuksia.

Euroopan Keskuspankki on selkeästi viestittänyt ohjauksenkorkojen nousevan edelleen. Samanaikaiset markkinoiden odotukset heikkenevästä talouskehityksestä ovat kuitenkin jarruttaneet pitkien korkojen nousua. Viiden vuoden swap-korko on noussut vuodenvaihteesta noin 3 prosenttiyksikköä mutta epävarmuus talouskehityksestä on aikaansaanut pitkään korkokäyrään laskevan muodon.

SIJOITUSMARKKINAT

Vuoden 2022 ensimmäisellä neljänneksellä koettiin merkittävä muutos sijoitusmarkkinoilla Venäjän aloittaman hyökkäyssodan seurauksena. Riskinottohalukkuus laski ja osakemarkkinoiden pitkään jatkunut nousu kääntyi. Samaan aikaan inflaation nousu ja sitä seuranneet rahapoliittiset toimenpiteet katkaisivat pitkään jatkuneen matalien korkojen aikakauden. Tällä oli merkittäviä vaikutuksia sijoitusmarkkinoihin. Korkosijoitusten tuotot laskivat voimakkaasti kolmannella vuosineljänneksellä ja yritysten tulospöytäkirjojen heikentyminen yhdessä nousevien korkojen kanssa johtivat osakekurssien laskuun. Globaalin talouskasvun hidastuminen ja Yhdysvaltain dollarin vahvistuminen heikensivät kehittyvien markkinoiden sijoitusten tuottoja. Vuoden viimeisellä neljänneksellä sijoitusmarkkinoilla nähtiin elpymistä, mutta vuosi 2023 alkaa merkittävien epävarmuustekijöiden vallitessa. Geopoliittisten jännitteiden nousu, hiipuva talouskasvu ja kiristytävä rahapolitiikka yhdessä luovat haastavan sijoitusympäristön.

SUOMEN TALOUSTILANNE

Kuten muuallakin maailmassa, vuodesta 2022 odotettiin vuoden startatessa vielä ripeän talouskasvun vuotta. Ukrainan sota heikensi kuitenkin Suomen talouden näkymiä monella tapaa. Suomen ulkomaankauppa Venäjän kanssa on romahtanut, kuluttajien ja yritysten luottamus on laskenut ja energian hinta on korkealla.

Nämä lähtökohdat huomioiden Suomen talous pärjäsi vuonna 2022 kohtuullisen hyvin. Hyvän alkuvuoden ansiosta talouskasvun odotetaan asettuvan noin 2 %:iin. Loppuvuonna talouskasvu kuitenkin jo hyytyi. Tätä kirjoitettaessa tilastot kertovat BKT:n supistuneen hieman jo vuoden kolmannella neljänneksellä ja ekonomistit odottavat supistumisen jatkuvan myös vuoden viimeisellä neljänneksellä.

Vuoden aikana kuluttajien luottamus romahti historian pohjalukemiin. Syitä tähän ovat ainakin hintojen ja korkojen nopea nousu sekä sähköpulan uhka. Kuluttajien luottamuksen heikentyminen on heijastunut voimakkaasti asuntomarkkinoille. Kauppamäärät sekä uusien asuntolainojen nostot ovat laskeneet selvästi vuoden takaa.

Sen sijaan yksityinen kulutus on pitänyt pintansa kohtuullisen hyvin. Etenkin palveluita on kulutettu koronakriisin aiheuttaman patoutuneen kysynnän siivittämänä. Tavaroiden kulutus on sen sijaan supistunut. Kotitaloudet ovat käyttäneet korona-aikana kertyneitä säästöjään kulutuksen rahoittamiseen.

Kotitalouksien taloutta haastaa nyt hintojen ja korkojen nousu. Sen sijaan työmarkkinoilla tilanne on edelleen hyvä. Työllisyysaste on ennätyskorkealla ja vapaita työpaikkoja on yhä paljon tarjolla.

Yritysten tuotanto kasvoi vuonna 2022 vielä mukavaa tahtia. Näkymät tulevaan kuitenkin heikkenivät ja myös yritysten luottamus on laskenut, vaikkakaan ei niin dramaattisesti kuin kotitalouksien. Heikointa luottamus on kaupan ja rakentamisen aloilla, teollisuudessa ja palvelusektorilla yritysten luottamus on hieman korkeammalla. Konkurssien määrä on pysynyt normaalilla tasolla.

SÄÄSTÖPANKKIEN KESKUSPANKIN LIIKETOIMINTA

Säästöpankkien Keskuspankki vastaa erilaisten keskitettyjen palveluiden tuottamisesta Säästöpankeille. Merkittävimmät toiminnot ovat Säästöpankkien yhteensiittymän jäsenluottolaitosten jälleenrahoitus ja likviditeetin hallinta, tasehallintapalvelut, maksukorttien liikkeeseenlaskupalvelut ja vakuudettomien kulutusluottojen myöntäminen Säästöpankkien asiakkaille sekä säästöpankkien maksujenvälitys- ja tilinhoitajatoiminta.

TREASURY

Treasury-toiminnan painopiste oli vuonna 2022 Säästöpankkiryhmän likviditeettiaseman varmistamisessa sekä optimoinnissa ja ryhmän velkasijoittajasuhteiden edelleen laajentamisessa.

TASEHALLINTAPALVELUT

Toimintavuonna käynnistettiin ja edistettiin useita järjestelmäympäristöön ja datan hallinnointiin liittyviä projekteja ja pienkehityksiä ml. kiinnitysluottopankkisääntelyn edellyttämät muutokset. Tuettiin Yhteensiittymän luottolaitoksia korkoriskien hallinnassa korkoympäristön nopeassa muutoksessa.

MAKSUKORTTIEN LIIKKEESEENLASKUPALVELUT JA VAKUUDETON KULUTUSLUOTOTUS

Vuoden 2022 aikana Säästöpankkien palvelutarjoama laajeni rahoitustuotteissa, kun Säästöpankin vakuudetonta kulutusluottoa alettiin aktiivisesti markkinoida. Vastuullisesti myönnetyn ja markkinoidun rahoitustuotteen kysyntä on ollut hyvää ja asiakkaat ovat hakeneet tuotetta erityisesti Säästöpankin mobiili- ja verkkopankin kautta. Maksukorttien osalta liiketoimintavolyymit kehittyivät suotuisasti ja vuoden aikana toteutettiin useita pienkehityshankkeita. Vastuullisuutta edistettiin korttialueella muun muassa ottamalla käyttöön meren jätemuovista valmistetut maksukortit ja siirtymällä kortinvalmistuksessa kolmen vuoden voimassaoloajasta neljään vuoteen.

MAKSUJENVÄLITYS

Vuoden 2022 aikana jatkettiin prosessien ja toiminnallisuuden kehittämistä sekä toteutettiin useita sääntelyn edellyttämiä toiminnallisuuksia ja muutoksia.

ARVOPAPERIPALVELUT / TILINHOITAJATOIMINTA

Vuoden 2022 aikana toteutettiin sääntelyyn, markkina-
muutoksiin ja viranomaisraportointiin liittyviä hankkeita sekä edistettiin liiketoiminta-alueen nopean ja kustannustehokkaan jatkokehittämisen mahdollisuuksia.

SÄÄSTÖPANKKIEN KESKUSPANKIN TULOS JA TASE

KESKEISET TUNNUSLUVUT

(1 000 euroa)	12/2022	12/2021	12/2020
Liikevaihto	59 845	44 142	43 904
Korkokate	17 990	9 147	6 487
% liikevaihdosta	30,1 %	20,7 %	14,8 %
Liiketulos	7 106	-582	-1 452
% liikevaihdosta	11,9 %	-1,3 %	-3,3 %
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	28 585	20 583	21 332
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-20 633	-20 628	-21 678
Kulu-/tuottosuhte	0,7	1,0	1,0
Taseen loppusumma	3 421 948	2 679 569	2 817 010
Oma pääoma	116 024	83 952	83 620
Oman pääoman tuotto %	5,7 %	-0,8 %	-1,7 %
Koko pääoman tuotto %	0,2 %	0,0 %	-0,1 %
Omavaraisuusaste %	3,4 %	3,1 %	3,0 %
Vakavaraisuussuhde %	41,4 %	39,1 %	32,2 %
Arvon alentumistappiot rahoitusvaroista	-846	-537	-1 107
Henkilöstön määrä kokonaisresursseiksi muutettuna	39	48	44
Kokonaisresurssien määrä keskimäärin tilikaudella	46	49	47

TULOSKEHITYS (VERTAILUTIETO 1–12/2021)

Säästöpankkien Keskuspankin liiketulos oli 7,1 (-0,6) miljoonaa euroa ja tilikauden tulos verojen jälkeen 5,7 (-0,7) miljoonaa euroa.

TUOTOT

Liiketoiminnan tuotot yhteensä olivat 28,6 (20,6) miljoonaa euroa.

Korkokate nousi 18,0 (9,1) miljoonaan euroon. Korkotuotot kehittyivät positiivisesti ollen 33,4 (18,0) miljoonaa euroa samalla, kun korkokulut myös kasvoivat -15,4 (-8,9) miljoonaan euroon. Korkotuottojen kasvu johtui antolainauksen ja korollisen korttiluottokannan tuottojen kasvusta. Korkokulujen kasvu johtui varainhankinnan kustannusten noususta. Korkoriskin suojaamiseksi

tehtyjen koronvaihtosopimusten osuus korkokatteesta oli -0,3 (0,6) miljoonaa euroa.

Nettopalkkiotuotot nousivat 1,1 miljoonaa euroa ollen 9,8 (8,7) miljoonaa euroa. Palkkiotuotot nousivat 25,7 (23,4) miljoonaan euroon palkkiokulujen ollessa 15,8 (14,7) miljoonaa euroa.

Kaupankäynnin nettotuotot olivat -2,8 (-0,8) miljoonaa euroa, joka oli täysin suojauslaskennan nettotuloksen realisoitumatonta kuluja.

Liiketoiminnan muut tuotot olivat 3,6 (3,5) miljoonaa euroa ja koostuivat pääosin palveluveloituksista yhteenliittymän keskusyhteisöltä sekä sopimustuotoista korttijärjestöltä.

KULUT

Liiketoiminnan kulut ennen rahoitusvarojen arvonalenemisiä olivat yhteensä -20,6 (-20,6) miljoonaa euroa.

Henkilöstökulut laskivat 0,4 miljoonaa euroa päätyen -4,5 (-4,9) miljoonaan euroon.

Liiketoiminnan muut kulut nousivat 0,3 miljoonaa euroa ollen -14,4 (-14,1) miljoonaa euroa.

Poistot pysyivät suhteellisen samalla tasolla kuin vertailuvuonna. Poistot aineettomista hyödykkeistä olivat yhteensä -1,7 (-1,6) miljoonaa euroa.

Arvon alentumistappiot rahoitusvaroista olivat -0,8 (-0,5) miljoonaa euroa.

TASE JA RAHOITUS (VERTAILUTIEDOT 31.12.2021)

Säästöpankkien Keskuspankin taseen loppusumma oli 3 422 (2 680) miljoonaa euroa.

VARAINHANKINTA JA OTTOLAINAUS

Säästöpankkien Keskuspankin liikkeeseen laskemien joukkovelkakirjalainojen kokonaismäärä oli 880 (1 006) miljoonaa euroa. EMTN-ohjelman puitteissa liikkeeseen laskettiin 70 miljoonan euron arvosta uusia pitkäaikaisia vakuudettomia joukkovelkakirjalainoja kauden aikana erääntyneiden joukkovelkakirjalainojen korvaamiseksi yhteenliittymän jälleärahoitustarpeen mukaan.

Velat luottolaitoksille olivat kauden päättyessä 1 754 (1 244) miljoonaa euroa ja koostuivat pääosin yhteenliittymäpankkien lyhytaikaisista talletuksista LCR- ja maksuliiketeille sekä Säästöpankkien Keskuspankin välittämistä vähimmäisvarantotalletuksista. Erään sisältyy myös Euroopan keskuspankin TLTRO III -rahoitusoperaatiosta nostettua vakuudellista luottoa 68 miljoonan euron arvosta ja rahamarkkinatalletuksia muilta kuin yhteenliittymäpankeilta 250 (185) miljoonaa euroa.

Velat asiakkaille olivat 574 (326) miljoonaa euroa ja koostuivat pääasiassa ulkomaisten julkisyhteisöjen rahamarkkinatalletuksista.

ANTOLAINAUS

Lainat ja saamiset luottolaitoksilta olivat kauden lopussa 1 931 (1 393) miljoonaa euroa. Erä koostuu pääosin yhteenliittymän muille Säästöpankeille sekä Sp-Kiinnitysluottopankki Oy:lle myönnettyistä taselainoista (yhteensä 1 748 miljoonaa) ja reposopimuksista (40 miljoonaa). Erään sisältyy lisäksi yhteenliittymän vähimmäisvarantotalletus sekä vakuudeksi annetut rahavakuudet muille pankkiryhmillä.

Lainat ja saamiset asiakkailta olivat yhteensä 141 (97) miljoonaa euroa ja koostuivat pääosin luottokorttien saldoista. Vakuudeton kulutusluotto -tuotteen korollinen luottokanta oli 27 miljoonaa euroa. Järjestämättömien saamisten osuus kuluttaja-asiakasluotonannosta oli vuoden lopussa 1,41 % (1,35 %) koko kantaan suhteutettuna.

SIJOITUSOMAISUUS

Säästöpankkien Keskuspankin sijoitusomaisuus 108 (167) miljoonaa euroa koostuu pääasiassa keskuspankkirahoitukseen oikeuttavista saamistodistuksista (50 miljoonaa euroa). Muita saamistodistuksia taseessa oli tilikauden päättyessä 3,2 miljoonaa euroa. Merkintöjä ei julkisesti noteerattuihin rahastoihin oli 3,2 miljoonaa euroa sekä ei julkisesti noteerattuihin osakkeisiin 2,1 miljoonaa euroa.

OSAKKEET JA OMA PÄÄOMA

Säästöpankkien Keskuspankin koko osakekannan omistavat yhteenliittymän Säästöpankit. Katsauskauden aikana toteutettiin osakeanti omistajapankeille. Osakeanti oli suuruudeltaan 26 468 tuhatta euroa. Säästöpankkien Keskuspankin osakepääoma osakeantin jälkeen on 94 812 tuhatta euroa. Säästöpankkien Keskuspankin hallussa ei ole omia osakkeita.

Oman pääoman määrä 31.12.2022 oli 116 (84) miljoonaa euroa ja se luetaan kokonaan ydinpääomaan. Oman pääoman muutoksen merkittävin syy on edellä mainittu osakeanti. Oman pääoman tuotto oli 5,7 % (-0,8 %). Koko pääoman tuotto on 0,2 % (0,0 %).

VAKAVARAIUUS JA RISKIASEMA

VAKAVARAIUUDEN HALLINTA (VERTAILUTIETO 31.12.2021)

Säästöpankkien Keskuspankki on määritellyt vakavaraisuuden hallintaprosessin, jonka tavoitteena on pankin riskinkantokyvyn riittävyys turvaaminen suhteessa toiminnan kaikkiin olennaisiin riskeihin. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi Säästöpankkien Keskuspankki tunnistaa ja arvioi toimintaansa liittyvät riskit kattavasti ja mitoitaa riskinkantokykynsä vastaamaan Säästöpankkien Keskuspankin riskien yhteismäärää. Vakavaraisuuden hallintaprosessin kautta määritettävät sisäiset pääomatarpeet perustuvat vakavaraisuussäätelyn Pilari I:n mukaisiin pääomavaateisiin ja sen ulkopuolisiin riskeihin kuten rahoitustaseen korkorisktiin, sijoitussalkun markkinarisktiin ja liiketoimintarisktiin. Sisäisessä arviointiprosessissa Säästöpankkien keskuspankki arvioi pääoman määrän, joka riittää kattamaan myös Pilari I:n ulkopuolisista riskeistä syntyvät odottamattomat tappiot.

Säästöpankkien Keskuspankki tuottaa strategiansa mukaisesti säästöpankeille erilaisia keskusluottolaitospalveluita: maksuliike- ja tilinhoitajapalveluita kaikille säästöpankeille ja yhteenliittymän jäsensäästöpankeille maksukorttien ja vakuudettomien kulutusluottojen liikkeellelaskupalveluita sekä likviditeetin hallintaan, jälleenrahoitukseen ja tasehallintaan liittyviä palveluita. Toimimalla vain näillä liiketoiminta-alueilla pankki kykenee pitämään toimintaansa sisältyvät riskit hallittavina.

Pankin hallituksella on kokonaisvastuu vakavaraisuuden hallinnasta. Pankin hallitus hyväksyy vakavaraisuuden hallinnan lähtökohdat, tavoitteet ja periaatteet. Lisäksi hallitus vahvistaa yleiset vaatimukset vakavaraisuuden mittaus- ja arviointimenetelmille sekä yleiset periaatteet vakavaraisuuden hallintaprosessin järjestämisestä. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että hallitus vahvistaa riskistrategiat ja määrittää tavoitetasot pääomalle, joka kattaa kaikki liiketoiminnasta ja ulkoisen toimintaympäristön muutoksista aiheutuvat olennaiset riskit. Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen vakavaraisuutta, maksuvalmiutta ja asiakasriskejä valvotaan konsolidoidusti Yhteenliittymäntasolla. Keskusyhteisön hallitus on asettanut yhteenliittymän ja pankkien vakavaraisuudelle tavoitetasot, joita seurataan neljännesvuosittain.

STRESSITESTIT

Osana vakavaraisuuden hallintaprosessia Säästöpankkien Keskuspankki arvioi omaa riskiasemaansa ja pääoman riittävyttä stressitesteillä. Stressitestejä käytetään arvioitaessa miten erilaiset poikkeuksellisen

vakavat, mutta mahdolliset tilanteet voivat vaikuttaa tuloksentelekokykyyn, vakavaraisuuteen ja pääomien riittävyteen. Stressitestien avulla pyritään tunnistamaan Säästöpankkien Keskuspankin kannalta keskeisimmät riskit ja arvioimaan, miten haavoittuvainen pankin rakenne on näiden riskien toteutumisen suhteen. Vakavaraisuuden hallintaprosessin tavoitteena on myös ylläpitää ja kehittää laadukasta riskienhallintaa.

PÄÄOMAN JATKUVUUSSUUNNITELMA

Säästöpankkien Keskuspankin pääoman jatkuvuussuunnitelma on tehty ennalta arvaamattomien tapahtumien varalle, jotka saattavat vaarantaa pankin vakavaraisuuden. Osana pääoman jatkuvuussuunnitelmaa ovat pääoman määrälle ja laadulle hallituksen asettamat tavoitetasot ja seurantarajat, joita seurataan neljännesvuosittain. Pääoman jatkuvuussuunnitelmassa on kuvattu toimenpiteet, joihin toimiva johto ja hallitus voivat ryhtyä, jos vakavaraisuussuhdeluvulle asetettu seurantaraja rikkoutuu.

PILARI I –PÄÄOMAVAATEET

Säästöpankkien Keskuspankin suurimmat pääomavaateet muodostuvat korttiluottosaamisista sekä vakuudettomista kulutusluottosaamisista. Pankin luottoriskin pääomavaade lasketaan standardimenetelmällä ja operatiivisen riskin pääomavaade perusmenetelmällä. Markkinariskin pääomavaade lasketaan perusmenetelmällä valuuttapositioneille, mikäli kokonaisnettovaluuttapositioneet on yli 2 prosenttia omien varojen yhteismäärästä. Säästöpankkien Keskuspankilla ei ole valuuttapositioneita.

OMAT VARAT JA VAKAVARAIUUS

Säästöpankkien Keskuspankin pääomavaatimus muodostuu seuraavista eristä:

- Vakavaraisuusasetukseen (CRR) perustuva vähimmäisvaade vakavaraisuussuhdeluvulle (8 %)
- 2,5 % luottolaitoslain mukainen kiinteä CET1-lisäpääomavaatimus,
- Ulkomaisten vastuiden maakohtaiset muuttuvat CET1-lisäpääomavaatimukset.

Finanssivalvonnan Säästöpankkien yhteenliittymälle asettama harkinnanvarainen Pilari II -pääomavaatimus on 1,5 prosenttia (1,25 %) perustuen Finanssivalvonnan marraskuussa 2021 tekemään päätökseen. Pilari II -pääomavaatimuksesta vähintään kolme neljäsosaa on oltava ensisijaista pääomaa, josta vähintään kolme neljäsosaa on oltava ydinpääomaa.

Finanssivalvonta poisti 6.4.2020 koronapandemian vaikutusten lieventämiseksi järjestelmäriskipuskurin, joka oli Säästöpankkien yhteenliittymän osalta 1 prosentin suuruinen. Finanssivalvonta ei ole toistaiseksi asettanut järjestelmäriskipuskuria nollatasoa suuremmaksi Venäjän hyökkäyssodan vaikutusten vuoksi. Makrovakauspäätöksen 16.12.2022 mukaan Finanssivalvonnan johtokunta on arvioinut tarvetta ja mahdollisuuksia vahvistaa kansallisen rahoitusjärjestelmän riskinkantokykyä enintään yhden prosentin suuruisella järjestelmäriskipuskurivaatimuksella. Päätöksen mukaan Finanssivalvonnan johtokunta valmistautuu tekemään päätöksen järjestelmäriskipuskurivaatimuksen asettamisesta vuoden 2023 ensimmäisellä neljänneksellä ja järjestelmäriskipuskurivaatimus tulisi voimaan laissa määritellyn siirtymäajan jälkeen. Päätöstä järjestelmäriskipuskurin asettamisesta voidaan lykätä, jos vaatimuksen arvioidaan vaikuttavan hyvin kielteisesti luottomarkkinoiden toimintaan lyhyellä aikavälillä.

Finanssivalvonta ei ole asettanut vuonna 2022 muuttuvaa lisäpääomavaatimusta, jonka suuruus voi vaihdella 0-2,5 prosenttia riskipainotettujen saamisten yhteismäärästä. Finanssivalvonta ei ole asettanut Säästöpankkien yhteenliittymälle ns. OSII-lisäpääomavaatimusta.

Finanssivalvonta on myöntänyt luvan olla vähentämättä Säästöpankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitosten sisäisiä omistusosuuksia omien varojen instrumenteista laskettaessa omia varoja yksittäisen laitoksen tasolla ja alakonsolidointiryhmän tasolla. Lisäksi Finanssivalvonta on myöntänyt luvan soveltaa 0 prosentin riskipainoa Yhteenliittymän yhteisvastuun piirissä oleviin sisäisiin luottolaitosvastuisiin. Luvat perustuvat EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU 575/2013) ja lakiin talletuspankkien yhteenliittymästä (599/2010).

Finanssivalvonta on antanut Yhteenliittymälain mukaisen luvan Säästöpankkien yhteenliittymän Keskusyhteisönä toimivalle Säästöpankkiliitto osk:lle päättää, ettei sen jäsenluottolaitoksiin sovelleta EU:n vakavaraisuus-

asetuksen (EU 575/2013) kuudennen osan ja sen nojalla annetuissa Euroopan unionin säädöksissä säädettyjä luottolaitoksen maksuvalmiudelle asetettuja vaatimuksia. Keskusyhteisölle myönnetty lupa kattaa myös 28.6.2021 voimaan tulleen NSFR-vaateen.

Euroopan komissio julkaisi 27.10.2021 ehdotuksen uudeksi pankkipaketiksi, joilla implementoidaan lopullinen Basel III -sääntely EU:ssa. Ehdotukseen sisältyvillä EU:n vakavaraisuusasetuksen muutoksilla (CRR3), jonka tarkoitus tulla voimaan 2025 vuoden alusta ei arvioida olevan olennaista vaikutusta Säästöpankkien Keskuspankin vakavaraisuuteen.

Säästöpankkien Keskuspankki julkistaa vakavaraisuuslaskennan kannalta olennaiset tiedot vuosittain osana toimintakertomustaan ja tilinpäätöksen liitetietoja. Puolivuosikatsauksessa julkistetaan keskeiset vakavaraisuustiedot.

Säästöpankkiryhmän tilinpäätös ja Pilari III:n mukaiset vakavaraisuustiedot ovat saatavissa internetosoitteesta www.saastopankki.fi.

Säästöpankkien Keskuspankin omat varat olivat yhteensä 106,5 (75,2) miljoonaa euroa, kun yhteenlaskettu pääomavaatimus oli 27,0 (20,2) miljoonaa euroa. Ydinpääoma (CET1) muodostui kokonaan ensisijaisesta pääomasta ja sen määrä oli 106,5 miljoonaa euroa. Oma pääoma koostuu ensisijaisista rajoituksettomista omista varoista sekä ydinpääomasta.

Säästöpankkien Keskuspankin vakavaraisuussuhde oli korkealla tasolla ollen vuoden lopussa 41,4 % (39,1 %). Korkeaa vakavaraisuuslukua selittää osaltaan Finanssivalvonnan yhteenliittymälle antama poikkeuslupa, jonka mukaisesti Säästöpankkien yhteenliittymän sisäisten rahoituserien riskipainona käytetään vakavaraisuuslaskennassa 0 %.

VAKAVARAISUUSLASKELMA

Omat varat (1 000 euroa)	2022	2021
Ydinpääoma ennen lakisääteisiä oikaisuja	116 024	83 952
Ydinpääomaan tehtävät lakisääteiset oikaisut	-9 536	-8 745
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	106 488	75 206
Ensisijainen pääoma (T1 = CET1 + AT1)	106 488	75 206
Omat varat yhteensä (TC = T1 + T2)	106 488	75 206
Riskipainotetut erät yhteensä	257 036	192 333
josta luottoriskin osuus	212 713	151 362
josta vastuun arvonoinnivaara (CVA)	824	856
josta markkinariskin osuus	-	-
josta operatiivisen riskin osuus	44 323	40 115
Omien varojen vähimmäisvaatimus	20 563	15 387
Omien varojen vähimmäisvaatimuksen ylittävä määrä	84 637	59 820
Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	41,4	39,1
Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	41,4	39,1
Omat varat yhteensä (TC) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	41,4	39,1
Pääomavaatimus		
Omat varat yhteensä	106 488	75 206
Pääomavaatimus yhteensä*	26 992	20 195
Pääomapuskuri	79 496	55 011

*Pääomavaatimus muodostuu lakisääteisestä vähimmäisvakavaraisuusvaateesta 8 %, luottolaitoslain mukaisesta kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 % ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.

VÄHIMMÄISOMAVARAISUUSASTE

Säästöpankkien Keskuspankin vähimmäisomavaraisuusaste oli 6,1 % (5,3 %) ylittäen selvästi sitovan 3 % vähimmäisvaateen. Vähimmäisomavaraisuusaste (Leverage Ratio) kuvaa luottolaitoksen velkaantumistasetta ja se lasketaan jakamalla ensisijainen pääoma vastuiden kokonaismäärällä. Merkittävin osa Säästöpankkien Keskus-

pankin kokonaisvastuista muodostuu ryhmän sisäisistä eristä, jotka vakavaraisuuslaskennassa käsitellään 0 % -riskipainolla eikä niitä vähimmäisomavaraisuutta laskettaessa oteta mukaan kokonaisvastuiden määrään. Pankki seuraa liiallista velkaantumista osana vakavaraisuuden hallintaprosessia.

VÄHIMMÄISOMAVARAISUUSASTE

(1 000 euroa)	2022	2021
Ensisijainen pääoma	106 488	75 206
Vastuiden kokonaismäärä	1 755 379	1 407 959
Vähimmäisomavaraisuusaste	6,1	5,3

KRIISINRATKAISUSUUNNITELMA

Euroopan parlamentin ja unionin direktiivi 2014/59/ EU luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten elvytys- ja kriisinratkaisukehyksestä tuotiin kansallisesti voimaan 1.1.2015 alkaen (Laki luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta). Kriisinratkaisulain toteuttamiseksi perustettiin Rahoitusvakausrasto (Laki rahoitusvakausrastosta, 1995/2014).

Rahoitusvakausrasto päätti asettaa huhtikuussa 2022 Säästöpankkien yhteenliittymälle sekä Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj:lle omien varojen ja hyväksyttävien velkojen vähimmäisvaatimuksen (MREL-vaade). Aiemman päätöksen mukainen vaade on voimassa 31.12.2023 saakka. Vaadetta ei kohdisteta yksittäisiin jäsenluottolaitoksiin tai Säästöpankkien Keskuspankkiin.

MREL-vaade on luonteeltaan Pilari II -tyyppinen minimivaade, joka on täytettävä jatkuvasti.

Rahoitusvakausraston päätöksen mukaan Säästöpankkien yhteenliittymään sovellettava MREL-vaade on 19,49 % kokonaisriskin määrästä tai 5,91 % vastuiden kokonaismäärästä, kumpi suurempi, 31.12.2023 saakka ja 1.1.2024 alkaen MREL-vaade on 19,77 % kokonaisriskin määrästä tai 7,85 % vastuiden kokonaismäärästä, kumpi suurempi.

Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj:n MREL-vaatimus on 14,4 % kokonaisriskin määrästä tai 5,1 % vastuiden kokonaismäärästä, kumpi suurempi, 31.12.2023 saakka ja 1.1.2024 alkaen 15,71 % kokonaisriskin määrästä tai 5,91 % vastuiden kokonaismäärästä, kumpi suurempi.

Kokonaisriskin perusteella lasketun vaatimuksen lisäksi on jatkuvasti täytettävä laitoskohtainen kokonaislisäpääomavaatimus.

RISKIASEMA

RISKIENHALLINNAN TAVOITE

Riskienhallinnan tavoitteena on turvata pankin riskikantokyky ja varmistaa toiminnan jatkuvuus. Riskikantokyky muodostuu toiminnan laajuuteen ja vaativuuteen suhteutetusta riittävästä ja tehokkaasta riskienhallinnasta sekä kannattavaan liiketoimintaan perustuvasta riittävästä maksuvalmiudesta ja vakavaraisuudesta.

RISKIENHALLINNAN PERIAATTEET JA ORGANISOINTI

Riskienhallinnalla tarkoitetaan liiketoiminnasta aiheutuvien sekä siihen olennaisesti liittyvien riskien tunnistamista, arviointia, mittaamista, rajoittamista ja seuranta. Riskienhallinnalla pyritään vähentämään ennakoimattomien tappioiden todennäköisyyttä tai uhkaa valvottavan maineelle ja siten varmistamaan ryhmästrategian toteuttamista. Riskien- ja vakavaraisuudenhallinta on osa sisäistä valvontaa. Säästöpankkien Keskuspankilla on liiketoiminnoista riippumaton riskienvalvonta, jota hoitaa Säästöpankkiliiton riskienvalvontatoiminto.

Säästöpankkien Keskuspankki tuottaa strategiansa mukaisesti säästöpankeille erilaisia keskusluottolaitospalveluita: maksujenvälitys- ja tilinhoitajatoimintoja kaikille säästöpankeille, yhteenliittymän jäsensäästöpankeille maksukorttien ja vakuudettomien kulutusluottojen liikkeeseenlaskupalveluita sekä likviditeetin hallintaan, jälleenerahoitukseen ja tasehallintaan liittyviä palveluita. Säästöpankkien Keskuspankilla ei ole taloudelliseen kantokykyynsä nähden ylisuuria asiakas- tai sijoitusriskikeskittymiä eikä Säästöpankkien Keskuspankki niitä strategiansa mukaisesti myöskään ota. Säästöpankkien Keskuspankki pitää vakavaraisuutensa turvallisella tasolla.

Säästöpankkien Keskuspankki altistuu toiminnassaan luotto-, markkina- ja operatiivisille riskeille sekä liiketoiminta- ja likviditeettiriskeille.

LUOTTO- JA VASTAPUOLIRISKIT

Luotto- ja vastapuoliriskillä tarkoitetaan sitä, että vastapuoli ei kykene täyttämään sopimuksen mukaisia velvoitteitaan. Luottoriskien suurin lähde ovat luotot, mutta vastapuoliriskiä voi syntyä myös muunlaisista saamisista, kuten pankkitalletuksista, sijoitussalkkuihin hankituista arvopapereista ja johdannaisopimuksista sekä taseen ulkopuolisista sitoumuksista, kuten käyttämättömistä luottojärjestelyistä ja -limiiteistä ja takauksista.

Keskittymäriskillä tarkoitetaan puolestaan sitä, että Säästöpankkien Keskuspankin yhdelle asiakkaalle ja/tai asiakaskokonaisuudelle, myöntämien luottojen kokonaismäärä ei saa ylittää luottolaitoslaissa, muissa säädöksissä tai Finanssivalvonnan tai muun valvontaviranomaisen antamissa määräyksissä ja ohjeissa vahvistettuja enimmäismääriä. Yksittäisten vastapuolien aiheuttamia keskittymäriskejä on säännelty limiiteillä ja enimmäisasiakasvastuuta koskevilla toimintaohjeilla sekä yhteenliittymä- että yksittäisellä jäsenluottolaitostasolla.

Säästöpankkien Keskuspankin hallituksen vahvistamat liiketoiminta- ja riskistrategiat määrittelevät enimmäismäärät riskikeskittymille ja ohjaavat sijoitustoimintaa ja luotonannon suuntaamista.

LIKVIDITEETIRISKI

Likviditeettirisillä tarkoitetaan pankin kykyä vastata sitoumuksistaan. Likviditeettirisiki voi aiheutua sisään tulevien ja ulos menevien kassavirtojen hallitsemattomuudesta ja/tai ennakoimattomuudesta. Likviditeettirisiksi voidaan määritellä myös tarvittavan jälleenerahoituksen kustannusten hallitsematon nousu. Likviditeettirisiki voidaan tarkemmin jakaa lyhyen aikavälin maksuvalmiusriskiin ja pitkän aikavälin rahoitusriskiin.

Maksuvalmiusriskiä hallitaan mm. pitämällä riittävästi likvidejä varoja maksuvalmiuden takaamiseksi. Säästöpankkien Keskuspankin maksuvalmius säilyi hyvänä koko vuoden.

MARKKINARISKI

Markkinariskillä tarkoitetaan korkojen ja markkinahintojen muutosten vaikutusta pankin tulokseen ja omaan varoihin. Tilikaudella 2022 Säästöpankkien Keskuspankilla oli markkinariskeistä korko- ja valuuttariskiä alla kuvastusti.

KORKORISKI

Korkorisillä tarkoitetaan korkotason muutosten vaikutusta pankin tase-erien ja taseen ulkopuolisten erien markkina-arvoon ja korkokatteeseen. Korkorisiki aiheutuu saatavien ja velkojen toisistaan poikkeavista korkoperusteista sekä eriaikaisista korontarkistus- tai erääntymisajankohdista. Säästöpankkien Keskuspankki soveltaa käyvän arvon suojausta ja käyttää koronvaih-tosopimuksia korkorisikiasemansa sopeuttamiseen. Säästöpankkien Keskuspankki käyttää korkorisikin-sä seuraamiseksi nykyarvo- ja tulo-riskimenetelmää.

VALUUTARISKI

Valuutariskillä tarkoitetaan valuuttakurssien muutosten vaikutusta tulokseen tai omaan pääomaan. Säästöpankkien Keskuspankille syntyy valuuttariskiä vähäisessä määrin sijoitussalkussa olevien, Visan jäsenyydestä johtuvien Visa Inc -osakkeiden vuoksi. Säästöpankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitosten ottolainauksessa tai likviditeettisalkuissa ei saa olla avointa valuuttapositiona. Valuuttapositiona seurataan vakavaraisuuslaskennassa käytettävän menetelmän mukaisesti (pääomavaade lasketaan, mikäli kokonaisnettovaluuttapositiona on yli 2 %-yksikköä omien varojen yhteismäärästä).

OPERATIIVINEN RISKI

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappionvaaraa, joka aiheutuu riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä. Myös oikeudelliset riskit sisältyvät operatiivisiin riskeihin.

Säästöpankkien Keskuspankissa tunnistetaan ja dokumentoidaan tuotteisiin, palveluihin, toimintoihin, prosesseihin ja järjestelmiin liittyvät operatiiviset riskit. Operatiivisten riskien tunnistamisen kautta määritellään valvonta ja kontrollit. Osa operatiivisten riskien aiheuttamista tappioista suojataan vakuutusturvalla. Lisäksi jatkuvuus suunnitelmilla varaudutaan toiminnan merkittäviin häiriöihin. Säästöpankkien Keskuspankin operatiiviselle johdolle raportoidaan säännöllisesti operatiivisista riskeistä ja toteutuneista vahingoista sekä läheltä piti tilanteista.

LIIKETOIMINTARISKI

Liiketoimintariskit kuvaavat liiketoimintaympäristöstä johtuvien epävarmuuksien vaikutuksia liiketoimintaan. Liiketoimintariskit syntyvät kilpailusta, markkinoiden ja asiakaskäyttötymisen muutoksista sekä tuloksen muodostumisen odottamattomista heilahteluista. Liiketoimintariskit voivat syntyä myös väärän strategian valinnasta, puutteellisesta johtamisesta tai hitaasta reagoinnista toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin. Liiketoimintariskiä hallitaan ja minimoidaan

Säästöpankkien Keskuspankin hallituksen strategia- ja liiketoimintasuunnitelmien avulla. Arvio liiketoimintariskeistä sisältyy hallituksen hyväksymään vakavaraisuuden hallintasuunnitelmaan (ICAAP).

LUOTTOLUOKITUS

S&P Global Ratings vahvisti 4.2.2022 Säästöpankkien Keskuspankin pitkäaikaisen luottoluokituksen tasolle A - ja lyhytaikaisen tasolle A-2. Näkymät säilyivät negatiivisina.

PANKIN HALLINNOINTI- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄ

Säästöpankkien Keskuspankin varsinaisessa yhtiökouksessa käsitellään edellisen vuoden tilinpäätös, voitonjako, vastuuvapauden myöntäminen sekä valitaan hallituksen jäsenet. Päätökset Säästöpankkien Keskuspankin liiketoiminnasta ja strategisista asioista tekee Säästöpankkien Keskuspankin hallitus. Lisäksi hallituksen tehtävänä on tehdä päätökset merkittävimmistä Säästöpankkien Keskuspankin liiketoimintaan liittyvistä asioista sekä valita Säästöpankkien Keskuspankille toimitusjohtaja. Hallituksen tehtäviin kuuluu myös varmistaa, että Säästöpankkien Keskuspankilla on koko sen toiminnan kattava ja asiallisesti järjestetty kirjanpito, tilinpäätöskäytännöt ja taloudellinen raportointi. Lisäksi hallitus vastaa siitä, että Säästöpankkien Keskuspankilla on riittävä ja asianmukaisesti järjestetty sisäinen valvonta, sisäinen tarkastus ja tilintarkastus. Hallituksen työskentely perustuu vahvistettuihin ohjeisiin ja hallituksen työjärjestykseen. Säästöpankkien Keskuspankin toimitusjohtaja hoitaa Säästöpankkien Keskuspankin juoksevaa hallintoa hallitukselta saamiensa ohjeiden mukaisesti.

Hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan riippumattomuuden selvittäminen tapahtuu Finanssivalvonnan antamien määräysten mukaisesti. Tehtävään valittaessa sekä vuosittain hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan on annettava selvitys yhteisöistä, joissa he toimivat. Lisäksi hallituksen jäsenen ja toimitusjohtajan on annettava Finanssivalvonnan määräyksen mukainen sopivuus- ja luotettavuus selvitys tehtävää vastaanottaessaan.

SÄÄSTÖPANKKIEN KESKUSPANKIN HALLINTO JA HENKILÖSTÖ

Säästöpankkien Keskuspankin varsinainen yhtiökokous pidettiin 10.3.2022. Hallituksen esitys voitonjaosta hyväksyttiin. Lisäksi yhtiökokous myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle sekä valitsi yhtiölle uuden hallituksen. Säästöpankkien Keskuspankissa pidettiin 6.10.2022 ylimääräinen yhtiökokous, jossa päätettiin hallituksen jäsenten lukumäärästä ja kokoonpanon täydentämisestä hallituksesta eronneiden jäsenten tilalle.

Säästöpankkien Keskuspankin hallitukseen kuuluivat seuraavat jäsenet:

Nimi	Asema
Närhinen Tomi	jäsen, puheenjohtaja, 10.3.2022 saakka, eronnut hallituksesta 3.8.2022
Mangs Monika	jäsen, varapuheenjohtaja, 10.3.2022 saakka ja puheenjohtaja 10.3.2022 alkaen
Alameri Karri	jäsen, 6.10.2022 alkaen
Koivunen Maija	jäsen, 10.3.2022 alkaen, eronnut hallituksesta 19.5.2022
Niuro Jouni	jäsen, 10.3.2022 saakka
Rouhe Samu	jäsen, 10.3.2022 alkaen
Siviranta Petri	jäsen
Toivonen Anne	jäsen, 10.3.2022 saakka
Öhman Ossi	jäsen, varapuheenjohtaja, 10.3.2022 alkaen

Hallituksen jäsenet ovat rahoitusalan johtotehtävissä toimivia. Hallitus kokoontui tilikauden aikana yhteensä kuusitoista (16) kertaa. Säästöpankkien Keskuspankin hallituksen puhetta johti Säästöpankkiliitto osk:n toimitusjohtaja Tomi Närhinen 10.3.2022 asti ja sen jälkeen Närpiön Säästöpankki Oy:n toimitusjohtaja Monika Mangs.

Säästöpankkien Keskuspankin toimitusjohtajana on tilikauden aikana toiminut Kai Brander ja toimitusjohtajan sijaisena Mervi Luurila. Varsinainen yhtiökokous valitsi Säästöpankkien Keskuspankin tilintarkastajaksi tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab:n päävastuullisena tilintarkastajanaan KHT Mikko Kylliäinen.

Säästöpankkien Keskuspankin henkilöstömäärä kutistui palveluiden ja kehityshankkeiden vaatimalla tavalla ja henkilöstön määrä kokonaisresursseiksi muutettuna tilikauden päättyessä 31.12.2022 oli 39 henkilöä.

PALKITSEMINEN

Säästöpankkien Keskuspankin henkilöstön ja johdon palkitsemisjärjestelmä perustuu voimassa olevaan lain-säädäntöön, finanssialaa koskeviin säännöksiin ja suosituksiin sekä soveltuvin osin hallinnointikoodi Corporate Governance -sääntöihin.

Säästöpankkien Keskuspankki noudattaa päätettäessä toimivan johdon ja henkilökunnan palkitsemisjärjestelmästä luottolaitostoimintaa koskevan lain 8. lukua palkitsemisesta. Säästöpankkien Keskuspankissa ei kuitenkaan sovelleta luottolaitoslain 8. luvun 9, 11 ja 12 §:n säännöksiä niihin palkkionsaajiin, joiden muuttuva palkkio yhden vuoden ansaintajaksolta ei ylitä 50 000 euroa. Muuttuva palkkio yhden vuoden ansaintajaksolla ei myöskään ylitä 100 prosenttia palkkionsaajan kiinteän palkkion kokonaismäärästä.

Palkitsemisjärjestelmällä tarkoitetaan niitä päätöksiä, sopimuksia, toimintaperiaatteita ja menettelytapoja, joita noudatetaan johdon ja henkilöstön palkitsemisessa. Palkitsemisjärjestelmä sisältää sekä palkitsemistavan että sen kehittämiseen ja toteuttamiseen liittyvät prosessit. Palkitsemisjärjestelmää kehitetään aktiivisesti ja pitkäjänteisesti yhteenliittymän kilpailukyvyyn, hyvän taloudellisen kehityksen, kannustavuuden, sitouttamisen sekä uusien pätevien henkilöiden saatavuuden turvaamiseksi. Säästöpankkien Keskuspankissa palkitsemisjärjestelmä nähdään laajana kokonaisuutena, jolla tuetaan henkilöstön motivaatiota ja työtyytyväisyyttä. Sen avulla ohjataan toimintaa kohti yhteisiä tavoitteita. Palkitsemisjärjestelmä sisältää osioita rahallisesta palkitsemisesta ja muista palkitsemisen muodoista, kuten ammatillisen osaamisen ylläpidosta ja kehittämisestä.

Palkitsemisjärjestelmä on sopusoinnussa hyvän ja tehokkaan riskienhallinnan kanssa, ja toteutetaan aina Säästöpankkien Keskuspankin voimassa olevien riskienhallintaperiaatteiden puitteissa. Palkitseminen ei kannusta toiminnassa riskinottoon, joka ylittää riskinkantokyvyn perusteella määritellyn tai muuten kestävä riskitason.

Yhtiökokous päätti 10.3.2022 hallituksen palkkioista seuraavasti:

vuosipalkkio, puheenjohtaja, 7 000 euroa*
vuosipalkkio, varapuheenjohtaja, 3 000 euroa
vuosipalkkio, jäsen, 1 500 euroa
kokouspalkkio, 500 euroa**

*Palkkioita ei makseta Säästöpankkikeskuksen palveluksessa oleville henkilöille.

**Kokouspalkkio maksetaan kustakin hallituksen varsinaisesta kokouksesta (pois lukien päätökset ilman kokousta).

Toimitusjohtajan työsuhteen ehdot ja edut hyväksyy Säästöpankkien Keskuspankin hallitus. Säästöpankkien Keskuspankilla on käytössä palkitsemisjärjestelmä, jonka perusteella henkilökunnalle toimitusjohtaja mukaan lukien voidaan maksaa enintään neljän kuukauden palkkaa vastaava määrä asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta. Pankilla ei ole käytössä eläke- tai muita vastaavia järjestelyitä.

Säästöpankkien Keskuspankissa on tunnistettu merkittävät riskinottajahenkilöt, jotka voivat vaikuttaa pankin riskiprofiiliin tai toiminnallaan aiheuttaa Säästöpankkien Keskuspankille merkittävää taloudellista riskiä. Riskiprofiiliin vaikuttavaan henkilöryhmään kuuluvat Säästöpankkien Keskuspankissa toimitusjohtaja sekä muut toiminnan johtamiseen ja päätöksentekoon osallistuvat henkilöt sekä riippumattomien toimintojen henkilöt.

Sisäinen tarkastus todentaa vähintään kerran vuodessa, että Säästöpankkiliitto osk:n hallintoneuvoston päättämiä palkitsemisjärjestelmiä on Säästöpankkien Keskuspankissa noudatettu.

Pilari III:n mukaiset palkitsemista koskevat tiedot julkistetaan Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksessä. Tilinpäätös on saatavissa Säästöpankkiryhmän kotisivuilla osoitteesta www.saastopankki.fi.

KESKEISIMMÄT ULKOISTETUT TOIMINNOT

Säästöpankkien Keskuspankin pankkijärjestelmä on ulkoistettu Oy Samlink Ab:hen. Korttien liikkeellelaskun sekä korttiluottojen sekä vakuudettomien kulutusluottojen myöntämiseen liittyvät tukipalvelut Säästöpankkien Keskuspankki ostaa pääosin Nets Denmark A/S, Filial i Finlandilta ja korttien valmistamiseen ja toimittamiseen liittyvät palvelut EVERY Card Services Oy:ltä. Säästöpankkien Keskuspankki ostaa kirjanpito palveluita Figure Taloushallinto Oy:ltä, jonka osakekannan Säästöpankkiliitto osk omistaa tasaosuuksin kolmen muun pankkiryhmän kanssa. Säästöpankkien Keskuspankki ostaa sisäisen tarkastuksen, riskienvalvonnan ja compliance-toimintojen palvelut Säästöpankkiliitto osk:n vastaavilta toiminnoilta.

YHTEISKUNTAVASTUU

Säästöpankkien Keskuspankin tiedot yhteiskuntavastuusta sisältyvät Säästöpankkiryhmän konsolidoituun tilinpäätökseen sekä Säästöpankkiryhmän vuosittain julkaistavaan vastuullisuusraporttiin. Tahdomme toimia eettisesti kestävästi noudattaen hyvää hallintotapaa, avoimuutta ja Säästöpankkiryhmän hyvän liiketavan periaatteita. Keskeiset johtamiskäytännöt on kuvattu Säästöpankkiryhmän luotettavan hallinnon ja sisäisen valvonnan periaatteissa. Säästöpankkiryhmän toiminnassa noudatetaan voimassa olevien lakien säännöksiä, viranomaisten antamia määräyksiä, Finanssiala ry:ssä vahvistettuja hyvän pankkitavan säännöksiä ja kaupankäyntiohjetta sekä Säästöpankkiryhmän luotettavan hallinnon ja sisäisen valvonnan periaatteita samoin kuin muita sisäisiä ohjeita. Vastuullisuuden osalta keskeisimpiä ohjeita ja johtamisvälineitä ovat Säästöpankkiryhmän vastuullisuusstrategia -tiekartta ja -politiikka. Lisätietoja Säästöpankkiryhmän vastuullisuudesta sekä Säästöpankkiryhmän vuosittain julkaistava vastuullisuusraportti löytyy sivuilta www.saastopankki.fi.

OLENNAISET TAPAHTUMAT TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN JÄLKEEN

Säästöpankkien Keskuspankin hallituksen tiedossa ei ole seikkoja, jotka olennaisesti vaikuttaisivat Säästöpankkien Keskuspankin taloudelliseen asemaan tilinpäätöksen valmistumisen jälkeiseltä ajalta.

UUODEN 2023 NÄKYMÄT

TOIMINTAYMPÄRISTÖN NÄKYMÄT

Alkuvuonna 2023 monen maan odotetaan ajautuvan taloudelliseen taantumaa eli toisin sanoen bruttokansantuote supistuu vähintään kaksi vuosineljänneestä peräkkäin. Niin USA:ssa kuin Euroopassakin keskuspankkien nopeat koronnostot alkavat heikentää talouden aktiiviteettia. Euroopan osalta energian hinta ja saatavuus ovat myös suuria epävarmuuden aiheuttajia etenkin talvikuukausina. Kiinassa puolestaan koronan tukahduttamisstrategiasta luopuminen ja miten siinä onnistutaan, heijastuu paljon myös talouskehitykseen. Talouden kehitykseen vaikuttavat siis poikkeuksellisen paljon myös ei-taloudelliset tekijät, kuten talven sää ja Kiinan koronatilanne.

Inflaation odotetaan maltillistuvan hiljalleen vuoden 2023 aikana. Vaikka inflaatio laskee, pysyy se edelleen keskuspankkien tavoitetasoa yläpuolella. Keskuspankkien koronnostot jatkuvat ainakin alkuvuonna.

Talven hellittäessä myös talouskehityksen odotetaan piristyvän vuoden jälkimmäisellä puoliskolla. Kuluttajat ja yritykset sopeutuvat hiljalleen korkeampaan korkotasoon ja energiahintojen odotettu lasku helpottaa jälleen kotitalouksien lompakoita. Alkuvuosi on kuitenkin monella tapaa haasteellinen; hintojen nousu syö kuluttajien ostovoimaa ja yritysten tulokunto heikkenee. Jopa sähkökatkojen uhka on todellinen ja kyselytutkimusten mukaan etenkin pk-yritykset eivät ole varautuneet niihin kovinkaan hyvin.

Säästöpankki odottaa Suomen talouden ajautuvan taantumaa ja talous supistuu vuoden 2022 lopulla ja vuoden 2023 alkupuolella. Bruttokansantuotteen kasvu jäänee kalenterivuonna 2023 hieman miinusmerkiseksi. Yksityinen kulutus ja investoinnit supistuvat. Taantumaa odotetaan jäävän kuitenkin kohtuullisen lieväksi ja lyhytkestoiseksi. Työttömyys nousee hieman, mutta suurta heikkenemistä työmarkkinoilla tuskin nähdään.

LIIKETOIMINNAN NÄKYMÄT

Liiketoiminnan peruskäymät ovat talouden epävarmuustekijöistä huolimatta vakaat. Korkotason nousu on poistanut negatiivisten korkojen korkokatteelle aiheuttaman rasitteen. Samanaikaisesti kuitenkin tukkurahoitusmarkkinoiden epävakaus voi jatkuessaan jarruttaa positiivista kehitystä.

Toiminnan pääpainopiste on tukea ja varmistaa Säästöpankkiryhmän strategian toteutuminen.

Säästöpankkien Keskuspankin tuloksen ennakoidaan muodostuvan voitolliseksi vuonna 2023.

HALLITUKSEN ESITYS JAKOKELPOISTEN VAROJEN KÄYTÖSTÄ

Säästöpankkien Keskuspankin jakokelpoiset varat ovat 20 778 715,60 euroa.

Säästöpankkien Keskuspankin hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikauden voitto 5 662 775,46 euroa kirjataan kertyneisiin voittovaroihin, eikä osinkoa jaeta.

LISÄTIETOJA

Lisätietoja antaa toimitusjohtaja Kai Brander
kai.brande@saastopankki.fi
puh. +358 5038 48220

Tiedotteet ja muu yritysinformaatio löytyvät Säästöpankkien Keskuspankin kotisivuilta
www.spkeskuspankki.fi

Säästöpankkiryhmän vastaavat tiedot ovat saatavissa
www.saastopankki.fi -verkkopalvelussa.

Tiedotteet ja muu yritysinformaatio löytyvät Säästöpankkien Keskuspankin kotisivuilta
www.spkeskuspankki.fi

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT:

Liikevaihto:	Korkotuotot, palkkiotuotot, kaupankäynnin nettotuotot, liiketoiminnan muut tuotot
Liiketoiminnan tuotot yhteensä:	Korkokate, palkkiotuotot ja -kulut netto, kaupankäynnin nettotuotot, liiketoiminnan muut tuotot
Liiketoiminnan kulut yhteensä:	Henkilöstökulut, liiketoiminnan muut kulut, poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä
Kulu-tuottosuhde:	$\frac{\text{Liiketoiminnan kulut yhteensä}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}}$
Oman pääoman tuotto (ROE), %:	$\frac{\text{Tilikauden tulos}}{\text{Oma pääoma (vuoden alun ja lopun keskiarvo)}} * 100$
Kokonaispääoman tuotto (ROA), %:	$\frac{\text{Tilikauden tulos}}{\text{Taseen loppusumma (vuoden alun ja lopun keskiarvo)}} * 100$
Omavaraisuusaste, %:	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma}} * 100$
Omavaraisuusaste, %:	$\frac{\text{Omat varat yhteensä}}{\text{Riskipainotetut varat yhteensä}} * 100$

VAIHTOEHTOISET TUNNUSLUVUT

Vaihtoehtoisella tunnusluvulla tarkoitetaan taloudellista tunnuslukua, joka kuvaa mennyttä tai tulevaa taloudellista tulosta, taloudellista asemaa tai rahavirtoja ja joka on muu kuin IFRS-normistossa määritelty tai nimetty taloudellinen tunnusluku. Vaihtoehtoisia tunnuslukuja esitetään kuvaamaan liiketoiminnan taloudellista kehitystä ja parantamaan vertailukelpoisuutta eri raportointikausien välillä.

Säästöpankkien Keskuspankilla ei ole käytössä vaihtoehtoisia tunnuslukuja, jotka eivät olisi johdettavissa tilinpäätöksen tiedoista, eikä esitetyissä tunnusluvuissa ole tapahtunut muutoksia.



SÄÄSTÖPANKKIEN KESKUSPANKIN IFRS-TILINPÄÄTÖS

SÄÄSTÖPANKKIEN KESKUSPANKKI SUOMI OYJ:N TULOSLASKELMA

(1 000 euroa)	Liite	1-12/2022	1-12/2021
Korkotuotot		33 409	18 037
Korkokulut		-15 420	-8 890
Korkokate	6	17 990	9 147
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	7	9 835	8 734
Kaupankäynnin nettotuotot	8	-2 820	-831
Liiketoiminnan muut tuotot	10	3 581	3 534
Liiketoiminnan tuotot yhteensä		28 585	20 583
Henkilöstökulut	11	-4 522	-4 893
Liiketoiminnan muut kulut	12	-14 373	-14 086
Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	13	-1 738	-1 650
Liiketoiminnan kulut yhteensä		-20 633	-20 628
Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista	14	-846	-537
Liikevoitto		7 106	-582
Tuloverot	15	-1 443	-92
Tilikauden tulos		5 663	-674

SÄÄSTÖPANKKIEN KESKUSPANKKI SUOMI OYJ:N LAAJA TULOSLASKELMA

(1 000 euroa)	1-12/2022	1-12/2021
Tilikauden tulos	5 663	- 674
Muut laajan tuloksen erät		
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi		
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettujen rahoitusvarojen myyntivoitto	51	2 486
Yhteensä	51	2 486
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi		
Käyvän arvon rahaston muutos		
Käypään arvoon arvostamisesta	-135	-1 849
Laskennalliset verot käypään arvoon arvostamisesta	27	370
Yhteensä	-108	-1 479
Tilikauden laaja tulos	5 605	332

SÄÄSTÖPANKKIEN KESKUSPANKKI SUOMI OYJ:N TASE

(1 000 euroa)	Liite	31.12.2022	31.12.2021
Varat			
Käteiset varat	17	1 200 500	1 006 639
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	18	1 930 649	1 393 431
Lainat ja saamiset asiakkailta	18	140 616	96 774
Johdannaiset	19	12	0
Sijoitusomaisuus	20	107 950	167 084
Aineelliset hyödykkeet	21	21	62
Aineettomat hyödykkeet	22	8 479	7 515
Versaamiset	23	830	1 163
Muut varat	24	32 890	6 902
Varat yhteensä		3 421 948	2 679 569
Velat ja oma pääoma			
Velat			
Velat luottolaitoksille	25	1 753 917	1 244 000
Velat asiakkaille	25	574 032	325 575
Johdannaiset	19	54 120	10 150
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	26	880 335	1 005 628
Verovelat	23	1 356	273
Muut velat	27	42 163	9 992
Velat yhteensä		3 305 923	2 595 618
Oma pääoma			
Osakepääoma		94 812	68 344
Rahastot		19 434	19 542
Kertyneet voittovarot		1 779	-3 935
Oma pääoma yhteensä	28	116 024	83 952
Velat ja oma pääoma yhteensä		3 421 948	2 679 569

SÄÄSTÖPANKKIEN KESKUSPANKKI SUOMI OYJ:N RAHAVIRTALASKELMA

(1 000 euroa)	1–12/2022	1–12/2021
Liiketoiminnan rahavirta		
Tilikauden tulos	5 663	-674
Oikaisut eriin, joilla ei ole rahavirtavaikutusta	6 318	3 548
Laskennallisen veron muutos	420	92
Liiketoiminnan rahavirta ennen saamisten ja velkojen muutosta	12 402	2 966
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-548 946	-25 555
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	-537 448	-57 852
Lainat ja saamiset asiakkailta	-44 535	-5 168
Sijoitusomaisuus, käypään arvoon laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	11	4 364
Sijoitusomaisuus, jaksotettuun hankintamenuun	60 216	-110 069
Sijoitusomaisuus, käypään arvoon tuloksen kautta arvostettava	-1 200	42 900
Muut varat	-25 989	100 270
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	706 517	-137 307
Velat luottolaitoksille	509 917	144 355
Velat asiakkaille	248 457	-185 528
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	-84 028	-95 670
Muut velat	32 171	-464
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	169 973	-159 896
Investointien rahavirta		
Investoinnit osakkeisiin ja osuuksiin, vähennykset	51	
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-2 660	-1 853
Investointien rahavirta yhteensä	-2 610	-1 853
Rahoituksen rahavirta		
Osakepääoman lisäykset	26 468	
Rahoituksen rahavirta yhteensä	26 468	
Rahavarojen muutos	193 831	-161 750
Rahavarat tilikauden alussa	1 019 455	1 181 204
Rahavarat tilikauden lopussa	1 213 286	1 019 455
Rahavarat muodostuvat seuraavista eristä:		
Käteiset varat	1 200 500	1 006 639
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	12 786	12 816
Rahavarat yhteensä	1 213 286	1 019 455
Oikaisut eriin, joilla ei ole rahavirtavaikutusta		
Odotetut luottotappiot sekä arvonalentumistappiot	1 012	753
Käyvän arvon muutokset	2 820	831
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	1 738	1 650
Muut oikaisut	-275	315
Yhteensä	5 296	3 548
Saadut korot	25 453	18 278
Maksetut korot	11 672	9 337

SÄÄSTÖPANKKIEN KESKUSPANKKI SUOMI OYJ:N OMAN PÄÄOMAN MUUTOSLASKELMA

(1 000 euroa)	Osakepääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Käyvän arvon rahasto	Rahastot yhteensä	Voittovarot	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2021	68 344	19 000	2 022	21 022	-5 746	83 620
Laaja tulos						
Tilikauden tulos					-674	-674
Muut laajan tuloksen erät			-1 479	-1 479	2 486	1 006
Laaja tulos yhteensä			-1 479	-1 479	1 811	332
Oma pääoma yhteensä 31.12.2021	68 344	19 000	542	19 542	-3 935	83 952
Oma pääoma 1.1.2022	68 344	19 000	542	19 542	-3 935	83 952
Laaja tulos						
Tilikauden tulos					5 663	5 663
Muut laajan tuloksen erät			-108	-108	51	-58
Laaja tulos yhteensä			-108	-108	5 713	5 605
Liiketoimet omistajien kanssa						
Uusmerkintä	26 468					
Oma pääoma yhteensä 31.12.2022	94 812	19 000	434	19 434	1 779	116 024



TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

LIITE 1. TIETOJA RAPORTOIVASTA YHTIÖSTÄ JA KUVAUS SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄSTÄ

Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj (jäljempänä Säästöpankkien Keskuspankki) on suomalaisten Säästöpankkien omistama pankki, jonka ensisijaisena tehtävänä on hoitaa säästöpankkien ja Säästöpankkiryhmän erilaisia keskusluottolaitospalveluita. Keskusluottolaitospalvelut keskittyvät maksuliike- ja tilinhoitajapalveluihin sekä yhteenliittymän jäsenpankeille tarjottaviin maksukorttien liikkeellelaskupalveluihin sekä likviditeetin hallintaan, jälleenerahoitukseen ja tasehallintaan liittyviin palveluihin. Säästöpankkien Keskuspankki kuuluu Säästöpankkien yhteenliittymään ja sen omistaa yhteenliittymään kuuluvat 15 Säästöpankkia.

Säästöpankkiryhmä on Suomen vanhin pankkiryhmä, joka koostuu Säästöpankkien yhteenliittymän muodostaneista Säästöpankeista, Keskusyhteisönä toimivasta Säästöpankkiliitosta sekä pankkien yhdessä omistamista tytä- ja osakkuusyhtiöistä. Säästöpankit ovat itsenäisiä alueellisia ja paikallisia pankkeja. Yhdessä Säästöpankit muodostavat pankkiryhmän, jossa yhdistyvät paikallisuus ja valtakunnallisuus. Säästöpankkien perustehtävä on edistää säästäväisyyttä ja asiakkaidensa taloudellista hyvinvointia lähellä asiakasta.

Säästöpankit keskittyvät vähittäispankkitoimintaan, erityisesti päivittäisasiain, säästämisen ja sijoittamisen sekä lainaamisen palveluihin. Tuote- ja palveluvalikoima täydentävät Säästöpankkiryhmään kuuluvien tuote- ja palveluyhtiöiden kanssa tuotettavat muut finanssialan palvelut ja tuotteet. Jäsensäästöpankkien omistamat tuote- ja palveluyhtiöt tukevat ja edistävät Säästöpankkiryhmän liiketoimintaa joko vastuullaan olevien tuotteiden tai keskitetyn palvelutuotannon kautta. Säästöpankkiryhmän merkittävimmät tuote- ja palveluyhtiöt ovat Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj, Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj, Sp-Henkivakuutus Oy, Sp-Rahastoyhtiö Oy, Säästöpankkipalvelut Oy sekä Sp-Koti Oy.

Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt muodostavat yhteenliittymästä annetussa laissa määritellyn taloudellisen kokonaisuuden, jossa Säästöpankkiliitto osk ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Säästöpankkien yhteenliittymän muodostavat Yhteenliittymän keskusyhteisönä toimiva Säästöpankkiliitto osk, 15 Säästöpankkia, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj, Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj sekä edellä mainittujen konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset, Säästöpankkipalvelut Oy ja Sp-Rahastoyhtiö Oy.

Säästöpankkiryhmän laajuus eroaa Säästöpankkien yhteenliittymän laajuudesta siinä, että Säästöpankkiryhmään kuuluu myös muita yhteisöjä kuin luotto- ja rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä. Näistä merkittävimmät ovat Sp-Henkivakuutus Oy ja Sp-Koti Oy. Säästöpankkiryhmä ei muodosta konsernia eikä luottolaitostoiminnasta annetussa laissa määriteltyä konsolidointiryhmää, sillä Säästöpankkiliitto osk:lla ja sen jäsensäästöpankeilla ei ole toisiinsa nähden konsernilaskentaperiaatteiden tarkoittamaa määräysvaltaa. Tämän vuoksi Säästöpankkiryhmälle ei voida määritellä emoyhtiötä.

Tilikauden aikana Ylihärman Säästöpankki fuusioitui Aito Säästöpankki Oy:öön ja Mietoisten Säästöpankki Liedon Säästöpankkiin. Fuusioiden seurauksena Yhteenliittymään ja Säästöpankkiryhmään kuuluvien Säästöpankkien määrä väheni 17 pankista 15 pankkiin. Liedon Säästöpankin isännistö hyväksyi Liedon Säästöpankin ja Oma Säästöpankin yhdistymistä koskevat yritysjärjestelyt 22.9.2022 isännistön kokouksessa. Liedon Säästöpankin irtaantuminen Säästöpankkiryhmästä ja Säästöpankkien Yhteenliittymästä toteutuu arviolta 28.2.2023.

Säästöpankkiliitto osk toimii koko Säästöpankkiryhmän ryhmäohjauksesta ja valvonnasta vastaavana keskusyhteisönä. Laissa talletuspankkien yhteenliittymästä määrätään, että Säästöpankkien yhteenliittymän keskusyhteisönä Säästöpankkiliitto osk:n on laadittava Säästöpankkiryhmän yhdistelty tilinpäätös, johon myös Säästöpankkien Keskuspankki yhdistetään yhteenliittymäpankkien omistussuuden suhteessa. Tilinpäätös laaditaan Säästöpankkiryhmän muodostamasta taloudellisesta kokonaisuudesta, johon myös Säästöpankkien Keskuspankki kuuluu.

Säästöpankkien Keskuspankin kotipaikka on Helsinki, kotivaltio Suomi ja sen rekisteröity osoite on Teollisuuskatu 33, 00510 Helsinki. Säästöpankkien Keskuspankin tilinpäätös on saatavissa internetosoitteesta www.spkeskuspankki.fi. Vastaavasti Säästöpankkiryhmän tilinpäätös on saatavissa internetosoitteesta www.saastopankki.fi/saastopankkiryhma.

Säästöpankkien Keskuspankin hallitus on 3. helmikuuta 2023 hyväksynyt Säästöpankkien Keskuspankin tilinpäätöksen ajalta 1.1. - 31.12.2022 ja tilinpäätös asetetaan yhtiökokouksen 2023 vahvistettavaksi. Yhtiökokouksella on mahdollisuus vahvistaa tilinpäätös tai jättää se vahvistamatta.

LIITE 2. TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

1. YLEISTÄ

Säästöpankkien Keskuspankin tilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) ja niitä koskevien tulkintojen (IFRIC) mukaisesti.

Säästöpankkien Keskuspankki kuuluu Säästöpankkien yhteenliittymään ja talletuspankkien yhteenliittymälain sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, kirjanpidollisten arvioiden muutoksia ja virheitä käsittelevän IAS 8 -standardin periaatteiden mukaisesti Säästöpankkiliitto osk:n hallitus vahvistaa sellaiset sovellettavat tilinpäätösperiaatteet, joihin ei ole saatavissa ohjausta kansainvälisistä tilinpäätösstandardeista.

Säästöpankkien Keskuspankin tilinpäätös laaditaan euroina, joka on pankin kirjanpito- ja toiminnallinen valuutta.

Euroalueeseen kuulumattomiin valuuttoihin sidotut ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumahetken kurssiin. Tilinpäätöshetkellä taseessa olevat ulkomaanrahan määräiset varat ja velat on muutettu euroiksi Euroopan Keskuspankin noteeraamaan tilinpäätöspäivän keskipäivän kurssiin. Arvostuksen yhteydessä syntyneet kurssierot on tuloslaskelmassa kirjattu valuuttatoiminnan nettotuotoiksi "Sijoitustoiminnan nettotuotot" -erän alle.

Säästöpankkien Keskuspankin tilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta ja käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroja ja -velkoja, sekä suojauskohteita käyvän arvon suojauksessa (suojatun riskin osalta), jotka on arvostettu käypään arvoon.

Varat ja velat netotetaan ainoastaan, kun Säästöpankkien Keskuspankilla ja vastapuolella on sekä laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus, että aikomus netottaa summia tai realisoida omaisuuserän sekä suorittaa velan samanaikaisesti.

2. RAHOITUSINSTRUMENTIT

2.1 Rahoitusvarat ja -velat

Säästöpankkien Keskuspankki soveltaa rahoitusinstrumenttien kirjaamiseen ja arvostamiseen IFRS 9 Rahoitus-

instrumentit -standardia. Luokittelu taseessa on riippumaton IFRS 9:n mukaisista ryhmistä. Samalle riville taseeseen kirjatuille varoille ja veloille voidaan näin ollen soveltaa eri arvostusperusteita. Taseeseen kirjattujen rahoitusvarojen ja -velkojen jako arvostusluokkiin esitetään liitteessä 16.

2.1.1 Alkuperäinen kirjaaminen

Rahoitusvaroihin tai velkoihin kuuluva erä kirjataan taseeseen vain silloin, kun yhteisöstä tulee instrumentin sopimusehtojen osapuoli. Rahoitusvarojen selvityspäiväkäytännön mukaisesti Säästöpankkien Keskuspankissa tällaiset ostot ja myynnit merkitään taseeseen tai kirjataan pois taseesta kaupantekopäivän mukaisesti.

Alkuperäisen arvostamisen yhteydessä rahoitusvaroihin tai -velkoihin kuuluva erä arvostetaan käypään arvoon, ja jos kyseessä on muu kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattava rahoitusvaroihin kuuluva erä tai rahoitusvelka, siihen lisätään tai siitä vähennetään hankkimisesta tai liikkeeseenlaskusta välittömästi johtuvat transaktiomenot. Myöhemmillä kausilla transaktiomenot kirjataan tuloslaskelmaan korkotuotoksi- tai kuluksi, osana rahoitusvaran tai -velan efektiivistä korkoa.

2.1.2 Rahoitusvarojen luokittelu ja luokittelun määrittely

Säästöpankkien Keskuspankki luokittelee rahoitusvarat myöhempää arvostamista varten seuraaviin arvostusluokkiin:

- Jaksotettu hankintameno
- Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta (käyvän arvon rahasto)
- Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat.

Rahoitusvarat luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä. Luokittelu perustuu liiketoimintamalliin, jolla sitä rahoitusvarojen ryhmää, johon rahoitusvara kuuluu, hallinnoidaan sekä siihen, ovatko sopimukseen perustuvat rahavirrat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua.

Liiketoimintamallin arviointi

Liiketoimintamallilla tarkoitetaan sitä, kuinka Säästöpankkien Keskuspankki hallinnoi rahoitusvarojaan raha-

virtojen kerryttämiseksi. Toisin sanoen liiketoimintamalli ratkaisee, syntyvätkö rahavirrat sopimukseen perustuvi- en rahavirtojen keräämisestä, rahoitusvarojen myynnistä vai näistä molemmista. Jos rahavirrat realisoituvat tavalla, joka poikkeaa liiketoimintamallin arviointiajankohtana olleista odotuksista, tästä ei aiheudu tilinpäätökseen aiempia kausia koskevaa virhettä eikä se myöskään muuta jäljellä olevien kyseisen liiketoimintamallin mukaisesti pidettävien rahoitusvarojen luokittelua.

Rahavirtaominaisuuksien arviointi

Rahavirtaominaisuuksilla tarkoitetaan rahoitusvaran sopimuksen mukaisten rahavirtojen luonnetta. Rahavirtakriteereitä arvioidessa käydään läpi, ovatko sopimukseen perustuvat rahavirrat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua, esim. korko sisältää vain korvauksen rahan aika-arvosta, luottoriskistä ja muista lainaamiselle tyypillisistä riskeistä. Mikäli sopimusehdot sisältävät sellaisia tekijöitä, joita ei voida pitää lainaamiselle tyypillisinä ehtoina, luokitellaan rahoitusvara käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavaksi.

Jaksotettu hankintameno

Rahoitusvaroihin kuuluva erä arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun, jos molemmat seuraavista ehdoista täyttyvät:

- rahoitusvaroihin kuuluvaa erää pidetään hallussa sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoitteena on rahoitusvarojen hallussapito sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi ja
- rahoitusvaroihin kuuluvan erän sopimusehdoissa määrätään tiettyinä ajankohtina toteutuvista rahavirroista, jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua.

Käypään arvoon laajan tuloksen kautta arvostettavat

Rahoitusvaroihin kuuluva erä on arvostettava käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta, jos molemmat seuraavat ehdot täyttyvät:

- rahoitusvaroihin kuuluvaa erää pidetään hallussa sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoite saavutetaan sekä keräämällä sopimukseen perustuvia rahavirtoja, että myymällä rahoitusvaroja ja
- rahoitusvaroihin kuuluvan erän sopimusehdoissa määrätään tiettyinä ajankohtina toteutuvista rahavirroista, jotka ovat yksinomaan ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksu.

Velkainstrumenttien osalta arvostus kirjanpidossa tehdään käypään arvoon ja arvon muutos kirjataan laskennallisella verolla ja odotettavissa olevalla luottotappiolla vähennettynä laajaan tuloslaskelmaan.

Rahoitusvarasta luovuttaessa tai myytäessä saatu voitto tai tappio käypään arvoon laajan tuloksen kautta arvostettaessa kirjataan velkainstrumenttien osalta tulosvaikutteisesti.

Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä Keskuspankki voi tehdä peruuttamattoman valinnan, jonka mukaan oman pääoman ehtoisen sijoituksen myöhemmät käyvän arvon muutokset esitetään muissa laajan tuloksen erissä. Edellä mainittu valinta on tehty esimerkiksi merkittävisissä sijoituksissa yhteistyökumppaneihin tai yhtiöihin, joihin on liiketoiminnallinen suhde. Valinta tehdään instrumenttikohtaisesti. Tällaiset sijoitukset arvostetaan kirjanpidossa käypään arvoon ja käyvän arvon muutos kirjataan laskennallisella verolla vähennettynä laajaan tuloslaskelmaan. Oman pääoman ehtoisestä sijoituksesta saatavat osingot kirjataan tulosvaikutteisesti, kun oikeus maksuun saadaan, osakkeesta saatavat pääomanpalautukset kirjataan laajaan tuloslaskelmaan.

Oman pääoman ehtoisten instrumenttien osalta käyvän arvon rahastoon kertynyttä realisoitumatonta voittoa tai tappiota ei siirretä tulosvaikutteiseksi missään vaiheessa.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat

Kaikki sellaiset erät, jotka eivät ole jaksotettuun hankintamenuun tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavia, kuuluvat käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi. Rahoitusvara voidaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä kuitenkin nimenomaisesti luokitella peruuttamattomasti käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavaksi, jos näin toimimalla poistetaan arvostamiseen tai kirjaamiseen liittyvä epäjohtonmukaisuus tai vähennetään merkittävästi tällaista epäjohtonmukaisuutta, joka muutoin aiheutuisi varojen tai velkojen arvostamisesta tai niistä johtuvien voittojen tai tappioiden kirjaamisesta erilaisilla perusteilla.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti luokitellaan myös sellaiset vieraan pääoman ehtoiset sijoitukset, joissa kassavirtakriteereiden ei voida katsoa täyttyvän. Rahavirtakriteerit arvioidaan Säästöpankkien Keskuspankissa instrumenttikohtaisesti, sen määrittämiseksi onko kyseisen erän sopimusehdoissa määritettynä tiettyinä ajankohtina toistuvia rahavirtoja, jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan koron maksua.

Rahoitusvarojen luokittelun muutokset

Vieraan pääoman ehtoisten sijoitusten uudelleenluokittelu tehdään vain silloin, kun Säästöpankkien Keskuspankissa muutetaan rahoitusvarojen hallinnoinnissa noudatettuja liiketoimintamalleja. Tällaisten muutosten odotetaan olevan Säästöpankkien Keskuspankissa erittäin harvinaisia, eikä Säästöpankkien Keskuspankki ole tehnyt uudelleenluokitteluja kuluneella tilikaudella.

Sopimukseen perustuvien rahavirtojen muuttuminen

Kun rahoitusvaroihin kuuluvan erän sopimukseen perustuvat rahavirrat neuvotellaan uudelleen, tai niihin tehdään muutoin muutoksia ja tämä uudelleenneuvottelu tai muutosten tekeminen ei johda kyseisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän kirjaamiseen pois taseesta IFRS 9:n mukaisesti, rahoitusvaroihin kuuluvan erän bruttomääräinen kirjanpitoarvo lasketaan uudelleen ja tehdystä muutoksesta aiheutuva voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti.

2.1.3 Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjaaminen pois taseesta

Rahoitusvara kirjataan pois taseesta, kun sopimukseen perustuvat oikeudet rahoitusvaraan kuuluvan erän rahavirtoihin lakkaa olemasta voimassa tai kun erä siirretään toiselle osapuolelle näin täyttäen taseesta poiskirjaamisen edellytykset.

Rahoitusvaroihin kuuluva erä on siirretty toiselle osapuolelle siinä ja vain siinä tapauksessa, että Säästöpankkien Keskuspankki joko:

- siirtää sopimukseen perustuvat oikeudet rahoitusvaroihin kuuluvan erän rahavirtojen saamiseen toiselle osapuolelle; tai
- pitää itsellään sopimukseen perustuvat oikeudet rahoitusvaroihin kuuluvan erän rahavirtojen saamiseen, mutta ottaa vastatakseen sopimukseen perustuvan velvollisuuden maksaa kyseiset rahavirrat yhdelle tai useammalle vastaanottajalle "läpikulkujärjestelyllä". Sopimusta voidaan pitää "läpikulkujärjestelynä" kun:
 - Velvollisuutta maksaa lopulliselle saajalle ei ole, mikäli ei saada kerättyä vastaavia määriä alkuperäisestä omaisuuserästä
 - Alkuperäisen omaisuuserän myynti tai panttaaminen on siirtosopimuksella estetty

Siirrettäessä rahoitusvaroihin kuuluva erä toiselle osapuolelle, taseesta poiskirjaamisen edellytykset täyttyvät vain kun:

- Omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja edut on siirretty toiselle osapuolelle; tai
- Omistamiseen liittyviä merkittäviä riskejä ja etuja ei ole siirretty toiselle osapuolelle tai pitänyt näitä itsellään, mutta määräysvalta on siirretty.

Rahoitusvelka kirjataan pois taseesta vain silloin, kun velka on lakannut olemasta olemassa, toisin sanoen peruutettu, kun sopimuksessa yksilöity velvoite on täytetty tai kumottu tai sen voimassaolo on lakannut. Jos jo lainanottajana ja lainanantajana olevien osapuolten välillä vaihdetaan vieraan pääoman ehtoisia

instrumentteja, joiden ehdot poikkeavat huomattavasti toisistaan, vaihto käsitellään alkuperäisen rahoitusvelan kuoletuksena ja uuden rahoitusvelan kirjaamisena. Ero kirjanpitoarvon ja maksetun vastikkeen välillä kirjataan tulosvaikutteisesti.

2.2. Käyvän arvon määrittäminen

Käypä arvo on se hinta, joka saataisiin omaisuuserän myynnistä tai maksettaisiin velan siirtämisestä markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä toteutuvassa tavanmukaisessa liiketoimessa.

Rahoitusinstrumentin käypä arvo määritellään joko toimivilta markkinoilta saatavien hintanoteerauksien avulla tai jos toimivia markkinoita ei ole, omia arvostusmenetelmiä käyttäen. Markkinoiden katsotaan olevat toimivat, jos hintanoteerauksia on helposti ja säännönmukaisesti saatavissa ja ne kuvastavat todellisia ja säännönmukaisesti toistuvia, toisistaan riippumattomien osapuolten välisiä markkinatransaktioita. Rahoitusvarojen noteerattuna markkinahintana käytetään sen hetkistä ostokurssia. Mikäli markkinoilla on vakiintunut arvostuskäytäntö rahoitusinstrumentille, jolle ei saada suoraan markkinahintaa, niin käypä arvo perustuu markkinoilla yleisesti käytettyyn markkinahinnan laskentamalliin ja mallin käyttämien syöttötietojen markkinanoteerauksiin.

Mikäli arvostuskäytäntö ei ole markkinoilla vakiintunut, käytetään markkina-arvon määrittämisessä asianomaiselle tuotteelle laadittua omaa arvostusmallia. Arvostusmallit pohjautuvat yleisesti käytettyihin laskentamenetelmiin ja ne kattavat kaikki ne osatekijät, jotka markkinaosapuolet ottaisivat huomioon hintaa asettaessaan. Arvostushintoina käytetään markkinatransaktioiden hintoja, diskontattujen rahavirtojen menetelmää sekä toisen olennaisilta osin samanlaisen instrumentin tilinpäätöshetken käypää arvoa. Arvostusmenetelmissä otetaan huomioon arvio luottoriskistä, käytettävistä diskonttauskoroista, ennenaikaisen takaisinmaksun mahdollisuudesta ja muista sellaisista tekijöistä, jotka vaikuttavat rahoitusinstrumentin käyvän arvon määrittämiseen luotettavasti.

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot jaetaan kolmeen hierarkiatasoon sen mukaan, miten käypä arvo on määritelty:

- täysin samanlaisille varoille tai veloille toimivilla markkinoilla noteeratut käyvät arvot (taso 1)
- käyvät arvot, jotka on määritetty käyttäen syöttötietoina muita kuin tason 1 noteerattuja hintoja, jotka ovat todennettavissa varoille tai veloille, joko suoraan (esim. hintoina) tai välillisesti (esim. johdettuina hinnoista) (taso 2)

- käyvät arvot, jotka on määritetty käyttäen varoille tai veloille syöttötietoja, jotka eivät olennaisilta osin perustu todennettavissa oleviin markkinahintoihin (taso 3).

Se käypien arvojen hierarkian taso, jolle tietty käypään arvoon arvostettava erä kokonaisuudessaan luokitellaan, määritetään koko kyseisen käypään arvoon arvostetun erän kannalta merkittävän alimmalla tasolla olevan syöttötiedon perusteella. Syöttötiedon merkittävyys arvioidaan kyseisen käypään arvoon arvostettavan erän suhteen kokonaisuudessaan.

2.3 Arvonalentuminen

2.3.1 Odotettavissa olevat luottotappiot

Säästöpankkien Keskuspankki määrittää arvonalentumisen perustuen rahoitusvaran odotettavissa oleviin luottotappioihin. Odotettavissa olevia luottotappiota koskeva vähennyserä lasketaan ja kirjataan rahoitusvaroille, jotka arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen jälkeen jaksotettuun hankintamenuon tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta sekä takaussopimuksille ja taseen ulkopuolisille luottositoumuksille.

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa käytettäviä menetelmiä ja parametreja kuvataan tarkemmin liitetiedossa 14.

2.3.2 Toteutuneet luottotappiot

Lainat ja saatavat, joita ei pystytä perimään, kirjataan lopulliseksi luottotappioksi, kun tavanomainen perintäprosessi on loppuunsaatettu ja yksittäisen lainan tai saatavan tappion lopullinen määrä pystytään laskemaan. Lopulliseksi todetut luottotappiot kirjataan pois taseesta vastaeränä tuloslaskelman erä Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista. Mahdolliset taseesta pois kirjaamisen jälkeen saadut suoritukset kirjataan oikaisuiksi tuloslaskelman erään Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista.

2.4 Suojauslaskenta ja johdannaissopimukset

Säästöpankkien Keskuspankki suojaa korkoriskiään käyvän arvon muutoksilta ja soveltaa suojaussuhteisiin suojauslaskentaa. Käyvän arvon suojauksen kohteena ovat kiinteäkorkoinen antolainaus Säästöpankeille sekä kiinteäkorkoiset liikkeeseen lasketut velkakirjat.

Yleisen suojauslaskennan piirissä olevien suojaussuhteiden (käyvän arvon suojaus) osalta Säästöpankkien Keskuspankki soveltaa IFRS 9 -standardia.

Johdannaissopimukset arvostetaan käypään arvoon. Käypää arvoa suojaavien johdannaisten käypä arvo kirjataan taseeseen johdannaissaamiseksi tai -velaksi ja käyvän arvon muutos tuloslaskelman erään "Kaupankäynnin nettotuotot". Käypää arvoa suojattaessa myös suojattava kohde arvostetaan suojauksen ajan käypään arvoon, vaikka se muuten arvostettaisiin jaksotettuun

hankintamenuon. Suojattavan kohteen käyvän arvon muutos kirjataan kyseisen tase-erän oikaisuksi ja tuloslaskelmaan erään "Kaupankäynnin nettotuotot". Suojaavien johdannaisten korot esitetään korkotuottoina ja -kuluina niiden luonteen mukaisesti.

Suojauslaskennan aloittamisen hetkeltä dokumentoidaan suojattavan kohteen ja suojaavan johdannaisten suojaussuhde, kuten myös riskienhallinnan tavoitteet ja suojaukseen ryhtymisen strategia. Suojaussuhteen tehokkuutta arvioidaan säännöllisesti kuitenkin aina vähintään raportointihetkeltä.

3. VUOKRASOPIMUKSET

Säästöpankkien Keskuspankki vuokralleottajana

Sopimuksen syntymisajankohtana ja sopimuksen ehtojen muuttuessa Säästöpankkien Keskuspankki arvioi sisältyykö sopimukseen vuokrasopimus. Arviointi tehdään sopimuksen jokaiselle erilliselle vuokrasopimuskomponentille. Sopimus on vuokrasopimus, jos sopimus antaa oikeuden yksilöidyn omaisuuserän käyttöä koskevaan määräysvaltaan käyttöajaksi ja tiettyä vastiketta vastaan. Sopimus antaa määräysvallan mikäli:

- Sopimuksella on identifioitu ja erillinen/itsenäinen omaisuuserä.
- Sopimuksen myötä saadaan oikeus omaisuuserän käytöstä koko käyttöaikana koitua taloudellinen hyöty kaikilta olennaisilta osin.
- Sopimuksen myötä saadaan oikeus ohjata omaisuuserän käyttötapaa ja -tarkoitusta.

Sopimuksen alkamishetkellä vuokrasopimusvelka on vuokra-aikana maksettavien vuokrien nykyarvo. Vuokrat koostuvat kiinteistä maksuista sekä muuttuvista vuokrista, jotka riippuvat indeksistä. Vuokrasopimusvelka arvostetaan myöhemmin jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmällä. Vuokrasopimusvelan määrä uudelleen arvioidaan, mikäli tulevat vuokravastikkeet muuttuvat perustuen sopimuksella määriteltyn indeksitai hinnanmuutokseen, vuokra-aika tai jäännösarvotakuun määrä muuttuu tai, jos sopimuksen osto-optio päätetään käyttää. Mikäli vuokrasopimusvelan määrä oikaistaan uudelleenarvioinnin yhteydessä, tehdään vastaavan suuruinen oikaisu myös käyttöoikeusomaisuuserään.

Vuokra-aika alkaa vuokrasopimuksella määriteltynä aloitusajankohtana. Vuokrasopimuksen päättymisajankohta on sopimuksen mukainen päättymisajankohta. Vuokra-aika arvioidaan uudelleen, jos käytetään sopimuksen jatkamisoptio eri tavalla kuin alun perin arvioitu. Mikäli vuokrasopimus on toistaiseksi voimassa oleva, on päättymisajankohta sopimuksen mukainen aikaisin mahdollinen irtisanomisajankohta. Diskonttokor-

kona käytetään korkoa, jolla Säästöpankkien Keskuspankki antaa rahoitusta Säästöpankkiryhmän pankeille.

Käyttöoikeusomaisuuden arvo sopimuksen alkamishetkellä on vuokrasopimusvelka lisättyä vuokranantajalle suoritettujen maksujen alkamispäivään mennessä, arvion mukaiset ennallistamismenot vuokrakauden lopussa sekä alkuvaiheen välittömät menot. Käyttöoikeuserä arvostetaan myöhemmin hankintamenuun ja siitä kirjataan poistot vuokrakauden mukaan. Säästöpankkien Keskuspankki kirjaa vuokrasopimuksista käyttöoikeusomaisuuserän erään Aineelliset hyödykkeet ja velan erään Varaukset ja muut velat.

Lyhytaikaiset vuokrasopimukset ja arvoltaan vähäiset omaisuuserät

IFRS 16 -standardi sisältää kaksi kirjaamista ja arvostamista koskevaa helpotusta. Säästöpankkien Keskuspankki on valinnut, ettei enintään 12 kuukauden vuokrasopimuksia eikä arvoltaan korkeintaan 5 000 euron olevia omaisuuseriä kirjata käyttöoikeusomaisuudeksi eikä niiden perusteella kirjata vuokrasopimusvelkaa. Säästöpankkien Keskuspankki kirjaa nämä lyhytaikaiset vuokrasopimukset sekä arvoltaan vähäiset omaisuuserät kuluksi vuokra-aikana.

Säästöpankkien Keskuspankki vuokranantajana

Säästöpankkien Keskuspankki ei toimi vuokralleantajana.

4. TYÖSUHDE-ETUUKSET

Työsuhde-etuuksiin sisältyvät lyhytaikaiset työsuhde-etuudet, työsuhteen päättämiseen liittyvät etuudet, työsuhteen päättämisen jälkeiset etuudet sekä muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet. IAS 19 Työsuhde-etuudet -standardi määrää työsuhde-etuuksien kirjanpitokäsittelyn.

Lyhytaikaisia työsuhde-etuuksia ovat esimerkiksi palkat ja luontaisedut, vuosilomat, tulospalkkiot ja lisävakutukset. Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet odotetaan maksettavan kokonaisuudessaan 12 kuukauden kuluessa sen tilikauden päättymisestä, jonka aikana työntekijät suorittavat asianomaisen työn.

Työsuhteen päättämiseen liittyvät etuudet perustuvat työsuhteen päättämiseen eivätkä itse työsuoritukseen. Nämä etuudet koostuvat irtisanomiskorvauksista.

Työsuhteen päättämisen jälkeiset etuudet tulevat maksettavaksi työsuhteen päättämisen jälkeen. Ne koostuvat eläkkeistä tai muista työsuhteen päättämisen jälkeen maksettavista etuuksista, esimerkiksi henkivakuutuksesta tai terveydenhoidosta. Työsuhteen päättämisen jälkeisiä etuuksia koskevat eläkejärjestelyt luokitellaan etuusperäisiksi ja maksupohjaisiksi järjestelyiksi.

Maksuperusteisissa eläkejärjestelyissä Säästöpankkien Keskuspankki maksaa kiinteitä eläkevakuutusmaksuja ja eläkevakuutusyhtiöille eikä Säästöpankkien Keskuspankilla tämän jälkeen ole juridista tai todellista velvollisuutta lisämaksujen suorittamiseen, jos eläkevakuutusyhtiö ei pysty suoriutumaan kyseisten etuuksien maksamisesta. Merkittävin maksuperusteinen järjestely on työntekijän eläkelain mukainen perusvakuutus (TyEL). Ulkopuoliset eläkevakuutusyhtiöt vastaavat tästä eläketurvasta Säästöpankkien Keskuspankissa.

Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet perustuvat pitkäaikaiseen työsuhteeseen. Tällaisia etuuksia ovat esimerkiksi palkallinen loma, palkkio tai lahja, joka myönnetään palveluvuosien kertymän perusteella. Työsuhde-etuudet kirjataan tuloslaskelman erään Henkilöstökulut.

5. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Aineeton hyödyke on yksilöitävissä oleva omaisuuserä, jolla ei ole aineellista olomuotoa. Säästöpankkien Keskuspankin aineettomia hyödykkeitä ovat muun muassa ulkoisilta toimijoilta ostetut tietokoneohjelmistot ja ohjelmistolisenssit.

Aineeton hyödyke kirjataan taseeseen vain, jos on todennäköistä, että omaisuuserästä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu yhteisön hyväksi ja omaisuuserän hankintamenu on luotettavasti määriteltävissä. Vastainen taloudellinen hyöty saattaa sisältää palvelujen tai tavaroiden myyntituottoja, kustannussäästöjä tai muuta hyötyä, joka syntyy Säästöpankkien Keskuspankin käyttäessä omaisuuserää.

Alkuperäinen arvostaminen tapahtuu hankintamenuun. Hankintamenu käsittää ostohinnan sisältäen kaikki menot, jotka välittömästi johtuvat omaisuuserän saattamisesta valmiiksi sille aiottuun käyttötarkoitukseen. Hankintamenuun ei lueta hyödykkeen käytöstä ja henkilökunnan koulutuksesta aiheutuneita menoja eikä hallinnon menoja ja muita yhteisiä yleismenoja.

Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen aineeton hyödyke kirjataan poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn hankintamenuun. Poistot kirjataan tasapoistoina kuluihin kunkin aineettoman hyödykkeen tunnetun tai arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Aineettomien hyödykkeiden taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan vuosittain.

Hyödykettä poistetaan siitä lähtien, kun se on valmis käytettäväksi. Aineeton hyödyke, joka ei ole vielä valmis käytettäväksi, testataan vuosittain arvonalentumisen varalta.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat pääosin seuraavat:

Ulkoisilta toimijoilta
ostetut tietojärjestelmät 3-5 vuotta

Muut aineettomat hyödykkeet 5 vuotta

Aineettomat hyödykkeet kirjataan taseen Aineettomat hyödykkeet -erään. Poistot ja arvonalentumistappiot kirjataan tuloslaskelman erään "Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä".

5.1 Pilvipalveluhankkeet (SaaS-hankkeet)

Pilvipalvelujärjestelyt ovat järjestelyitä, joissa Säästöpankkien Keskuspankki ei omista käyttämäänsä ohjelmistoa, eikä ohjelmistoa ole asennettu Säästöpankkien Keskuspankin järjestelmäympäristöön tai palvelimille, vaan sitä käytetään tarveperusteisesti internetin tai muun määritetyn tietoliikenneyhteyden välityksellä.

Käyttöönosta aiheutuvat välittömät menot, esimerkiksi koskien pilvipalvelujärjestelyn kohteena olevan ohjelmiston tai järjestelmän konfigurointia ja räätälöintiä, ovat kirjattavissa taseeseen vain silloin, kun pilvipalvelujärjestelystä syntyy taseeseen kirjattava aineeton hyödyke. Pilvipalvelujärjestely ei tyypillisesti täytä aineettoman hyödykkeen kriteereitä, koska sopimus ei synnytä ostajalle IAS 38.13-16 edellyttämää määräysvaltaa.

Pilvipalvelujärjestelyistä aiheutuvien käyttöönotto- ja kustannusten kirjanpitoikäsi ohjaa johtopäätös siitä, ovatko palvelut erotettavissa pääsystä järjestelyn kohteena olevaan ohjelmistoon ja syntykö välittömistä käyttöönottokustannuksista erillinen aineeton hyödyke.

Mikäli palvelut eivät ole erotettavissa kohteena olevasta ohjelmistosta ja aineettoman hyödykkeen kirjaamiskriteeri puuttuu, kirjataan käyttöönottokustannukset kuluksi ajanjaksolle, jolla Säästöpankkien Keskuspankilla on pääsy järjestelyn kohteena olevaan ohjelmistoon.

Palveluiden voidaan katsoa olevan erillinen ohjelmistoon pääsystä, jos Säästöpankkien Keskuspankki tuottaa palvelut sisäisillä resursseillaan tai Säästöpankkien Keskuspankki ostaa palvelut kolmannelta osapuolelta, joka on riippumaton SaaS-palvelun toimittajasta. Mikäli palvelun tuottaa SaaS-palvelun toimittaja tai toimittaja ostaa palvelut alihankintana kolmannelta osapuolelta, palvelu on erotettavissa, jos sen kykenisi toimittamaan jokin muu palvelutarjoaja ilman, että se samalla antaa pääsyn järjestelyn kohteena olevaan ohjelmistoon.

Mikäli palvelun kykenee tuottamaan vain pilvipalvelun myyjä, palvelu ei ole erotettavissa järjestelmään pääsystä. Tällöin palvelusta maksettu käyttöönottoon liittyvä kulu kirjataan menoksi ajanjaksolle, jolla Säästöpankkien Keskuspankilla on pääsy järjestelyn kohteena olevaan ohjelmistoon.

Menot, jotka aiheutuvat liittymien ja rajapintojen rakentamisesta Säästöpankkien Keskuspankin määräysvallassa olevien taseeseen aineettomiksi hyödykkeiksi kirjattujen ja pilvipalvelun kautta käytettävän ohjelmistojen välille, voivat täyttää aineettoman hyödykkeen kriteerit.

6. AINEELLISET KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEET

Säästöpankkien Keskuspankin aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä ovat koneet ja kalusto. Poistot ja arvonalentumistappiot kirjataan kaikista aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä erään "Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä".

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet arvostetaan poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn hankintamenuon. Hankintamenuon sisällytetään kaikki menot, jotka välittömästi aiheutuvat hyödykkeen hankinnasta. Hyödykkeet poistetaan tasapoistoin arvioitun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Hyödykkeeseen liittyvät alkuperäisen hankinnan jälkeen syntyvät menot aktivoidaan hyödykkeen kirjanpitoarvoon vain, jos on todennäköistä, että hyödykkeestä kertyy alun perin arvioitua suurempaa taloudellista hyötyä.

Arvioituiden taloudellisten vaikutusajojen pääosin seuraavat:

Koneet ja kalusto 3-5 vuotta

Hyödykkeiden jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan jokaisessa tilinpäätöksessä ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden käytöstä poistamisesta ja luovutuksista syntyvät myyntivoitot ja -tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti ja ne esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa ja kuluissa. Myyntivoitot tai -tappio määräytyy myyntihinnan ja jäljellä olevan hankintamenuon erotuksena.

7. VEROT

Tuloveroihin kirjataan tilikauden tulokseen perustuvat verot, aikaisempien tilikausien verojen oikaisut ja laskennallisten verojen muutos. Verot kirjataan tulosvaikutteisesti, paitsi silloin kun ne liittyvät suoraan omaan pääomaan tai muihin laajan tuloksen eriin. Tällöin myös vero kirjataan kyseisiin eriin.

Laskennalliset verot lasketaan kirjanpidon ja verotuksen välisistä veronalaisista väliaikaisista eroista. Laskennallinen vero arvostetaan IAS 12 -standardin perusteella ja niillä tilinpäätöspäivänä voimassa olevilla tai hyväksytyillä verokannoilla, joita sovelletaan silloin,

kun laskennallisen veron odotetaan muuttuvan tuloveroksi. Verokantojen muutoksesta johtuva laskennallisen veron muutos kirjataan tuloslaskelmaan tai muihin laajan tuloksen eriin, jos vero oli kirjattu sinne aikaisemmillä tilikausilla.

Käyttämättömiin verotuksessa vahvistettuihin tappioihin perustuvat verosaamiset kirjataan, mikäli verotettavan tulon kertyminen on todennäköistä ja saaminen voidaan hyödyntää.

8. LIIKETOIMINNAN TUOTOT

Korkotuotot ja -kulut

Korkotuotot ja -kulut jaksotetaan efektiivisen koron menetelmällä sopimuksen juoksuajan mukaan. Tällä menetelmällä instrumentin tuotot ja kulut jaksotetaan suhteessa taseessa jäljellä olevaan saamisen ja velan määrään eräpäivään saakka.

Kun rahoitusvaroihin kuuluvasta sopimuksesta on kirjattu arvonalentumistappio, korkotuoton laskemisessa käytetään alkuperäistä efektiivistä korkoa ja korko lasketaan arvonalennuksella vähennytylle lainan saldolle.

Palkkiotuotot ja -kulut

Palkkiotuotot ja -kulut kirjataan pääsääntöisesti suoriteperiaatteen mukaisesti. Toimenpiteen tai palvelun suorittamisesta ansaitut palkkiot tuloutetaan, kun toimenpide tai palvelu on suoritettu. Useaa vuotta koskevista palkkioista tuloutetaan tilikaudelle kuuluva osuus. Palkkioita, joiden katsotaan olevan kiinteä osa rahoitusinstrumentin efektiivistä korkoa, käsitellään efektiivisen koron oikaisuina.

Kaupankäynnin nettotuotot

Kaupankäynnin nettotuottoihin kirjataan käyvän arvon suojauslaskennan nettotuotot ja kulut sekä osakkeiden myyntivoitot ja -tappiot.

9. SEGMENTTIRAPORTOINTI

Säästöpankkien Keskuspankin johto tarkastelee toimintaa yhtenä segmenttinä ja näin ollen erillistä IFRS 8 -standardin mukaista segmenttikohtaista tietoa ei esitetä. Säästöpankkien Keskuspankin toiminta on osa ryhmän toimintaa, tilinpäätös yhdistetään ryhmän tilinpäätökseen ja esitetään ryhmän pankkisegmentissä, joten tätäkään varten Säästöpankkien Keskuspankin toimintaa ei ole jaettu alasegmentteihin.

10. UUDET IFRS-STANDARDIT JA TULKINNAT

Päätyneellä tilikaudella sovelletut uudet ja muutetut standardit

Säästöpankkien Keskuspankki on noudattanut vuoden 2022 alusta alkaen seuraavia voimaan tulleita uusia ja muutettuja standardeja:

Tappiolliset sopimukset - sopimuksen täyttämisestä aiheutuvat menot- Muutokset IAS 37:ään Varaukset, ehdolliset velat ja ehdolliset varat (sovellettava 1.1.2022 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Muutoksilla selvennetään, että kun tappiollista sopimusta koskeva varaus kirjataan väistämättä aiheutuvien menojen perusteella, näihin menoihin sisällytetään välittömien lisämenojen lisäksi myös kohdistettu osuus muista välittömistä menoista. Standardimuutoksella ei ollut vaikutusta Säästöpankkien Keskuspankin tilinpäätökseen.

Kansainvälisiin tilinpäätösstandardeihin tehdyt vuosittaiset parannukset 2018-2020 (sovellettava 1.1.2022 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Vuosittaiset parannukset - menettelyn (Annual Improvements) kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Muutoksilla on selvennetty seuraavia standardeja:

- IFRS 9 *Rahoitusinstrumentit* - Palkkiot rahoitusvelkojen taseesta pois kirjaamista koskevassa "10 prosentin" testissä: Muutoksella selvennetään taseesta poiskirjaamisen 10 %:n testiä palkkioiden osalta siten, että määritettäessä maksettuja palkkioita vähennettyinä saaduilla palkkioilla, lainanottaja sisällyttää vain lainanottajan ja -antajan väliset maksetut tai saadut palkkiot, ml. lainanottajan tai -saajan muiden puolesta maksamat tai saamat palkkiot.
- IFRS 16 *Vuokrasopimukset* - Vuokrasopimukseen liittyvät kannustimet, esimerkki 13: Muutoksella poistetaan esimerkistä vuokralle antajan suorittamat vuokratilojen remontointiin liittyvät maksut, sillä esimerkki oli epäselvä siltä osin, miksi kyseiset maksut eivät ole kannustimia.

Standardimuutoksilla ei ollut vaikutusta Säästöpankkien Keskuspankin tilinpäätökseen.

Aiottua käyttöä edeltävät tulot—Muutokset IAS 16:een Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet (sovellettava 1.1.2022 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Muutosten mukaan keskeneräisen aineellisen hyödykkeen käytöstä syntyneiden tuotteiden myyntituotot ja

niihin liittyvät valmistusmenot tulee kirjata tulosvai-
kutteisesti. Standardimuutoksella ei ollut vaikutusta
Säästöpankkien Keskuspankin tilinpäätökseen.

Käsitteellistä viitekehystä koskeva viittaus - Muutokset IFRS 3:een Liiketoimintojen yhdistäminen (sovellettava 1.1.2022 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Muutoksilla päivitetään IFRS 3:ssa oleva viittaus käsitteelliseen viitekehykseen sekä tehdään standardiin muita viittauksen päivityksestä aiheutuneita muutoksia. Standardimuutoksella ei ollut vaikutusta Säästöpankkien Keskuspankin tilinpäätökseen.

Tulevilla tilikausilla sovellettavat uudet ja muutetut standardit

Säästöpankkien Keskuspankki ei ole vielä soveltanut seuraavia, IASB:n jo julkistamia uusia tai uudistettuja standardeja ja tulkintoja. Säästöpankkien Keskuspankki ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muut kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien.

* Kyseistä säännöstä ei ole hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa 31.12.2022.

Disclosure of Accounting Policies - Muutokset IAS 1:een Tilinpäätöksen esittäminen ja IFRS Practice Statement 2 Making Materiality Judgements (Sovellettava 1.1.2023 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, aikaisempi soveltaminen on sallittua)

Muutokset selventävät olennaisuuden periaatteen soveltamista laatimisperiaatteista annettaviin liitetietoihin. Standardimuutoksella ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Säästöpankkien Keskuspankin tilinpäätökseen.

Definition of Accounting Estimates - Muutokset IAS 8:aan Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet, kirjanpidollisten arvioiden muutokset ja virheet * (Sovellettava 1.1.2023 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, aikaisempi soveltaminen on sallittua)

Muutokset selventävät, kuinka yhtiöiden tulisi erottaa laatimisperiaatteiden muutokset kirjanpidollisten arvioiden muutoksista, ja keskittyvät kirjanpidollisen arvion määrittelmään ja sen selventämiseen. Standardimuutoksella ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Säästöpankkien Keskuspankin tilinpäätökseen.

Deferred Tax related to Assets and Liabilities arising from a Single Transaction - Muutokset IAS 12:aan Tuloverot (Sovellettava 1.1.2023 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Muutokset kaventavat alkuperäistä kirjaamista koskevaa poikkeussääntöä ja selventävät, ettei poikkeussääntö sovellu yksittäisiin tapahtumiin, kuten vuokrasopimukset ja purkuvelvoitteet, joista syntyy yhtä suuret ja vastakkaiset väliaikaiset erot. Standardimuutoksella ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Säästöpankkien Keskuspankin tilinpäätökseen.

Lease Liability in a Sale and Leaseback - Muutokset IFRS 16:een Vuokrasopimukset * (Sovellettava 1.1.2024 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, aikaisempi soveltaminen on sallittua)

Muutokset lisäävät uuden, muuttuvia maksuja koskevan kirjanpitomallin ja edellyttävät myyjä-vuokralleottajan arvioimaan uudelleen ja mahdollisesti oikaisemaan myynti- ja takaisinvuokraustapahtumat vuodesta 2019 alkaen. Standardimuutoksella ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Säästöpankkien Keskuspankin tilinpäätökseen.

Classification of Liabilities as Current or Non-current - Muutokset IAS 1:een Tilinpäätöksen esittäminen *: **Classification of Liabilities as Current or Non-current, Classification of Liabilities as Current or Non-current - Deferral of Effective Date ja Non-current Liabilities with Covenants** (Sovellettava 1.1.2024 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, aikaisempi soveltaminen on sallittua)

Muutosten tavoitteena on yhdenmukaistaa soveltamiskäytäntöä sekä selventää vaatimuksia velkojen luokitteluksi lyhyt- tai pitkäaikaisiksi. Muutokset täsmentävät, että sellaiset kovenantit, joiden on täyttyvä raportointipäivän jälkeen, eivät vaikuta velan luokitteluun lyhyt- tai pitkäaikaiseksi raportointipäivänä. Muutokset edellyttävät, että tällaisista kovenanteista kerrotaan tilinpäätöksen liitetiedoissa. Standardimuutoksella ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Säästöpankkien Keskuspankin tilinpäätökseen.

Sale or Contribution of Assets between an Investor and its Associate or Joint Venture - Muutokset IFRS 10:een Konsernitilinpäätös ja IAS 28 Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin * (vapaaehtoinen soveltaminen on sallittua, voimaantulo lykätty toistaiseksi)

Muutokset poistavat ristiriidan nykyisen konsolidointiin ja pääomaosuusmenetelmään liittyvien ohjeistusten välillä ja edellyttävät täysimääräisen voiton kirjaamista, kun siirretyt varat täyttävät IFRS 3 Liiketoimintojen yhdistäminen -standardin mukaisen liiketoiminnan määrittelmän. Standardimuutoksilla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Säästöpankkien Keskuspankin tilinpäätökseen.

LIITE 3. MERKITTÄVIMMÄT JOHDON HARKINTAA EDELLYTTÄVÄT LAATIMISPERIAATTEET JA ARVIOIHIN SISÄLTYVÄT KESKEISET EPÄVARMUUSTEKIJÄT

IFRS-standardien mukaisen tilinpäätöksen laatiminen vaatii Säästöpankkien Keskuspankin johdolta harkintaa sekä arvioiden ja oletusten tekemistä, jotka vaikuttavat tilinpäätöksessä esitettäviin varoihin ja velkoihin sekä muihin tietoihin kuten tuottojen ja kulujen määrään. Vaikka arviot perustuvat johdon tämänhetkiseen parhaaseen näkemykseen, on mahdollista, että toteumat poikkeavat tilinpäätöksessä käytetyistä arvioista.

Säästöpankkien Keskuspankin keskeiset arviot koskevat tulevaisuutta ja tilinpäätöspäivän arvioihin liittyviä keskeisiä epävarmuustekijöitä ja ne liittyvät erityisesti käyvän arvon määrittämiseen, rahoitusvarojen arvonalentumisiin ja odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaan.

Tilinpäätöksessä 31.12.2022 merkittävin johdon arvioihin vaikuttava epävarmuustekijä on ollut Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa, siitä seurannut energiakriisi Euroopassa, kiihtynyt inflaatio ja markkinakorkotason nousu. Edellä mainittujen tekijöiden taloudellisten vaikutusten arviontiin liittyy huomattavaa epävarmuutta, joka vaikuttaa erityisesti rahoitusvarojen odotettavissa olevien luottotappioiden määrittämiseen.

ODOTETTAVISSA OLEVIEN LUOTTOTAPPIOIDEN MÄÄRITYS

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskentamallit sisältävät useita tekijöitä, jotka vaativat johdon harkintaa.

- Laskennassa käytettävien mallien valinta niin, että ne kuvaavat sopimuskannan odotettavissa olevia luottotappioita mahdollisimman hyvin.
- Malleissa tehdyt oletukset ja asiantuntija-arviot
- Luottoriskin merkittävän kasvun laadullisten ja määrällisten kriteerien määrittäminen

- Laskennassa käytettävien talouden tulevaa kehitystä kuvaavien makroekonomisten tekijöiden valinta niin, että niiden muutokset korreloivat sopimusten maksukyvyttömyyden todennäköisyyden kanssa.
- Talouden ennusteiden laatiminen ja niiden toteutumisen todennäköisyyksien ennustaminen tulevaisuuteen.

Säästöpankkien Keskuspankki käyttää odotettavissa olevien luottotappioiden määrittämiseen malliperusteista laskentaa, mutta tarvittaessa mallien tuottamaa määrää muutetaan johdon arvioon perustuvalla oikaisulla. Oikaisun kirjaamisen perusteena on esimerkiksi sellainen saatavilla oleva uusi tieto tai tekijä, jota laskentamallissa käytettävät parametrit tai tiedot eivät sisällä. Tilikaudella vallinnut poikkeuksellinen epävarmuus talouden tulevasta kehityksestä ja makrotaloudellisten ennustemallien heikentynyt ennustuskyky on lisännyt johdon harkinnan ja arvioiden merkityksellisyyttä.

Säästöpankkien Keskuspankki on arvioinut Ukrainan sodasta ja Venäjän vastaisista talouspakotteista seuraneita taloudellisia vaikutuksia asiakkaidensa luottoriikkiin. Säästöpankkien Keskuspankilla ei ole merkittäviä suoria vastuita Venäjälle, Ukrainaan tai Valko-Venäjälle. Muuttuneesta markkinatilanteesta aiheutuu kuitenkin välillisiä vaikutuksia, jotka kohdistuvat tiettyihin toimialoihin tai yksittäisiin asiakkuuksiin. Säästöpankkien Keskuspankki on lisännyt tunnistettujen, kriisin vuoksi mahdollisesti kohonneen riskin alojen seurantaa.

Säästöpankkien Keskuspankki on päivittänyt odotettavissa olevien luottotappioiden laskentamallissa käytetty talouden ennusteet loppuvuodesta 2022. Tarkemmat tiedot koskien talouden ennusteissa käytettyjä keskeisiä makrotalouden muuttujia ja skenaarioille asetettuja painoja esitettiin edellä kohdassa Odotettavissa olevat luottotappiot.

KÄYVÄN ARVON MÄÄRITTÄMINEN

Käypiä arvoja määritettäessä johdon tulee arvioida, onko markkinoilta saatavissa hintatietoja, joita voidaan pitää luotettavana indikaationa rahoitusinstrumentin käyvistä arvosta. Arvio perustuu näkemykseen markkinoiden toimivuudesta ja kaupankäynnin aktiivisuudesta yksittäisen rahoitusinstrumentin osalta.

Säästöpankkien Keskuspankin käypään arvoon arvostettavat rahoitusinstrumentit koostuvat tilinpäätöshetkellä pääosin noteeratuista rahoitusvaroista, joille on saatavissa julkinen hintanoteeraus tai rahoitusvaroista, joiden käyvän arvon määrittämisessä hyödynnetään todennettavissa olevaa markkinainformaatiota, kuten korkotietoja. Säästöpankkien Keskuspankin johto katsoo, että markkinoiden toimivuutta ja yksittäisten rahoitusinstrumenttien kaupankäynnin aktiivisuutta koskevat edellytykset täyttyvät, jolloin markkinoilta saatavia hintatietoja voidaan pitää luotettavana indikaationa instrumenttien käyvistä arvosta.

Johdon harkintaa edellytetään tilanteessa, jossa käypää arvoa koskevaa hintatietoa ei ole saatavissa markkinoilta, ja rahoitusinstrumentin käypä arvo on määritettävä arvostusmenetelmän avulla. Tällaisissa tilanteissa käypien arvojen määrittämisessä käytettävät arvostusmenetelmät ja niissä käytettävät syöttötiedot perustuvat johdon arvioon koskien kyseisten instrumenttien arvostamisessa käytettäviä markkinakäytänteitä.

MUIDEN KUIN RAHOITUSVAROJEN ARVONALENTUMISET

Jokaisen tilinpäätöksen yhteydessä arvioidaan, onko olemassa viitteitä keskeneräisen omaisuuserän arvonalentumisesta. Arvonalentumistestaus on myös tehtävä aina, kun ilmenee viitteitä arvonalentumisesta. Kesken-eräisten aineettomien hyödykkeiden arvonalentumisen arviointi vaatii johdon harkintaa.



RISKIEN- JA VAKAVARAISUUDEN- HALLINNAN PERIAATTEET

LIITE 4. RISKIENHALLINTA JA HALLINNOINTI- PERIAATTEET

RISKIENHALLINNAN TAVOITE

Riskiennhallinnan tavoitteena on turvata pankin riskinkantokyky ja varmistaa toiminnan jatkuvuus. Riskinkantokyky muodostuu toiminnan laajuuteen ja vaativuuteen suhteutetusta riittävästä ja tehokkaasta riskienhallinnasta sekä kannattavaan liiketoimintaan perustuvasta riittävästä maksuvalmiudesta ja vakavaraisuudesta.

RISKIENHALLINNAN PERIAATTEET JA ORGANISOINTI

Riskiennhallinnalla tarkoitetaan liiketoiminnasta aiheutuvien sekä siihen olennaisesti liittyvien riskien tunnistamista, arviointia, mittaamista, rajoittamista ja seuranta. Riskiennhallinnalla pyritään vähentämään ennakoimattomien tappioiden todennäköisyyttä tai uhkaa valvottavan maineelle ja siten varmistamaan ryhmästrategian toteuttamista.

Riskienn- ja vakavaraisuudenhallinta luo edellytykset riskien tunnistamiselle, arvioinnille, mittaamiselle ja riskien rajaamiselle Säästöpankkien Keskuspankin kannalta turvalliselle tasolle. Eri riskialueiden ja liiketoimintojen edellyttämät pääomatarpeet määritetään luotettavasti ja riippumattomasti ja pääoma kohdennetaan suunnitelmallisesti nykyisen ja suunnitellun riskinoton mukaan sekä Säästöpankkien Keskuspankin maksuvalmiuden hallinnan kannalta oikein.

Riskiennhallinta on osa Säästöpankkien Keskuspankin sisäistä valvontaa ja keskeinen osa Säästöpankkien Keskuspankin operatiivista toimintaa. Säästöpankkien Keskuspankilla on liiketoiminnoista riippumaton riskienvalvontatoiminto.

Sisäinen valvonta käsittää taloudellisen ja muun valvonnan. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan johtamisen ja toiminnan sitä osaa, jolla pyritään varmistamaan:

- asetettujen päämäärien ja tavoitteiden saavuttaminen
- taloudelliset ja tehokkaat prosessit
- toimintaan liittyvien riskien hallinta
- taloudellisen ja muun johtamisinformaation luotettavuus ja oikeellisuus
- säännösten noudattamisen valvonta (compliance)

- toiminnan, tietojen sekä yhteisön omaisuuden ja asiakkaiden varojen riittävä turvaaminen ja
- riittävät ja asianmukaisesti järjestetyt manuaaliset ja tietotekniset järjestelmät toiminnan tueksi

Säästöpankkien Keskuspankin sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että pankissa eri tasoille asetetut päämäärät ja tavoitteet saavutetaan sovittuja ja asetettuja sisäisen valvonnan ohjeita noudattaen. Sisäinen valvonta on sisältä käsin tapahtuvaa hallintoelinten ja organisaation itsensä hoitamaa tarkkailua ja kohdistuu ensi sijassa toiminnan tilaan, laatuun ja tuloksiin. Sisäistä valvontaa suorittavat hallitus, toimitusjohtaja, riskienvalvonta, esimiehet ja toimihenkilöt. Lisäksi toimihenkilöillä on velvollisuus ilmoittaa poikkeamista ja laittomuuksista ylemmälle organisaatiolle.

Säästöpankkien Keskuspankin riskiennhallinta perustuu hallituksen Säästöpankkien Keskuspankille vahvistamaan liiketoimintastrategiaan, riskiennhallintaohjeisiin, valtuusjärjestelmään sekä keskeisimmistä liiketoiminnan osa-alueista tuotettavaan riski- ja poikkeamaraportointiin.

Säästöpankkien Keskuspankilla ei ole taloudelliseen kantokykyynsä nähden ylisuuria asiakas- tai sijoitusriskikeskittymiä eikä se niitä strategiansa mukaisesti myöskään ota.

Säästöpankkien Keskuspankki pitää vakavaraisuutensa turvallisella tasolla. Luotto- ja muiden riskien muodostaman tappioutahan Säästöpankkien Keskuspankki huomioi tilinpäätöksessään riittäväillä arvonalennuskirjauksilla ja muilla tappiokirjauksilla.

Hallitukselle annetaan säännöllisesti tietoa Säästöpankkien Keskuspankin eri riskeistä ja niiden tasoista. Hallitus asettaa riskinhalukkuuden tason hyväksymällä riskialuekohtaiset riskistrategiat ja tarvittavat riskilimitit ja seurantarajat. Riskistrategian toteutumista seurataan riskilimiittien ja seurantarajojen valvonnalla ja raportoinnilla, jota suoritetaan liiketoiminnasta riippumattomasti. Hallitus myös hyväksyy valtuudet ja puitteet riskinotolle määrittelemällä sallitut riskirajat eri riskilajeille. Valtuuksien puitteissa vastuu päivittäisestä riskienseurannasta ja valvonnasta kuuluu toimivalle johdolle. Riskien raportointiin ja seurantaan tarkoitett

järjestelmät sekä käytännöt täyttävät riskienhallinnalle asetetut edellytykset ottaen huomioon Säästöpankkien Keskuspankin toiminnan luonteen ja laajuuden.

Säästöpankkien Keskuspankilla on seuraavat liiketoiminnasta riippumattomat toiminnot varmistamassa tehokas ja kattava sisäinen valvonta:

- riippumaton riskienvalvonta
- säännösten noudattamisen varmistamisesta vastaava toiminto (compliance)
- sisäisen tarkastuksen toiminto

Riippumattoman riskienvalvonnan tehtävänä on varmistaa ja valvoa, että pankin riskienhallinta on riittävässä tasolla suhteessa pankin liiketoiminnan laatuun, laajuuteen, monimuotoisuuteen ja riskeihin. Riskienvalvontatoiminnon tehtävänä on avustaa pankin hallitusta ja toimivaa johtoa riittävän riskienhallinnan järjestämisessä sekä toimivuuden ja tehokkuuden valvonnassa.

Compliance-toiminto varmistaa, että Säästöpankkien Keskuspankissa noudatetaan lainsäädäntöä, viranomaisten antamia ohjeita ja määräyksiä. Compliance-toiminnon vastuulla on valvoa, että pankissa noudatetaan annettuja sisäisiä ohjeita, henkilöstöä sitovia eettisiä periaatteita sekä muita rahoitusmarkkinoilla vallitsevia ohjeita.

Säästöpankkien Keskuspankin hallitus on asettanut pankille sisäisen tarkastuksen ja vahvistanut sisäiselle tarkastukselle tarkastussuunnitelman sekä raportointiperiaatteet.

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on pankin toimintaorganisaation sisäisen valvonnan laajuuden ja riittävyyden arviointi sekä riskienhallintajärjestelmien toimivuuden valvonta ja arviointi. Sisäinen tarkastus raportoi havainnoistaan toimitusjohtajalle ja hallitukselle.

Säästöpankkien Keskuspankin hallitus vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä lainsäädännön, viranomaisvaateiden ja keskusyhteisön hallituksen antaman ohjeistuksen mukaisesti.

Säästöpankkien Keskuspankin toimitusjohtaja ja muu johto vastaavat sisäisen valvonnan operatiivisesta järjestämisestä lainsäädännön, viranomaisvaateiden sekä keskusyhteisön ja pankin oman hallituksen antamien tarkempien sisäisten toimintaohjeiden mukaisesti. Säästöpankkien yhteenliittymän riskienhallinnan menettelytapoja ylläpidetään ja kehitetään keskusyhteisön riippumattoman riskienvalvonnan toimesta, jotta varmistetaan että myös kaikki uudet, olennaiset, mutta aikaisemmin tunnistamattomat riskit tulevat liiketoimintojen riskienhallinnan piiriin.

Merkittävät tai riskipitoiset sitoumukset tehdään kollegiaalisen päätöksentekomenettelyn mukaisesti ja valtuuksien käyttö on rajattu limiiteillä. Liiketoimintaa ja prosesseja ohjataan sisäisillä toimintaohjeilla, joiden noudattamista ja ajantasaisuutta valvotaan. Tehdyt päätökset ja merkittävät liiketoimet dokumentoidaan ja arkistoidaan. Olennainen osa riskienhallintaa suoritetaan päivittäisissä varmistuksissa. Tehtyjen päätösten toimeenpanoa seurataan hyväksymisillä, todentamisilla, varmistuksilla, täsmätyksillä sekä seuranta- ja poikkeamisraporteilla.

Säästöpankkien Keskuspankki altistuu toiminnassaan luotto-, markkina- ja operatiivisille riskeille sekä liike-toiminta- ja likviditeettiriskeille.

Luotto- ja vastapuoliriskit

Pankkitoiminnan merkittävin riski on luottoriski. Luottoriskin hallinnalla ja valvonnalla on suuri merkitys varmistettaessa pääomien riittävyyttä suhteessa liiketoiminnan riskeihin ja riskien toteutumisen aiheuttamiin tappioihin.

Luottoriskillä tarkoitetaan sitä, että vastapuoli ei todennäköisesti täytä sopimuksen mukaisia velvoitteitaan. Luottoriskien suurin lähde ovat luotot, mutta luottoriskiä (vastapuoliriskiä) voi syntyä myös muunlaisista saamisista, kuten joukkovelkakirjalainoista, lyhytaikaisista saamistodistuksista ja johdannaisopimuksista sekä taseen ulkopuolisista sitoumuksista, kuten käyttämättömistä luottojärjestelyistä ja -limiiteistä ja takauksista.

Vastapuoliriskien hallinnan tavoitteena on rajoittaa asiakasvastoista syntyvien riskien tulos- ja vakavaraisuusvaikutukset hyväksyttävälle tasolle. Hallituksen vahvistama liiketoiminta- ja riskistrategiat määrittelevät enimmäismäärät riskikeskittymille ja ohjaavat sijoitustoimintaa ja luotonannon suuntaamista.

Säästöpankkien Keskuspankki myönsi tarkastelukaudella luottoja yhteenliittymän jäsenluottolaitoksille. Säästöpankkiryhmälle myönnettävien luottojen luottopäätökset tehdään Säästöpankkien Keskuspankissa Säästöpankkiliitto osk:n ja Säästöpankkien Keskuspankin hallituksen vahvistamien periaatteiden mukaisesti. Yhteenliittymän jäsenluottolaitoksille myönnettyjen luottojen osalta ei ole yhteisvastuun vuoksi laadittu erillistä suunnitelmaa arvonalennuksista.

Säästöpankkiryhmän strategisille yhteistyökumppaneille myönnettävien luottojen luottopäätökset tekee Säästöpankkien Keskuspankin hallitus. Säästöpankkiryhmän strategisille yhteistyökumppaneille myönnettyjen vakuudettomien luottojen luottoriskin seuranta perustuu osin luottotilien käytön päivittäiseen seurantaan täsmäysprosessin osana.

Säästöpankkien Keskuspankki toimii Säästöpankkiryhmän maksukorttien liikkeeseenlaskijana ja korttiluottojen sekä vakuudettomien kulutusluottojen myöntäjänä. Näiden luottojen myöntäminen perustuu luotto-ohjeeseen, jossa määritellään mm. luotonmyöntöperiaatteet, luottovaltuustasot ja vastuut. Luottoriskin kehittymistä seurataan säännöllisen raportoinnin ja luottoriskistrategiaan asetettujen riskilimiittien perusteella. Luottoriskistrategiassa on määritelty erilliset toimenpiteet riskilimiittien ylitystilanteissa.

Säästöpankkien Keskuspankki on toimintavuonna tehnyt sijoituksia sekä keskuspankkirahoituksen vakuuksiksi hyväksyttäviin, että muihin saamistodistuksiin Säästöpankkien Keskuspankin hallituksen vahvistaman vastapuoliriskistrategian mukaisesti.

Säästöpankkien Keskuspankilla ei ole muita kuin luottolaitosasiakaskokonaisuuksia, joiden vastuut ylittäisivät luottolaitoslain asettaman ilmoitusrajan 10 prosenttia pankin omista varoista (ns. suuret asiakasriskit). Säästöpankkien Keskuspankin luottokantaan sisältyvät riskit ovat tehtyjen selvitysten perusteella Säästöpankkien Keskuspankin vuositulostasoon ja riskinkantokykyyn nähden alhaisella tasolla.

Ongelmasaamiset

Ongelmasaamisia, viivästyneitä maksuja sekä odotettavissa olevien luottotappioiden määrää seurataan säännöllisesti. Ongelmasaamisilla tarkoitetaan vastuita, joissa asiakas on luokiteltu maksukyvyttömäksi joko yli 90 päivää erääntyneiden merkittävien saamisten vuoksi tai muista syistä pidetään epätodennäköisenä, että asiakas selviäisi velvoitteistaan. Viivästyneillä maksuilla tarkoitetaan sitä, että asiakkaan saatavat ovat rästissä 30 - 89 päivää, samalla asiakas on jo ns. potentiaalinen ongelma-asiakas. Järjestämätön saaminen on yli 90 pv erääntyneenä saamisena raportoitu jäljellä oleva pääoma saamisesta, jonka korko tai pääoma on ollut erääntyneenä ja maksamatta yli kolme kuukautta.

Tietyissä olosuhteissa velallisen joutuessa taloudellisiin vaikeuksiin asiakkaalle annetaan myönnytys luoton uudelleenjärjestelyn muodossa ja tällä tavalla pyritään turvaamaan asiakkaan maksukyky ja välttämään mahdollisia luottotappioita. Lainanhoitojoustojen myöntämisen edellytyksenä on, että asiakkaan taloudelliset vaikeudet ovat lyhytaikaisia ja tilapäisiä.

Alla on esitettyinä kortti- ja vakuudeton kulutusluottokanta riskiluokittain:

SÄÄSTÖPANKKIEN KESKUSPANKIN LUOTTOKANNAN RISKILUOKKAJAKAUMA

(1 000 euroa)	31.12.2022				
	Kuvaus	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
1 Erinomainen luokka	105 564	1 967			107 531
2 Hyvä luokka	3 993	101			4 094
3 Hyvä luokka	10 407	382			10 788
4 Keskimääräinen luokka	7 105	566			7 671
5 Keskimääräinen luokka	1 830	243			2 073
6 Heikohko luokka	2 049	255			2 304
7 Viiveitä, mutta ei arvonalentunut	842	521			1 363
8 Viiveitä, mutta ei arvonalentunut	394	1 806			2 200
9 Viiveitä, mutta ei arvonalentunut	119	215			334
D Arvonalentunut				1 996	1 996
Yhteensä	132 302	6 056		1 996	140 353

Merkittävimmän osuuden Säästöpankkien Keskuspankin muusta luottokannasta muodostaa Yhteenliittymän Säästöpankeille myönnetty luotot, jotka kuuluvat riskiluokkaan ja vaiheeseen 1.

Arvonalentuminen ja odotettavissa olevat luottotappiot on kuvattu tilinpäätöksen laadintaperiaatteissa.

LIKVIDITEETIRISKI

Likviditeettiriskillä tarkoitetaan pankin kykyä vastata sitoumuksistaan. Likviditeettiriski voi aiheutua sisään tulevien ja ulos menevien kassavirtojen hallitsemattomuudesta ja/tai ennakoimattomuudesta. Likviditeettiriskiksi voidaan määritellä myös tarvittavan jälleeraoituksen kustannusten hallitsematon nousu. Likviditeettiriski voidaan tarkemmin jakaa lyhyen aikavälin maksuvalmiusriskiin ja pitkän aikavälin rahoitusriskiin.

Maksuvalmiusriskiä hallitaan mm. pitämällä riittävästi likvidejä varoja maksuvalmiuden takaamiseksi. Maksuvalmiusriskiä seurataan Säästöpankkien Keskuspankissa päivittäin ja yhteenliittymän keskusyhteisön riskienvalvonnalle raportoidaan myös päivittäin yhteenliittymäpankkien maksuvalmiusasema. Rahoitusriskiä hallitaan huolehtimalla riittävästä pitkäaikaisesta rahoituksesta suhteessa pitkiin saataviin.

Rahoitusvarojen ja -velkojen maturiteettijakauma:

Rahoitusvarat (1 000 euroa)

	2022				
	alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä
Käteiset varat	1 200 500				1 200 500
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	298 632	381 000	180 500	82 500	942 632
Lainat ja saamiset asiakkailta	69 641	758	6 250	3 082	123 572
Sijoitusomaisuus	3 872	49 622	3 248		7 120
Yhteensä	1 572 645	381 758	189 998	85 582	2 229 983

Rahoitusvelat (1 000 euroa)

	2022				
	alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä
Velat luottolaitoksille	1 038 919	509 497	205 500	0	1 753 916
Velat asiakkaille	192 010	449 913	75 000	0	716 923
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	102 520	233 640	372 522	157 335	866 017
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	289 792	5 000	136 000	289 792	430 792
Yhteensä	1 623 241	1 198 050	789 022	157 335	4 057 440

Rahoitusvarat (1 000 euroa)

	2021				
	alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä
Käteiset varat	1 006 639				1 006 639
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	182 500	218 200	773 701	120 500	1 294 901
Lainat ja saamiset asiakkailta	95 731	48	564	524	97 000
Sijoitusomaisuus	63 318		53 827	50 000	167 145
Yhteensä	1 348 188	218 248	828 092	171 024	2 565 685

Rahoitusvelat (1 000 euroa)

	2021				
	alle 3 kk	3–12 kk	1–5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä
Velat luottolaitoksille	971 000	130 000	143 000		1 244 000
Velat asiakkaille	10 075	240 500	75 000		325 575
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	117 025	189 855	518 712	193 050	1 018 642
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	276 730		131 500		408 230
Yhteensä	1 375 829	560 355	868 212	193 050	2 996 447

Markkinariski

Markkinariskillä tarkoitetaan korkojen ja markkinahintojen muutosten vaikutusta pankin tulokseen ja omaan varoihin. Markkinariskejä syntyy pankin rahoitustasesta, joka koostuu antolainauksesta, markkinaehtoisesta jälleerahoituksesta sekä sijoitussalkusta. Tilikaudella 2022 Säästöpankkien Keskuspankilla oli markkinariskeistä korko- ja valuuttariskiä alla kuvatuksi.

Korkoriski

Korkoriskillä tarkoitetaan korkotason muutosten vaikutusta pankin tase-erien ja taseen ulkopuolisten erien markkina-arvoon (nykyarvoriski) ja korkokatteeseen (tuloriski). Säästöpankkien Keskuspankki käyttää korkoriskinsä seuraamiseksi nykyarvo- ja tuloriskimenetelmää. Korkoriski voidaan edelleen jakaa seuraaviin riskilajeihin:

- gap-riski tarkoittaa korkoherkkien instrumenttien aikarakenteesta aiheutuvaa riskiä, joka syntyy niiden korkomuutosten ajallisesta erosta ja joka käsittää korkojen aikarakenteen muutokset, joita aiheutuu tuottokäyrän tasomuutoksista (paralleeli riski) ja tuottokäyrän muodon muutoksista (ei-paralleeli riski);
- korkoperusteriski aiheutuu korkojen välisissä suhteissa tapahtuvien muutosten vaikutuksesta korkoherkkiin instrumentteihin, joilla on samankaltaiset korkoajanjaksot, mutta jotka on hinnoiteltu käyttäen erilaisia korkoindeksejä. Korkoperusteriski aiheutuu sellaisten erilaisten korkoherkkien instrumenttien kertyneiden ja maksettujen korkojen mukautuksen epätäydellisestä korrelaatiosta, joilla on muutoin samanlaiset korkomuutospiirteet;
- optionriski on optioista (kytketyistä ja nimenomaisista) aiheutuva riski, jos pankki tai sen asiakas voi muuttaa kassavirtansa tasoa ja jaksotusta; toisin sanoen korkoherkistä instrumenteista aiheutuva riski, jos haltija lähes varmasti käyttää optiotaan, jos sen

taloudellinen etu on toimia niin (kytketyt tai nimenomaiset automaattiset optiot), ja riski, joka aiheutuu joustavuudesta, joka on kytketty epäsuorasti tai korkoherkkien instrumentteihin ajanjaksoihin siten, että korkomuutokset voivat vaikuttaa asiakkaan käyttäytymiseen (kytkettyyn käyttäytymisperusteiseen optioon liittyvä riski).

Korkoriskien hallinnan tavoitteena on pankin korkokatteeseen ja nykyarvon vakauttaminen tasolle, jossa pankin liiketoiminta on kannattavaa, sekä niiden vaihtelun rajoittaminen siten, että pankin vakavaraisuus ei ole uhatuna voimakkaassakaan korkoympäristön muutoksissa. Pankin riskinottohalukkuus korkoriskin osalta kuvataan pankin hallituksen asettamalla korkoriskilimiiteillä. Korkoriskiä voidaan hallita muokkaamalla tuote- ja taserakennetta, suunnittelemalla sijoitusten ja liikkeenlaskujen korkosidonnaisuutta ja maturiteettia sekä tekemällä suojaavia korkojohdannaisia. Säästöpankkien Keskuspankki käyttää suojauslaskentaa ja vaihtaa koronvaihtosopimuksilla kiinteäkorkoista antolainausta sekä kiinteäkorkoisen joukkovelkakirjaemission vaihtuvakorkoiseksi.

Pankin korkoriskiä mitataan kuukausittain sekä korkokatteeseen että taseen nykyarvon muutoksen kautta. Nykyarvomenetelmässä mitataan, kuinka paljon taseen käypä arvo muuttuu korkojen muuttuessa ja kunkin tase-erän markkina-arvon odotetaan muodostuvan kyseisen instrumentin rahavirtojen nykyarvona. Tuloriskimallissa ennustetaan tulevaa korkokatetta vuoden horisontilla markkinakorkojen muuttuessa.

Alla olevassa taulukossa esitetään seuraavan 12 kuukauden kertyvän korkokatteeseen herkkyyden yhteydessä. Luottoihin sovelletaan sopimusehtojen perusteella viitekorkojen nollan prosentin lattiaa. Taseen rakenne pidetään ennallaan korvaamalla erääntyvät erät vastaavilla korkosidonnaisuuksilla tai kiinteäkorkoisten juoksuajoilla.

KORKOKATTEEN MUUTOS

(1 000 euroa)

31.12.2022

Aika	Alas	Ylös
Muutos tulevaan 12 kuukauteen	-2 210	2 195
Muutos 13–24 kuukauteen	-3 192	3 156

Pankin korkoriski raportoidaan säännöllisesti hallitukselle, joka on vahvistamissaan ohjeissa antanut enimmäismäärät pankin korkoriskille.

VALUUTTARISKI

Valuuttariskillä tarkoitetaan valuuttakurssien muutosten vaikutusta tulokseen tai omaan pääomaan. Säästöpankkien Keskuspankille syntyy valuuttariskiä vähäisessä määrin sijoitussalkussa olevien osakesijoitusten vuoksi. Säästöpankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitosten ottolainauksessa tai likviditeettisalkuissa ei saa olla avointa valuuttapositiona. Valuuttapositiona seurataan vakavaraisuuslaskennassa käytettävän menetelmän mukaisesti (pääomavaade lasketaan, mikäli kokonaisnettovaluuttapositiona on yli 2 %-yksikköä omien varojen yhteismäärästä).

OPERATIIVINEN RISKI

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappionvaaraa, joka aiheutuu riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä. Myös oikeudelliset riskit sisältyvät operatiivisiin riskeihin. Lisäksi maineriskiä hallintaan osana operatiivisia riskejä. Myös luotto- ja kaupankäyntiprosessien eri vaiheisiin sisältyy sekä operatiivisia riskejä että luotto-, likviditeetti- ja markkinariskejä, joita on arvioitu operatiivisten riskien arvioinnissa. Strategiset riskit on tässä rajattu operatiivisten riskien ulkopuolelle.

Kaikessa Säästöpankkien Keskuspankin liiketoiminnassa noudatetaan voimassa olevia lain säännöksiä, viranomaisten antamia määräyksiä, Finanssialan Keskusliitossa vahvistettuja hyvän pankkitavan säännöksiä sekä operatiivisten riskien hallinnan periaatteita ja järjestämistä samoin kuin muita ryhmän sisäisiä ohjeita.

Säästöpankkien Keskuspankissa tunnistetaan ja dokumentoidaan tuotteisiin, palveluihin, toimintoihin, prosesseihin ja järjestelmiin liittyvät operatiiviset riskit. Operatiivisten riskien tunnistamisen kautta määritellään valvonta ja kontrollit. Osa operatiivisten riskien aiheuttamista tappioista suojataan vakuutusturvalla. Lisäksi jatkuvuussuunnitelmilla varaudutaan toiminnan merkittäviin häiriöihin. Säästöpankkien Keskuspankin operatiiviselle johdolle raportoidaan säännöllisesti operatiivisista riskeistä ja toteutuneista vahingoista sekä läheltä piti tilanteista.

Tilikauden 2022 aikana ei toteutunut merkittäviä taloudellisia menetyksiä aiheuttaneita operatiivisia riskejä. Vuoden aikana laadittiin toteutuneista operatiivisista riskeistä häiriöraportit. Häiriöt johtuivat pääosin tietojärjestelmien virheellisestä toiminnasta ja prosessivirheistä ja aiheuttivat lähinnä manuaalista selvittelytyötä Säästöpankkien Keskuspankissa.

OIKEUDELLISET RISKIT

Oikeudellisilla riskeillä tarkoitetaan pätemättömistä sopimuksista tai puutteellisesta dokumentaatiosta aiheutuvaa tappiota ja lain tai viranomaismääräysten rikkomisesta aiheutuvaa sanktioiden, korvausvelvollisuuden asiakasta kohtaan tai menetetyn liikearvon riskiä. Säästöpankkien Keskuspankin liiketoiminnassa noudatetaan pankki- ja vakuutusalan vakioehtoja. Muita kuin vakimuotoisia sopimuksia laadittaessa käytetään lakiasiantuntijoita sekä tarvittaessa myös ulkopuolisia asiantuntijoita.

Säännösten noudattamisesta ja koordinoinnista vastaa compliance-toiminto. Toiminnon tarkoituksena on varmistaa, että lainsäädäntöä, sekä viranomaisten antamia ohjeita ja määräyksiä noudatetaan. Compliance-toiminnon vastuulla on myös valvoa, että annettuja sisäisiä ohjeita ja henkilöstöä sitovia eettisiä periaatteita sekä myös muita rahoitus- ja vakuutusmarkkinoilla vallitsevia ohjeita noudatetaan. Päämäärätavoitteena on välttää compliance-riskien toteutumista Säästöpankkien Keskuspankin toiminnassa.

LIKETOIMINTARISKI

Liiketoimintariskit kuvaavat liiketoimintaympäristöstä johtuvien epävarmuuksien vaikutuksia liiketoimintaan. Liiketoimintariskit syntyvät kilpailusta, markkinoiden ja asiakaskäyttäytymisen muutoksista sekä tuloksen muodostumisen odottamattomista heilahteluista. Liiketoimintariskit voivat syntyä myös väärän strategian valinnasta, puutteellisesta johtamisesta tai hitaasta reagoinnista toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin.

Liiketoimintariskiä hallitaan ja minimoidaan strategia- ja liiketoimintasuunnittelun kautta.

LIITE 5. VAKAVARAISUUDEN HALLINTA

Säästöpankkien Keskuspankki on määritellyt vakavaraisuuden hallintaprosessin, jonka tavoitteena on pankin riskinkantokyvyn riittävyys turvaaminen suhteessa toiminnan kaikkiin olennaisiin riskeihin. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi Säästöpankkien Keskuspankki tunnistaa ja arvioi toimintaansa liittyvät riskit kattavasti ja mitoittaa riskinkantokykynsä vastaamaan Säästöpankkien Keskuspankin riskien yhteismäärää. Vakavaraisuuden hallintaprosessin kautta määritettävät sisäiset pääomatarpeet perustuvat vakavaraisuussäätelyn Pilari I:n mukaisiin pääomavaateisiin ja sen ulkopuolisiin riskeihin kuten rahoitustaseen korkorisktiin, sijoitussalkun markkinarisktiin ja liiketoimintarisktiin. Sisäisessä arviointiprosessissa Säästöpankkien keskuspankki arvioi pääoman määrän, joka riittää kattamaan myös Pilari I:n ulkopuolisista riskeistä syntyvät odottamattomat tappiot.

Säästöpankkien Keskuspankki tuottaa strategiansa mukaisesti säästöpankeille erilaisia keskusluottolaitospalveluita: maksuliike- ja tilinhoitajapalveluita kaikille säästöpankeille ja yhteenliittymän jäsensäästöpankeille maksukorttien ja vakuudettomien kulutusluottojen liikkeellelaskupalveluita sekä likviditeetin hallintaan, jälleenrahoitukseen ja tasehallintaan liittyviä palveluita. Toimimalla vain näillä liiketoiminta-alueilla pankki kykenee pitämään toimintaansa sisältyvät riskit hallittavina.

Pankin hallituksella on kokonaisvastuu vakavaraisuuden hallinnasta. Pankin hallitus hyväksyy vakavaraisuuden hallinnan lähtökohdat, tavoitteet ja periaatteet. Lisäksi hallitus vahvistaa yleiset vaatimukset vakavaraisuuden mittaus- ja arviointimenetelmille sekä yleiset periaatteet vakavaraisuuden hallintaprosessin järjestämisestä. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että hallitus vahvistaa riskistrategiat ja määrittää tavoitetasot pääomalle, joka kattaa kaikki liiketoiminnasta ja ulkoisen toimintaympäristön muutoksista aiheutuvat olennaiset riskit. Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen vakavaraisuutta, maksuvalmiutta ja asiakasriskejä valvotaan konsolidoidusti Yhteenliittymäntasolla. Keskusyhteisön hallitus on asettanut yhteenliittymän ja pankkien vakavaraisuudelle tavoitetasot, joita seurataan neljännesvuosittain.

Stressitestit

Osana vakavaraisuuden hallintaprosessia Säästöpankkien Keskuspankki arvioi omaa riskiasemaansa ja pääoman riittävyttä stressitesteillä. Stressitestejä käytetään arvioitaessa miten erilaiset poikkeuksellisen vakavat, mutta mahdolliset tilanteet voivat vaikuttaa

tuloksenteekokykyyn, vakavaraisuuteen ja pääomien riittävyyteen. Stressitestien avulla pyritään tunnistamaan Säästöpankkien Keskuspankin kannalta keskeisimmät riskit ja arvioimaan, miten haavoittuvainen pankin rakenne on näiden riskien toteutumisen suhteen. Vakavaraisuuden hallintaprosessin tavoitteena on myös ylläpitää ja kehittää laadukasta riskienhallintaa.

Pääomanjatkuvuus suunnitelma

Säästöpankkien Keskuspankin pääoman jatkuvuussuunnitelma on tehty ennalta arvaamattomien tapahtumien varalle, jotka saattavat vaarantaa pankin vakavaraisuuden. Osana pääoman jatkuvuussuunnitelmaa ovat pääoman määrälle ja laadulle hallituksen asettamat tavoitetasot ja seurantarajat, joita seurataan neljännesvuosittain. Pääoman jatkuvuussuunnitelmassa on kuvattu toimenpiteet, joihin toimiva johto ja hallitus voivat ryhtyä, jos vakavaraisuussuhdeluvulle asetettu seurantaraja rikkoutuu.

PILARI I –PÄÄOMAVAATEET

Säästöpankkien Keskuspankin suurimmat pääomavaateet muodostuvat korttiluottosaamisista sekä vakuudettomista kulutusluottosaamisista. Pankin luottoriskin pääomavaade lasketaan standardimenetelmällä ja operatiivisen riskin pääomavaade perusmenetelmällä. Markkinariskin pääomavaade lasketaan perusmenetelmällä valuuttapositioneille, mikäli kokonaisnettovaluuttaposition on yli 2 prosenttia omien varojen yhteismäärästä. Säästöpankkien Keskuspankilla ei ole valuuttapositionia.

OMAT VARAT JA VAKAVARAISUUS

Säästöpankkien Keskuspankin pääomavaatimus muodostuu seuraavista eristä:

- Vakavaraisuusasetukseen (CRR) perustuva vähimmäisvaade vakavaraisuussuhdeluvulle (8 %)
- 2,5 % luottolaitoslain mukainen kiinteä CET1-lisäpääomavaatimus,
- Ulkomaisten vastuiden maakohtaiset muuttuvat CET1-lisäpääomavaatimukset.

Finanssivalvonnan Säästöpankkien yhteenliittymälle asettama harkinnanvarainen Pilari II -pääomavaatimus

on 1,5 prosenttia (1,25 %) perustuen Finanssivalvonnan marraskuussa 2021 tekemään päätökseen. Pilari II -pääomavaatimuksesta vähintään kolme neljäsosaa on oltava ensisijaista pääomaa, josta vähintään kolme neljäsosaa on oltava ydinpääomaa.

Finanssivalvonta poisti 6.4.2020 koronapandemian vaikutusten lieventämiseksi järjestelmäriskipuskurin, joka oli Säästöpankkien yhteenliittymän osalta 1 prosentin suuruinen. Finanssivalvonta ei ole toistaiseksi asettanut järjestelmäriskipuskuria nollatasoa suuremmaksi Venäjän hyökkäyssodan vaikutusten vuoksi. Makrovakauspäätöksen 16.12.2022 mukaan Finanssivalvonnan johtokunta on arvioinut tarvetta ja mahdollisuuksia vahvistaa kansallisen rahoitusjärjestelmän riskinkantokykyä enintään yhden prosentin suuruisella järjestelmäriskipuskurivaatimuksella. Päätöksen mukaan Finanssivalvonnan johtokunta valmistautuu tekemään päätöksen järjestelmäriskipuskurivaatimuksen asettamisesta vuoden 2023 ensimmäisellä neljänneksellä ja järjestelmäriskipuskurivaatimus tulisi voimaan laissa määritellyn siirtymäajan jälkeen. Päätöstä järjestelmäriskipuskurin asettamisesta voidaan lykätä, jos vaatimuksen arvioidaan vaikuttavan hyvin kielteisesti luottomarkkinoiden toimintaan lyhyellä aikavälillä.

Finanssivalvonta ei ole asettanut vuonna 2022 muuttuvaa lisäpääomavaatimusta, jonka suuruus voi vaihdella 0-2,5 prosenttia riskipainotettujen saamisten yhteismäärästä. Finanssivalvonta ei ole asettanut Säästöpankkien yhteenliittymälle ns. OSII-lisäpääomavaatimusta.

Finanssivalvonta on myöntänyt luvan olla vähentämättä Säästöpankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitosten sisäisiä omistusosuuksia omien varojen instrumenteista laskettaessa omia varoja yksittäisen laitoksen tasolla ja alakonsolidointiryhmän tasolla. Lisäksi Finanssivalvonta on myöntänyt luvan soveltaa 0 prosentin riskipainoa Yhteenliittymän yhteisvastuun piirissä oleviin sisäisiin luottolaitosvastuusiin. Luvat perustuvat EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU 575/2013) ja lakiin talletuspankkien yhteenliittymästä (599/2010).

Finanssivalvonta on antanut Yhteenliittymälain mukaisen luvan Säästöpankkien yhteenliittymän Keskusyhteisönä toimivalle Säästöpankkiliitto osk:lle päättää, ettei sen jäsenluottolaitoksiin sovelleta EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU 575/2013) kuudennen osan ja sen nojalla annetuissa Euroopan unionin säädöksissä säädettyjä luottolaitoksen maksuvalmiudelle asetettuja vaatimuksia. Keskusyhteisölle myönnetty lupa kattaa myös 28.6.2021 voimaan tulleen NSFR-vaateen.

Euroopan komissio julkaisi 27.10.2021 ehdotuksen uudeksi pankkipaketiksi, joilla implementoidaan lopullinen Basel III -sääntely EU:ssa. Ehdotukseen sisältyvillä EU:n vakavaraisuusasetuksen muutoksilla (CRR3), jonka tarkoitus tulla voimaan 2025 vuoden alusta ei arvioida olevan olennaista vaikutusta Säästöpankkien Keskuspankin vakavaraisuuteen.

Säästöpankkien Keskuspankki julkistaa vakavaraisuuslaskennan kannalta olennaiset tiedot vuosittain osana toimintakertomustaan ja tilinpäätöksen liitetietoja. Puolivuosikatsauksessa julkistetaan keskeiset vakavaraisuustiedot.

Säästöpankkiryhmän tilinpäätös ja Pilari III:n mukaiset vakavaraisuustiedot ovat saatavissa internetosoitteesta www.saastopankki.fi.

Säästöpankkien Keskuspankin omat varat olivat yhteensä 106,5 (75,2) miljoonaa euroa, kun yhteenlaskettu pääomavaatimus oli 27,0 (20,2) miljoonaa euroa. Ydinpääoma (CET1) muodostui kokonaan ensisijaisesta pääomasta ja sen määrä oli 106,5 miljoonaa euroa. Oma pääoma koostuu ensisijaisista rajoituksettomista omista varoista sekä ydinpääomasta.

Säästöpankkien Keskuspankin vakavaraisuussuhde oli korkealla tasolla ollen vuoden lopussa 41,4 % (39,1 %). Korkeaa vakavaraisuuslukua selittää osaltaan Finanssivalvonnan yhteenliittymälle antama poikkeuslupa, jonka mukaisesti Säästöpankkien yhteenliittymän sisäisten rahoituserien riskipainona käytetään vakavaraisuuslaskennassa 0 %.

VAKAVARAISUUSLASKELMA

Omat varat (1 000 euroa)	2022	2021
Ydinpääoma ennen lakisääteisiä oikaisuja	116 024	83 952
Ydinpääomaan tehtävät lakisääteiset oikaisut	-9 536	-8 745
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	106 488	75 206
Ensisijainen pääoma (T1 = CET1 + AT1)	106 488	75 206
Omat varat yhteensä (TC = T1 + T2)	106 488	75 206
Riskipainotetut erät yhteensä	257 036	192 333
josta luottoriskin osuus	212 713	151 362
josta vastuun arvonoinniskurisi (CVA)	824	856
josta markkinariskin osuus	-	-
josta operatiivisen riskin osuus	44 323	40 115
Omien varojen vähimmäisvaatimus	20 563	15 387
Omien varojen vähimmäisvaatimuksen ylittävä määrä	84 637	59 820
Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	41,4	39,1
Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	41,4	39,1
Omat varat yhteensä (TC) suhteessa riskipainotettuihin eriin (%)	41,4	39,1
Pääomavaatimus		
Omat varat yhteensä	106 488	75 206
Pääomavaatimus yhteensä*	26 992	20 195
Pääomapuskuri	79 496	55 011

*Pääomavaatimus muodostuu lakisääteisestä vähimmäisvakavaraisuusvaateesta 8 %, luottolaitoslain mukaisesta kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 % ja ulkomaisten vastuuden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.

VÄHIMMÄISOMAVARAISUUSASTE

Säästöpankkien Keskuspankin vähimmäisomavaraisuusaste oli 6,1 % (5,3 %) ylittäen selvästi sitovan 3 % vähimmäisvaateen. Vähimmäisomavaraisuusaste (Leverage Ratio) kuvaa luottolaitoksen velkaantumistasetta ja se lasketaan jakamalla ensisijainen pääoma vastuiden kokonaismäärällä. Merkittävin osa Säästöpankkien Kes-

kuspankin kokonaisvastuista muodostuu ryhmän sisäistä eristä, jotka vakavaraisuuslaskennassa käsitellään 0 % -riskipainolla eikä niitä vähimmäisomavaraisuutta laskettaessa oteta mukaan kokonaisvastuiden määrään. Pankki seuraa liiallista velkaantumista osana vakavaraisuuden hallintaprosessia.

VÄHIMMÄISOMAVARAISUUSASTE

(1 000 euroa)	2022	2021
Ensisijainen pääoma	106 488	75 206
Vastuiden kokonaismäärä	1 755 379	1 407 959
Vähimmäisomavaraisuusaste	6,1	5,3

KRIISINRATKAISUSUUNNITELMA

Euroopan parlamentin ja unionin direktiivi 2014/59/ EU luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten elvytys- ja kriisinratkaisukehyksestä tuotiin kansallisesti voimaan 1.1.2015 alkaen (Laki luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta). Kriisinratkaisulain toteuttamiseksi perustettiin Rahoitusvakausvirasto (Laki rahoitusvakausvirastosta, 1995/2014).

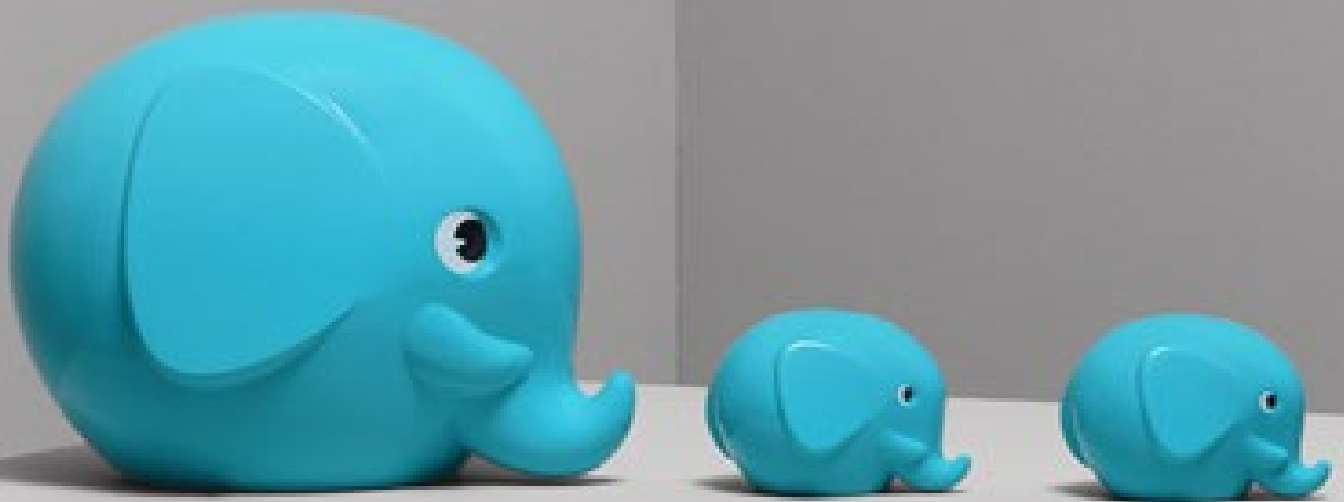
Rahoitusvakausvirasto päätti asettaa huhtikuussa 2022 Säästöpankkien yhteenliittymälle sekä Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj:lle omien varojen ja hyväksyttävien velkojen vähimmäisvaatimuksen (MREL-vaade). Aiemman päätöksen mukainen vaade on voimassa 31.12.2023 saakka. Vaadetta ei kohdisteta yksittäisiin jäsenluottolaitoksiin tai Säästöpankkien Keskuspankkiin.

MREL-vaade on luonteeltaan Pilari II -tyyppinen minimivaade, joka on täytettävä jatkuvasti. Rahoitus-

vakausviraston päätöksen mukaan Säästöpankkien yhteenliittymään sovellettava MREL-vaade on 19,49 % kokonaisriskin määrästä tai 5,91 % vastuiden kokonaismäärästä, kumpi suurempi, 31.12.2023 saakka ja 1.1.2024 alkaen MREL-vaade on 19,77 % kokonaisriskin määrästä tai 7,85 % vastuiden kokonaismäärästä, kumpi suurempi.

Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj:n MREL-vaatimus on 14,4 % kokonaisriskin määrästä tai 5,1 % vastuiden kokonaismäärästä, kumpi suurempi, 31.12.2023 saakka ja 1.1.2024 alkaen 15,71 % kokonaisriskin määrästä tai 5,91 % vastuiden kokonaismäärästä, kumpi suurempi.

Kokonaisriskin perusteella lasketun vaatimuksen lisäksi on jatkuvasti täytettävä laitoskohtainen kokonaislisäpääomavaatimus.



TILIKAUDEN TULOS

LIITE 6. KORKOKATE

(1 000 euroa)	1-12/2022	1-12/2021
Korkotuotot		
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavista saamistodistuksista	734	331
Lainoista ja saamisista luottolaitoksilta	19 273	6 761
Lainoista ja saamisista asiakkailta*	9 759	7 880
Saamistodistuksista	4	18
Johdannaissopimuksista		
Suojaavista johdannaisista	698	1 074
Muista**	2 941	1 973
Yhteensä	33 409	18 037
Korkokulut		
Veloista luottolaitoksille***	-5 740	-4 072
Veloista asiakkaille	-1 850	-246
Johdannaissopimuksista		
Suojaavista johdannaisista	-959	-486
Liikkeeseenlasketuista velkakirjoista	-6 868	-4 085
Muista	-3	-1
Yhteensä	-15 420	-8 890
Korkokate	17 990	9 147

* josta korkotuotot vaiheeseen 3 kirjatusta lainoista

63

99

** muodostuvat tilisopimukseen perustuvista korkoveloituksista ja limiittiprovisioista

*** josta keskuspankkitalletusten negatiivinen korko oli 2 084 tuhatta euroa (3 616 tuhatta euroa).

LIITE 7. PALKKIOTUOTOT JA -KULUT, NETTO

(1 000 euroa)	1-12/2022	1-12/2021
Palkkiotuotot		
Luotonannosta*	17 407	15 279
Maksuliikenteestä	6 391	5 885
Arvopapereista	1 557	1 859
Muista	319	379
Yhteensä	25 675	23 402
Palkkiokulut		
Maksuliikenteestä	-3 638	-3 508
Arvopapereista	-655	-656
Muista**	-11 547	-10 504
Yhteensä	-15 840	-14 668
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	9 835	8 734

* josta merkittävin osa korttiluotonantoon liittyviä tuottoja

** josta merkittävin osa korttiluotonantoon liittyviä kuluja.

LIITE 8. KAUPANKÄYNNIN NETTOTUOTOT

(1 000 euroa)	1-12/2022	1-12/2021
Suojaavien instrumenttien käyvän arvon muutos	-43 958	-11 285
Suojattavien kohteiden käyvän arvon muutos	41 138	9 847
Myyntivoitot, osakkeet ja osuudet		607
Yhteensä	-2 820	-831

LIITE 9. RAHOITUSINSTRUMENTTIEN TULOSERÄT

(1 000 euroa)	1-12/2022	1-12/2021
Korkotuotot jaksotettuun hankintamenoön arvostettavista	32 712	16 962
Korkotuotot käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	633	343
Rahoitustuotot yhteensä	33 345	17 305
Korkokulut jaksotettuun hankintamenoön arvostettavista rahoitusveloista	-12 376	-4 788
Korkokulut käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista	-2 084	-3 616
Arvon alentumistappiot jaksotettuun hankintamenoön kirjattavista sijoituksista	-853	-585
Arvon alentumistappiot käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista	7	47
Rahoituskulut	-15 307	-8 942
Tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitustuotot ja -kulut, netto	18 038	8 364

LIITE 10. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

(1 000 euroa)	1-12/2022	1-12/2021
Pankkitoiminnan muut tuotot *	3 581	3 534
Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä	3 581	3 534

* Liiketoiminnan muut tuotot muodostuivat viime kauden tapaan korttiliiketoimintaan liittyvistä palkkiotuotoista sekä Säästöpankkiryhmälle tuotettaviin palvelusopimuksiin perustuvista palveluista.

LIITE 11. HENKILÖSTÖKULUT

(1 000 euroa)	1-12/2022	1-12/2021
Palkat ja palkkiot	-3 725	-4 028
Eläkekulut		
Maksupohjaiset järjestelyt	-649	-695
Muut henkilösivukulut	-148	-170
Henkilöstökulut yhteensä	-4 522	-4 893
Kokopäiväiset	40	46
Osa-aikaiset	1	1
Määräaikaiset	1	1
Yhteensä	42	48
Henkilöstön määrä kokonaisresursseiksi muutettuna	39	48
Kokonaisresurssien määrä keskimäärin tilikaudella	46	49

LIITE 12. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

(1 000 euroa)	1–12/2022	1–12/2021
Muut hallintokulut		
Muut henkilöstökulut	-160	-115
Toimistokulut	-8 114	-6 546
ICT-kulut	-3 744	-5 104
Yhteyskulut	-519	-467
Edustuskulut	-1	
Markkinointikulut	-13	-13
Yhteensä	-12 551	-12 246
Muut liiketoiminnan kulut		
Vuokratulut	-324	-353
Kulut oman käytön kiinteistöistä	-45	-24
Muut liiketoiminnan kulut *	-1 454	-1 463
Yhteensä	-1 822	-1 840
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	-14 373	-14 086
* Tilintarkastuspalkkiot		
Lakisäätöinen tilintarkastus	-36	-34
Tilintarkastukseen liittyvät palvelut	-7	-11
Muut palvelut	-28	-27
Yhteensä	-71	-72

LIITE 13. POISTOT JA ARVONALENTUMISET AINEELLISISTA JA AINEETTOMISTA HYÖDYKKEISTÄ

(1 000 euroa)	1–12/2022	1–12/2021
Poistot aineellisista hyödykkeistä	-41	-55
Poistot aineettomista hyödykkeistä	-1 695	-1 595
Arvonalentumiset aineettomista hyödykkeistä	-2	
Poistot yhteensä	-1 738	-1 650

LIITE 14. ARVONALENTUMISTAPPIOT RAHOITUSVAROISTA

Odotettavissa olevan luottotappion määrittämisessä sovelletaan kolmivaiheista mallia, jossa laskentaan vaikuttava vaihe määräytyy rahoitusvaran taseeseen kirjaamishetken ja raportointipäivän välillä tapahtuneen luottoriskin muutoksen perusteella seuraavasti:

- Vaiheeseen 1 kuuluvat rahoitusvarat, joiden luottoriski ei ole kasvanut merkittävästi taseeseen kirjaamispäivän ja raportointipäivän välillä. Vaiheessa 1 olevien rahoitusvarojen odotettavissa olevan luottotappion laskenta perustuu todennäköisyyteen, että luottotappio toteutuu raportointipäivästä seuraavan 12 kuukauden kuluessa.
- Vaiheeseen 2 kuuluvat rahoitusvarat, joiden luottoriski on kasvanut merkittävästi taseeseen kirjaamishetken jälkeen. Vaiheessa 2 olevien rahoitusvarojen odotettavissa olevan luottotappion laskenta perustuu todennäköisyyteen, että luottotappio toteutuu rahoitusvaran jäljellä olevana voimassaoloaikana.
- Vaiheeseen 3 kuuluvat rahoitusvarat, joiden katsotaan olevan arvoltaan alentuneita. Vaiheessa 3 olevien rahoitusvarojen odotettavissa olevan luottotappion laskenta perustuu todennäköisyyteen, että luottotappio toteutuu rahoitusvaran jäljellä olevana voimassaoloaikana.

Säästöpankkien Keskuspankki käyttää luottoriskin muutoksen merkityksellisyyden arvioimiseen muun muassa seuraavia laadullisia ja määrällisiä tietoja.

- Maksuviive: rahoitusvaran luottoriskin katsotaan olevan kasvanut merkittävästi ja sopimus siirtyy vaiheesta 1 vaiheeseen 2, kun maksuviive ylittää 30 päivää. Kun maksuviive ylittää 90 päivää, rahoitusvaran katsotaan olevan arvoltaan alentunut ja siirtyy vaiheesta 2 vaiheeseen 3.
- PD-%:n kasvu (lainat ja saamiset): rahoitusvaran luottoriskin katsotaan kasvaneen merkittävästi ja se siirtyy vaiheesta 1 vaiheeseen 2, jos PD-%:n kasvulle määritetyt suhteelliset tai absoluuttiset kynnyksarvot ylittyvät.
- Lainanhoitajousto: jos sopimus ei ole järjestämätön, lainanhoitajoustomerkitä tulkitaan merkittäväksi luottoriskin kasvuksi ja saatava siirtyy vaiheesta 1 vaiheeseen 2. Jos lainanhoitajousto tehdään sopimukseen, joka on järjestämätön tai jos sopimuksella on hakemushetkellä kirjattu lainanhoitajousto, sopimuksen katsotaan olevan arvoltaan alentunut ja se siirtyy vaiheeseen 3.
- Maksukyvyttömyysmerkintä: Jos asiakas on todettu

maksukyvyttömäksi, rahoitusvaran katsotaan olevan arvoltaan alentunut ja siirtyy vaiheeseen 3

- PD-%:n kasvu (sijoitusomaisuus): luottoriskin katsotaan kasvaneen merkittävästi, jos PD-%:n kasvulle määritetyt suhteelliset absoluuttiset kynnyksarvot ylittyvät.

Asiakas luokitellaan maksukyvyttömäksi, kun on todennäköistä, ettei asiakas maksa sovittujen ehtojen mukaisia luottovelvoitteitaan täysimääräisesti ilman, että Säästöpankkien Keskuspankki turvautuu toimiin tai viimeistään silloin, kun maksu on viivästynyt yli 90 päivää. ECL-laskennassa käytetään samaa maksukyvyttömyyden määritelmää, joka Säästöpankkien Keskuspankissa on käytössä luotonantosäännöissä.

Rahoitusvara voi palautua vaiheesta 2 tai 3, kun sen luottoriski on parantunut merkittävästi ja se on täyttänyt edellisen vaiheen kriteerit yhtäjaksoisesti siirtymälle määritetyn tarkkailujakson ajan. Vaiheiden 3 ja 2 sekä 2 ja 1 välinen tarkkailujakson pituus on 3 kuukautta.

Sijoitusomaisuuteen kuuluvien saamistodistusten odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan ostoeräkohtaisesti käyttämällä maksukyvyttömyyden todennäköisyys- / tappio-osuus (PD*LGD*EAD) -mallia. Maksukyvyttömyyden todennäköisyyden (PD) perusteena käytetään Bloombergin tuottamia luottoluokituksia ja jos niitä ei ole saatavissa, ulkoisia luottoluokitustietoja, jotka konvertoidaan PD-arvoiksi. Laskennassa käytetyt LGD-arvot vastaavat tutkittuja historiallisia toteumia sijoituslajeittain, eikä niitä arvioida erikseen liikkeenlaskija- tai sijoituskohtaisesti.

Säästöpankkien Keskuspankki käyttää lainojen ja saamisten sekä taseen ulkopuolisten erien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaan pääsääntöisesti maksukyvyttömyyden todennäköisyys- / tappio-osuus (PD*LGD*EAD) -mallia. Vähäriskisille luotoille, joita ovat luotot julkiselle sektorille tai rahoituslaitokselle, laskenta tehdään loss rate -mallilla (Loss Rate*EAD). Laskenta tehdään sopimuskohtaisesti ja se perustuu seuraaviin parametreihin:

- PD-% (vain PD/LGD-malli): maksukyvyttömyyden todennäköisyys, joka perustuu ulkoisiin ja sisäisiin luottoluokituksiin.
- Loss Rate % (vain loss rate -malli): vastapuolelle vakioitu prosentti, joka määräytyy vastapuolen sektorikoodin perusteella.

- LGD-%: arvioitu tappion määrä maksukyvyttömyyshetkellä, huomioi sopimuksen käytettävissä olevat vakuudet.
- EAD: vastuun määrä maksukyvyttömyyshetkellä on vuositason keskiarvo, jossa huomioidaan sopimus- ja vuositasolle lasketut pääoman lyhennykset ja ennenaikaiset takaisinmaksut niille tuotteille, joille se on mallinnettu. Taseen ulkopuolisten erien katsotaan pysyvän vakiona sopimuksen elinkaaren loppuun asti. Luoton nostamaton osuus huomioidaan laskelmissa täysimääräisenä.

Laskennassa huomioidaan rahan aika-arvo diskonttaamalla sopimukselle laskettava odotettavissa oleva luottotappio. Efektiivisenä korkona käytetään sopimuksen korkoa ja se lasketaan vaiheissa 1 ja 2 bruttokirjanpitoarvolle ja vaiheessa 3 alentuneelle kirjatulle arvolla.

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaan

	2022	2023	2024
EuropeStoxx muutos-%	4 % / 10 %	6 %	6 %
BKT muutos	1 % / 4 %	1,2 % / 1,6 %	1,20 %
Investoinnit	1 % / 4,0 %	2,5 % / 2,5 %	1,5 % / 1,5 %

ECL-MALLIN MUUTOSTEN KÄYTTÖNOTON VAIKUTUKSET

Arvonalentumisvaiheen 2 kriteerien muuttaminen

Lainojen ja saamisten odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan arvonalentumisvaiheen 2 kriteereitä on muutettu korvaamalla aiemmin käytössä ollut neljän luottoluokan heikkenemistä koskeva kriteeri PD-%:n kasvua koskevalla kriteerillä. Muutoksen jälkeen sopimus siirtyy arvonalentumisvaiheeseen 2, jos yksikin seuraavista kriteereistä täyttyy:

- yli 30 päivän maksuviive,
- absoluuttisen tai suhteellisen raja-arvon ylittävä PD-%:n kasvu; tai
- ei-järjestämättömälle sopimukselle tehty lainanhoitojousto.

Muutoksen seurauksena sopimuksia siirtyi arvonalentumisvaiheeseen 2. Muutosvaikutus sisältyy riville ECL-mallin parametrien muutokset.

Ukrainan sodan ja Venäjän vastaisten talouspakotteiden vaikutukset

Säästöpankkien Keskuspankki on arvioinut Ukrainan sodan ja Venäjän vastaisten talouspakotteiden aiheuttamia taloudellisia vaikutuksia asiakkaidensa

sisällytetään tulevaisuuteen suuntautuvaa tietoa käytämällä laskennassa kolmea eri talouden skenaariota, jotka perustuvat Säästöpankkiryhmän pääekonomistin laatimiin makroekonomisiin ennusteisiin. Makrotalouden ennusteiden muutosvaikutukset on mallinnettu ECL-laskennassa käytettävään PD-parametriin. Laskennassa käytettävät skenaariot ja niille asetetut painot ovat: optimistinen 20 %, perus 60 % ja pessimistinen 20 %. ECL-laskennassa käytettävien talouden skenaarioiden ennustehorisontti on kolme vuotta, jonka jälkeisinä vuosina makrotalouden tekijöiden arvojen oletetaan pysyvän vakaina ja vastaavan ennustejakson kolmannen vuoden arvoja. Skenaariot on päivitetty loppuvuodesta 2022. Makroekonomistisissa ennusteissa on käytetty muun muassa seuraavia tekijöitä: Europe STOXX -indeksin muutos, BKT:n muutos ja investoinnit.

Alla on esitetty keskeiset makrotalouden tekijät ja niiden ennustetut arvot seuraavalle kolmelle vuodelle (arvojen vaihteluväli eri skenaarioiden välillä).

	2022	2023	2024
EuropeStoxx muutos-%	4 % / 10 %	6 %	6 %
BKT muutos	1 % / 4 %	1,2 % / 1,6 %	1,20 %
Investoinnit	1 % / 4,0 %	2,5 % / 2,5 %	1,5 % / 1,5 %

luottoriskiin. Raportointihetkellä Säästöpankkien Keskuspankilla ei ole merkittäviä suoria tai välillisiä toimialakohtaisia, kuten esimerkiksi maatalous, logistiikka, rakentaminen tai energiahyödykkeistä riippuvat toimialat, Ukrainan, Venäjän tai Valko-Venäjän markkinoihin liittyviä riskikeskittymiä. Poikkeuksellisen tilanteen jatkuessa Säästöpankkien Keskuspankki seuraa ja raportoi asiakkaidensa luottoriskien kehittymistä ja kohdistavat odotettavissa olevien luottotappioiden määrään tarvittaessa johdon arvioon perustuvan oikaisun.

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa käytettävät talouden tulevaa kehitystä koskevat ennusteet on päivitetty loppuvuodesta 2022.

Odotettavissa olevia luottotappioita koskeva vähennyserä kirjataan taseeseen lainan kirjanpitoarvon vähennykseksi erilliselle tilille. Luottositoumusten ja takaussovimusten osalta tappiota koskeva vähennyserä kirjataan taseeseen varaukseksi. Käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta kirjattavien saamistodistusten odotettavissa oleva luottotappio kirjataan oikaisemaan käyvän arvon rahastoa. Taseeseen kirjattujen odotettavissa olevien luottotappioiden muutokset esitetään tuloslaskelman erässä Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista.

Seuraavien sivujen taulukoissa on esitetty odotettavissa olevien luottotappioiden kehitys tilikauden alusta.

ARVONALENTUMISTAPPIOT RAHOITUSVAROISTA

ODOTETTAVISSA OLEVAT LUOTTOTAPPIOT (ECL), LAINAT JA SAAMISET ASIAKKAILTA SEKÄ ASIAKKAISIIN KOHDISTUVAT TASEEN ULKOPUOLISET ERÄT

	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
(1 000 euroa)	12 kk ECL	Koko voimassa- oloajan ECL	Koko voimassa- oloajan ECL	
Odotettavissa olevat luottotappiot 1.1.2022	183	214	1 407	1 804
Siirto vaiheeseen 1	20	-70		-49
Siirto vaiheeseen 2	-86	440	-11	343
Siirto vaiheeseen 3		-229	1 383	1 154
Uudet saamiset (uusluotonmyöntö)	109		5	114
Eräntymiset ja lyhennykset	-13	-16	-697	-727
Alaskirjaukset (toteutuneet luottotappiot)			166	166
Toteutuneiden luottotappioiden palautukset			-275	-275
Luottoriskin muutos ilman vaihemuutosta	51	-42	-44	-34
ECL:n nettomuutos	82	83	527	692
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2022	265	297	1 934	2 496

ODOTETTAVISSA OLEVAT LUOTTOTAPPIOT (ECL), LAINAT JA SAAMISET LUOTTOLAITOKSILTA SEKÄ LUOTTOLAITOKSIIN KOHDISTUVAT TASEEN ULKOPUOLISET ERÄT

	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
(1 000 euroa)	12 kk ECL	Koko voimassa- oloajan ECL	Koko voimassa- oloajan ECL	
Odotettavissa olevat luottotappiot 1.1.2022	206			206
Uudet saamiset (uusluotonmyöntö)	132			132
Eräntymiset ja lyhennykset	-58			-58
ECL:n nettomuutos	73			73
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2022	279			279

**ODOTETTAVISSA OLEVAT LUOTTOTAPPIOT (ECL),
SIJOITUSOMAISUUS JAKSOTETTUUN HANKINTAMENOON**

	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
(1 000 euroa)	12 kk ECL	Koko voimassa- oloajan ECL	Koko voimassa- oloajan ECL	
Odotettavissa olevat luottotappiot 1.1.2022	188			188
Uudet saamiset (uusluotonmyöntö)	29			29
Eräntymiset ja lyhennykset	-57			-57
ECL:n nettomuutos	-29			-29
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2022	160			160
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2022 yhteensä	704	297	1 934	2 935
Odotettavissa olevien luottotappioiden muutos 1.1.-31.12.2022 yhteensä	127	83	527	737

**ODOTETTAVISSA OLEVAT LUOTTOTAPPIOT (ECL), LAINAT JA SAAMISET ASIAKKAILTA
SEKÄ ASIAKKAIISIIN KOHDISTUVAT TASEEN ULKOPUOLISET ERÄT**

	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
(1 000 euroa)	12 kk ECL	Koko voimassa- oloajan ECL	Koko voimassa- oloajan ECL	
Odotettavissa olevat luottotappiot 1.1.2021	260	192	1 133	1 585
Siirto vaiheeseen 1	11	-57	-44	-90
Siirto vaiheeseen 2	-27	296	-26	243
Siirto vaiheeseen 3	-1	-140	1 221	1 081
Uudet saamiset (uusluotonmyöntö)	56	2		58
Eräntymiset ja lyhennykset	-9	-20	-635	-664
Alaskirjaukset (toteutuneet luottotappiot)			-537	-537
Toteutuneiden luottotappioiden palautukset			215	215
Luottoriskin muutos ilman vaihemuutosta	-118	-69	81	-106
ECL-mallin muutokset	11	9		19
ECL:n nettomuutos	-78	21	275	219
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2021	182	214	1 407	1 804

**ODOTETTAVISSA OLEVAT LUOTTOTAPPIOT (ECL), LAINAT JA SAAMISET LUOTTOLAITOKSILTA
SEKÄ LUOTTOLAITOKSIIN KOHDISTUVAT TASEEN ULKOPUOLISET ERÄT**

	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
(1 000 euroa)	12 kk ECL	Koko voimassa- oloajan ECL	Koko voimassa- oloajan ECL	
Odotettavissa olevat luottotappiot 1.1.2021	212			212
Uudet saamiset (uusluotonmyöntö)	162			162
Eräntymiset ja lyhennykset	-168			-168
ECL:n nettomuutos	-6			-6
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2021	206			206

**ODOTETTAVISSA OLEVAT LUOTTOTAPPIOT (ECL),
SIJOITUSOMAISUUS JAKSOTETTUUN HANKINTAMENOON**

	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
(1 000 euroa)	12 kk ECL	Koko voimassa- oloajan ECL	Koko voimassa- oloajan ECL	
Odotettavissa olevat luottotappiot 1.1.2021	186			186
Uudet saamiset (uusluotonmyöntö)	50			50
Eräntymiset ja lyhennykset	-47			-47
ECL:n nettomuutos	3			3
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2021	188			188
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2021 yhteensä	577	214	1 407	2 198
Odotettavissa olevien luottotappioiden muutos 1.1.-31.12.2021 yhteensä	-81	21	275	215

LIITE 15. TULOVEROT

(1 000 euroa)	1–12/2022	1–12/2021
Laskennallisen verosaamisen muutos	-1 022	
Laskennallisen verovelan muutos	-420	-92
Tuloverot	-1 443	-92
Voimassaolevan verokannan mukaan laskettujen verojen täsmäytys tuloslaskelmassa esitettyihin veroihin		
Verokantatäsmäytys		
Kirjanpidon tulos ennen veroja	7 106	-582
Kirjanpidon ja verotuksen tuloksen erot	-1 994	2 721
Verotettava tulos	5 112	2 139
Tilikauden tulokseen ennen veroja perustuvat verot yksikön verokannalla	-1 421	-116
Tuloslaskelman verovapaat tuotot		
Tuloslaskelman vähennyskelvottomat kulut	-152	43
Tuloslaskelman ulkopuoliset vähennyskelpoiset kulut	152	
Tuloslaskelmaan sisältymättömät veronalaiset tuotot	-10	501
Aiempien vuosien vahvistettujen tappioiden käyttö	-11	-520
Ylläolevan erittelyn mukainen verokulu	-1 443	-92
Yhteisön tuloveroprosentti	20 %	20 %



VARAT

LIITE 16. RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN LUOKITTELU

(1 000 euroa)	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	Yhteensä
31.12.2022				
Käteiset varat			1 200 500	1 200 500
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	1 930 649			1 930 649
Lainat ja saamiset asiakkailta	140 616			140 616
Johdannaiset				
josta käyvän arvo suojausta			12	12
Sijoitusomaisuus	49 825	54 926	3 200	107 950
Varat yhteensä	2 121 089	54 926	1 203 713	3 379 728
Velat luottolaitoksille	1 753 917			1 753 917
Velat asiakkaille	574 032			574 032
Johdannaiset				
josta käyvän arvon suojausta			54 120	54 120
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	880 335			880 335
Velat yhteensä	3 208 284		54 120	3 262 404

(1 000 euroa)	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	Yhteensä
31.12.2021				
Käteiset varat			1 006 639	1 006 639
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	1 393 431			1 393 431
Lainat ja saamiset asiakkailta	96 774			96 774
Sijoitusomaisuus	110 019	55 064	2 000	167 084
Varat yhteensä	1 600 225	55 064	1 008 639	2 663 928
Velat luottolaitoksille	1 244 000			1 244 000
Velat asiakkaille	325 575			325 575
Johdannaiset				
josta käyvän arvon suojausta			10 150	10 150
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	1 005 628			1 005 628
Velat yhteensä	2 575 203		10 150	2 585 353

LIITE 17. KÄTEISET VARAT

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Vaadittaessa maksettavat saamiset keskuspankeilta	1 200 500	1 006 639
Käteiset varat yhteensä	1 200 500	1 006 639

LIITE 18. LAINAT JA SAAMISET

31.12.2022 (1 000 euroa)	Ei arvonalennettu (brutto)	Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL)	Tasearvo
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta			
Talletukset	143 776	-1	143 775
Luotot ja muut saamiset	1 786 873	-258	1 786 615
Yhteensä	1 930 649	-259	1 930 390
Lainat ja saamiset asiakkailta			
Käytetyt tililuotot	29 194	-136	29 058
Korttiluotot	111 422	-2 300	109 122
Yhteensä	140 616	-2 436	138 179
Lainat ja saamiset yhteensä	2 071 265	-2 696	2 068 569

31.12.2021 (1 000 euroa)	Ei arvonalennettu (brutto)	Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL)	Tasearvo
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta			
Talletukset	98 604		98 604
Luotot ja muut saamiset	1 295 015	-187	1 294 828
Yhteensä	1 393 619	-187	1 393 431
Lainat ja saamiset asiakkailta			
Käytetyt tililuotot	1 082	-2	1 081
Korttiluotot	97 434	-1 741	95 693
Yhteensä	98 517	-1 743	96 774
Lainat ja saamiset yhteensä	1 492 135	-1 930	1 490 206

LIITE 19. JOHDANNAISET JA SUOJAUSLASKENTA

Säästöpankkien Keskuspankki suojaa korkoriskiään käyvän arvon muutoksilta ja soveltaa suojaussuhteisiin suojauslaskentaa. Käyvän arvon suojauksen kohteena ovat kiinteäkorkoinen antolainaus sekä kiinteäkorkoinen liikkeelle laskettu joukkovelkakirjalaina.

Käypää arvoa suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutos kirjataan tuloslaskelmassa erään "Kaupan-

käynnin nettotuotot". Käypää arvoa suojaattaessa myös suojattava kohde on suojauksen ajan arvostettu käypään arvoon, vaikka se muuten arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun. Suojattavan kohteen käyvän arvon muutos on kirjattu taseessa kyseisen tase-erän oikaisuksi ja tuloslaskelmassa erään "Kaupankäynnin nettotuotot". Suojaavien johdannaisten korot esitetään korkotuottoina ja -kuluina niiden luonteen mukaisesti.

31.12.2022 (1 000 euroa)	Nimellisarvo/jäljellä oleva juoksu-aika				Käyvät arvot	
	alle 1 vuosi	1–5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä	Varat	Velat
Käyvän arvon suojaus*						
Korkojohdannaiset	10 000	30 000	168 000	208 000	12	54 120
Yhteensä	10 000	30 000	168 000	208 000	12	54 120

31.12.2021 (1 000 euroa)	Nimellisarvo/jäljellä oleva juoksu-aika				Käyvät arvot	
	alle 1 vuosi	1–5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä	Varat	Velat
Käyvän arvon suojaus						
Korkojohdannaiset	10 000	40 000	168 000	218 000		10 150
Yhteensä	10 000	40 000	168 000	218 000	0	10 150

* Käyvän arvon suojauksen kohteena oleva kiinteäkorkoinen antolainaus Säästöpankeille (Lainat ja saamiset luottolaitoksilta) oli tilinpäätöshetkellä nimellisarvoltaan 10 000 000 euroa ja kirjanpitoarvo 9 986 543 euroa. Johdannaistrumenttien nimellisarvot vastaavat suojauskohteiden nimellisarvoja.

Käyvän arvon suojauksen kohteena olleiden kiinteäkorkoisten liikkeelle laskettujen joukkovelkakirjalainojen (Liikkeeseenlasketut velkakirjat) nimellisarvo tilinpäätöshetkellä oli 198 000 000 euroa ja kirjanpitoarvo 196 698 809 euroa. Johdannaistrumenttien nimellisarvot vastaavat suojauskohteiden nimellisarvoja.

LIITE 20. SJOITUSOMAISUUS

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat		
Saamistodistukset	52 870	53 827
Osakkeet ja osuudet	2 055	1 237
Yhteensä	54 926	55 064
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat		
Osakkeet ja osuudet	3 200	2 000
Yhteensä	3 200	2 000
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat sijoitukset		
Saamistodistukset	49 853	110 069
Odotettavissa olevat luottotappiot	-29	-50
Yhteensä	49 825	110 019
Sijoitusomaisuus yhteensä	107 950	167 084

ERITTELY LIIKKEESEENLASKIJAN NOTEERAUKSEN PERUSTEELLA

2022 (1 000 euroa)	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat sijoitukset	Yhteensä
Noteeratut				
Muut	54 926	3 200	49 825	107 950
Yhteensä	54 926	3 200	49 825	107 950

2021 (1 000 euroa)	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat sijoitukset	Yhteensä
Noteeratut				
Muut	55 064	2 000	110 019	167 084
Yhteensä	55 064	2 000	110 019	167 084

LIITE 21. AINEELLISET HYÖDYKKEET

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Koneet ja kalusto	21	49
Muut aineelliset hyödykkeet		13
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	21	62

31.12.2022

(1 000 euroa)

Aineellisten hyödykkeiden muutokset	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	268	72		340
Vähennykset				
Hankintameno 31.12	268	72		340
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-219	-59		-278
Tilikauden poistot	-28	-13		-41
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-247	-72		-319
Kirjanpitoarvo 31.12.	21	0		21

31.12.2021

(1 000 euroa)

Aineellisten hyödykkeiden muutokset	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	327	72		399
Vähennykset	-59			-59
Hankintameno 31.12	268	72		340
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-218	-44		-262
Tilikauden poistot	-41	-14		-55
Vähennykset	40			40
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-219	-59		-278
Kirjanpitoarvo 31.12.	49	13		62

LIITE 22. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Aineettomat oikeudet	5 942	5 203
Keskeneräiset aineettomat hyödykkeet	2 537	2 312
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	8 479	7 515

Aineettomat oikeudet ja keskeneräiset aineettomat hyödykkeet muodostuvat merkittävältä osin ulkoisilta toimijoilta hankituista tietojärjestelmistä.

31.12.2022 (1 000 euroa)

Aineettomien hyödykkeiden muutokset	Aineettomat oikeudet	Keskeneräiset aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1	10 313	2 312	12 625
Lisäykset	2 434	224	2 658
Hankintameno 31.12.	12 747	2 537	15 283
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-5 109		-5 109
Tilikauden poistot	-1 695		-1 695
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-6 805		-6 805
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 942	2 537	8 479

31.12.2021 (1 000 euroa)

Aineettomien hyödykkeiden muutokset	Aineettomat oikeudet	Keskeneräiset aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1	10 183	569	10 752
Lisäykset	129	1 743	1 873
Hankintameno 31.12.	10 313	2 312	12 625
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-3 515		-3 515
Tilikauden poistot	-1 595		-1 595
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-5 109		-5 109
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 203	2 312	7 515

LIITE 23. LASKENNALLISET VEROT

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Laskennallinen verosaaminen	830	1 163
Verosaamiset	830	1 163
Laskennalliset verovelat	334	273
Verovelat	334	273

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Laskennalliset verosaamiset		
Arvon alentumiset	587	440
Rahoitusvarat	226	138
Aineettomat hyödykkeet	18	13
Vahvistetut tappiot	-	572
Yhteensä	830	1 163

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Laskennalliset verovelat		
Rahoitusvarat	334	273
Yhteensä	334	273

(1 000 euroa)	1.1.2022	Tuloslaskelman kautta kirjattu muutos	Muut laajan tuloksen erät	31.12.2022
Laskennalliset verosaamiset				
Arvonalentumiset	440	147		587
Rahoitusvarat	138		88	226
Aineettomat hyödykkeet	13	4		18
Vahvistetut tappiot	572	-572		
Yhteensä	1 163	-420	88	830

(1 000 euroa)	1.1.2022	Tuloslaskelman kautta kirjattu muutos	Muut laajan tuloksen erät	31.12.2022
Laskennalliset verovelat				
Rahoitusvarat	273		61	334
Yhteensä	273		61	334

(1 000 euroa)	1.1.2021	Tuloslaskelman kautta kirjattu muutos	Muut laajan tuloksen erät	31.12.2021
Laskennalliset verosaamiset				
Arvonalentumiset	397	43		440
Rahoitusvarat	200		-62	138
Aineettomat hyödykkeet	9	4		13
Vahvistetut tappiot	711	-139		572
Yhteensä	1 317	-92	-62	1 163

(1 000 euroa)	1.1.2021	Tuloslaskelman kautta kirjattu muutos	Muut laajan tuloksen erät	31.12.2021
Laskennalliset verovelat				
Rahoitusvarat	705		-432	273
Yhteensä	705		-432	273

LIITE 24. MUUT VARAT

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Siirtosaamiset	14 827	5 623
Korot	10 733	3 056
Muut siirtosaamiset	4 093	2 567
Muut	18 063	1 279
Muut varat yhteensä	32 890	6 902



VELAT JA OMA PÄÄOMA

LIITE 25. VELAT LUOTTOLAITOKSILLE JA ASIAKKAILLE

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Velat luottolaitoksille		
Velat keskuspankeille	68 000	68 000
Velat luottolaitoksille	1 685 917	1 176 000
Yhteensä	1 753 917	1 244 000
Velat asiakkaille		
Talletukset	44	75
Muut rahoitusvelat*	573 988	325 500
Yhteensä	574 032	325 575
Velat luottolaitoksille ja asiakkaille yhteensä	2 327 948	1 569 575

* Muut rahoitusvelat ovat valtioiden, monikansallisten organisaatioiden ja ulkomaisten rahastojen talletuksia.

LIITE 26. LIIKKEESEENLASKETUT VELKAKIRJAT

(1 000 euroa)

31.12.2022

Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat	Nimellisarvo	Kirjanpitoarvo
Joukkovelkakirjalainat	787 500	737 014
Muut		
Sijoitustodistukset	144 000	143 321
Liikkeeseenlasketut velkakirjat yhteensä	931 500	880 335
Joista		
Vaihtuvakorkoiset	350 000	350 885
Kiinteäkorkoiset	581 500	529 450
Yhteensä	931 500	880 335

(1 000 euroa)

31.12.2021

Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat	Nimellisarvo	Kirjanpitoarvo
Joukkovelkakirjalainat	860 500	851 491
Muut		
Sijoitustodistukset	154 000	154 137
Liikkeeseenlasketut velkakirjat yhteensä	1 014 500	1 005 628
Joista		
Vaihtuvakorkoiset	571 500	569 421
Kiinteäkorkoiset	443 000	436 207
Yhteensä	1 014 500	1 005 628

LIITE 27. VARAUKSET JA MUUT VELAT

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Muut velat	31 607	3 625
Siirtovelat	10 477	6 287
Korkovelat	5 852	2 104
Saadut korkoennakot	657	463
Muut siirtovelat	3 968	3 720
Varaukset	79	80
Muut varaukset*	79	80
Muut velat yhteensä	42 163	9 992

*Muut varaukset ovat taseen ulkopuolisista sitoumuksista laskettuja odotettuja luottotappioita (ECL).

LIITE 28. OMA PÄÄOMA

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Osakepääoma	94 812	68 344
Rahastot		
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	19 000	19 000
Käyvän arvon rahasto	434	542
Kertyneet voittovarot		
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	-3 884	-3 260
Kauden voitto (tappio)	5 663	-674
Oma pääoma yhteensä	116 024	83 952

Osakepääoma

Erään kirjataan maksettu osake-, osuus- tai peruspääoma. Mikäli osakepääoma on kokonaan tai osittain merkitsemättä kaupparekisteriin, kaupparekisteriin merkitsemätön osuus on ilmoitettava taseessa omana eränään tämän erän alaeränä.

Säästöpankkien Keskuspankilla on yhteensä 35 735 kappaletta nimellisarvottomia osakkeita.

Sijoitetun vapaan pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon merkitään se osa osakkeiden merkintähinnasta, jota ei merkitä osakepääomaan ja jota ei kirjanpitolain mukaan merkitä vieraaseen pääomaan, sekä sellainen muu oman

pääoman sijoitus, jota ei merkitä muuhun rahastoon. Rahastoon merkitään myös se määrä, jolla osakepääomaa alennetaan ja jota ei käytetä tappion kattamiseen tai varojen jakamiseen.

Käyvän arvon rahasto

Käyvän arvon rahastoon kirjataan käypään arvoon arvostamisesta syntyneet erät.

Kertyneet voittovarot

Erään kirjataan tuloslaskelman osoittama tilikauden tulos sekä tulos edellisiltä tilikausilta siltä osin, kuin sitä ei ole siirretty muihin oman pääoman eriin tai jaettu voitonjakona.

Erittely käyvän arvon rahaston muutoksista	2022	2021
Käyvän arvon rahasto 1.1.	542	2 022
Voitto/tappio käypään arvoon arvostamisesta, osakkeet	829	-2 263
Voitto/tappio käypään arvoon arvostamisesta, saamistodistukset	-957	461
Laskennalliset verot käypään arvoon arvostamisesta	27	370
Odotetut luottotappiot käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavista, saamistodistukset	-7	-47
Käyvän arvon rahasto 31.12	434	542



MUUT LIITETIEDOT

LIITE 29. VAKUUDET

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Annetut vakuudet		
Omien velkojen ja sitoumusten puolesta annetut		
Saamistodistukset	90 055	97 610
Muut	54 650	10 190
Annetut vakuudet yhteensä	144 705	107 800
Saadut vakuudet		
Saamistodistukset	40 413	47 049
Saadut vakuudet yhteensä	40 413	47 049

Annetut ja saadut vakuudet liittyvät Euroopan Keskuspankin rahoitusoperaatioon osallistumiseen sekä johdannaisiin liittyviin tilivakuuksiin.

LIITE 30. TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Takaukset	10 000	10 000
Luottolupaukset	280 592	266 730
Muut*	141 000	131 500
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	431 592	408 230

* Muut taseen ulkopuoliset sitoumukset koostuvat Säästöpankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitosten kanssa sovitusta rahoitussopimuksista, joissa kauppapäivä on vasta katsauskauden päättymisen jälkeen.

LIITE 31. RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN NETTOUTUS

Säästöpankkien Keskuspankin johdannaissopimuksiin sovelletaan ISDA:n (International Swaps and Derivatives Association) sopimusta. Näiden sopimusten perusteella johdannaisten maksuja voidaan netottaa transaktiokohtaisesti maksupäivittäin ja vastapuolen

maksukyvyttömyys- ja konkurssitilanteissa. Sopimusehdoissa voidaan lisäksi vastapuolikohtaisesti sopia vakuuksista. Nämä johdannaiset esitetään taseessa bruttoperusteisesti.

31.12.2022				Määrät, joita ei ole netotettu, mutta jotka sisältyvät päänetotussopimuksiin ja vastaaviin		
(1 000 euroa)	Kirjatut rahoitusvarat, brutto	Taseessa netotetut kirjatut rahoitusvelat, brutto	Kirjanpitoarvo taseessa, netto	Rahoitusinstrumenttien kirjanpitoarvo taseessa, netto	Vakuudeksi saatu/annettu käteinen, taseessa netto	Nettosumma
Varat						
Johdannaissopimukset				12		12
Yhteensä				12		12
Velat						
Johdannaissopimukset				54 120	54 650	-530
Yhteensä				54 120	54 650	-530

31.12.2021				Määrät, joita ei ole netotettu, mutta jotka sisältyvät päänetotussopimuksiin ja vastaaviin		
(1 000 euroa)	Kirjatut rahoitusvarat, brutto	Taseessa netotetut kirjatut rahoitusvelat, brutto	Kirjanpitoarvo taseessa, netto	Rahoitusinstrumenttien kirjanpitoarvo taseessa, netto	Vakuudeksi saatu/annettu käteinen, taseessa netto	Nettosumma
Varat						
Johdannaissopimukset						0
Yhteensä						0
Velat						
Johdannaissopimukset				10 150	10 190	-40
Yhteensä				10 150	10 190	-40

LIITE 32. KÄYVÄT ARVOT ARVOSTUS- MENETELMÄN MUKAISESTI

Käypään arvoon arvostus

Rahoitusinstrumentit esitetään Säästöpankkien Keskuspankin taseessa käypään arvoon tai jaksotettuun hankintamenuun. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa kuvataan rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu arvostustavan mukaan sekä perusteet arvostamistavoille ja käyvän arvon määrittämiselle.

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot määritetään ensisijaisesti käyttämällä noteerauksia julkisesti noteeratuilta markkinoilta tai kolmansilta osapuolilta saatuja markkinahintoja. Mikäli markkinanoteerausta ei ole saatavilla, on tase-erät pääosin arvostettu diskonttaamalla tulevat kassavirrat tilinpäätöspäivän markkinakorkojen avulla. Käteisvarojen osalta käypänä arvona on käytetty nimellisarvoa. Myös vaadittaessa maksettavien talletusten osalta on nimellisarvon katsottu vastaavan käypää arvoa.

Säästöpankkien Keskuspankilla ei ole kertaluontoisesti käypään arvoon arvostettuja varoja.

Käyvän arvon hierarkiat

Taso 1 sisältää rahoitusvarat, joiden arvo määräytyy likvideiltä markkinoilta saatavien noteerausten perusteella. Likvidiksi katsotaan markkina, jossa hinnat ovat saatavilla helposti ja riittävän säännöllisesti. Tasoon 1 kuuluvat noteeratut joukkovelkakirjalainat sekä muut arvopaperit, joille noteerataan julkisesti hinta.

Taso 2 sisältää rahoitusvarat, joille ei ole saatavissa noteerausta suoraan toimivilta markkinoilta ja joiden käypä arvo arvioidaan käyttäen arvostusmenetelmiä tai -malleja. Nämä perustuvat oletuksiin, joita tukevat todennettavissa oleva markkinainformaatio, kuten vastaavanlaisten instrumenttien noteerattuja korkoja tai hintoja. Tähän ryhmään kuuluvat mm. korkojohdannaiset sekä yritys- ja sijoitustodistukset.

Taso 3 sisältää rahoitusvarat, joiden käypää arvoa ei saada julkisesta markkinanoteerauksesta tai todennettavissa olevaan markkinainformaatioon perustuvien arvostusmenetelmien tai -mallien avulla. Tasoon 3 luetaan noteeraamattomat osakeinstrumentit, strukturoidut sijoitukset sekä muut arvopaperit, joille ei tällä hetkellä ole saatavissa sitovaa markkinanoteerausta. Usein tason 3 käypä arvo perustuu kolmannelta osapuolelta saatavaan hintatietoon.

Siirrot tasojen välillä

Siirrot käyvän arvon hierarkiatasojen välillä katsotaan tapahtuneen siirron aiheuttaman tapahtuman tai olosuhteiden muutoksen toteutumispäivänä.

Siirtoja tasojen 1, 2 ja 3 välillä ei ollut tilikauden 1.1.-31.12.2022 aikana.

Rahoitusvarat 31.12.2022 (1 000 euroa)	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo hierarkiatasoin			Yhteensä
		Taso1	Taso2	Taso3	
Käypään arvoon arvostettavat					
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	1 280 042	1 349 231		3 200	1 352 431
Johdannaispimukset	12		12		12
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	54 926		53 436	2 055	55 491
Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat	2 044 748	2 060	1 805 296	139 760	1 947 116
Rahoitusvarat yhteensä	3 379 728	1 351 291	1 858 744	145 015	3 355 050

Rahoitusvelat 31.12.2022 (1 000 euroa)	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo hierarkiatasoin			Yhteensä
		Taso1	Taso2	Taso3	
Käypään arvoon arvostettavat					
Johdannaiset	54 120		54 120		54 120
Jaksotettuun hankintamenoon arvostettavat	3 208 284	1 367 461	1 795 159		3 162 619
Rahoitusvelat yhteensä	3 262 404	1 367 461	1 849 279		3 216 739

Tapahtumat tasolla 3

Täsmäytys muutoksille, jotka ovat tapahtuneet rahoitusinstrumenteille, jotka kuuluvat tasoon 3.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Kirjanpitoarvo 1.1.2022	2 000
Hankinnat	1 200
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	3 200

Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat

Kirjanpitoarvo 1.1.2022	1 237
Myynnit	1 383
Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut arvonmuutokset	-565
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	2 055

HERKKYYSANALYYSI RAHOITUSINSTRUMENTEILLE, JOTKA KUULUVAT TASOON 3

31.12.2022 (1 000 euroa)	Kirjanpitoarvo	Vaikutus oletetuille muutoksille	
		Positiivinen	Negatiivinen
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	3 200	3 680	2 720
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	2 055	2 363	1 747

Yllä olevassa taulukossa esitetään tason 3 instrumenttien käyvän arvon herkyys oletetuille muutoksille. Käypää arvoa on testattu käyttämällä 15 % arvonmuutosta.

Rahoitusvarat 31.12.2021 (1 000 euroa)	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo hierarkiatasoin			Yhteensä
		Taso1	Taso2	Taso3	
Käypään arvoon arvostettavat					
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	1 084 236	1 082 236		2 000	1 084 236
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	55 064		54 571	1 237	55 808
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat	1 524 627	23 044	1 415 312	97 911	1 536 266
Rahoitusvarat yhteensä	2 663 928	1 105 280	1 469 883	101 148	2 676 311

Rahoitusvelat 31.12.2021 (1 000 euroa)	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo hierarkiatasoin			Yhteensä
		Taso1	Taso2	Taso3	
Käypään arvoon arvostettavat					
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat					
Johdannaiset	10 150		10 150		10 150
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat	2 575 203	848 375	1 738 951		2 587 326
Rahoitusvelat yhteensä	2 585 353	848 375	1 749 101		2 597 476

Tapahtumat tasolla 3

Täsmäytys muutoksille, jotka ovat tapahtuneet rahoitusinstrumenteille, jotka kuuluvat tasoon 3.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Kirjanpitoarvo 1.1.2021	400
Hankinnat	1 600
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	2 000

Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat

Kirjanpitoarvo 1.1.2021	8 025
Myynnit	-2 870
Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut arvonmuutokset	-3 918
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	1 237

LIITE 33. VUOKRASOPIMUKSET

Säästöpankkien Keskuspankki vuokralleottajana

Säästöpankkien Keskuspankki toimii vuokralleottajana tulostimien ja kannettavien tietokoneiden osalta. Säästöpankkien Keskuspankin vuokrasopimukset ovat lyhytaikaiseksi luokiteltavia ja käyttöoikeusomaisuutta tai siihen kohdistuvaa velkaa ei ole kirjattu.

Tuloslaskelmaerät (1 000 euroa)	2022	2021
Lyhytaikaiseksi luokiteltujen vuokrasopimusten kulut	35	42
Yhteensä	35	42

Säästöpankkien Keskuspankki ei toimi vuokralleantajana.

LIITE 34. LÄHIPIIRITIEDOT

Lähipiirillä tarkoitetaan Säästöpankkien Keskuspankissa johtavassa asemassa olevia avainhenkilöitä ja heidän perheenjäseniään. Säästöpankkien Keskuspankin lähipiiriin kuuluvat hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja sekä toimitusjohtajan sijainen.

Säästöpankkien Keskuspankki ei, vakuudettomia kortti- ja kulutusluottoja lukuun ottamatta, ole myöntänyt lähipiirilainoja tai sijoituksia eikä sillä ole lähipiirilike-toimia. Lähipiirille myönnetty korttiluotot on myönnetty samoin yleisin ehdoin, joita sovelletaan vastaaviin asiakasluottoihin.

Johtoon kuuluvien avainhenkilöiden saama kompensatio	2022	2021
(1 000 euroa)		
Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	265	261
Yhteensä	265	261

Avainhenkilöiden kompensatio *

2022	Palkka ja palkkiot	Lakisääteiset eläkekulut
Brander Kai, toimitusjohtaja	232	39
Mangs Monika, hallituksen puheenjohtaja	13	
Koivunen Maija, jäsen, 10.3.2022 alkaen, eronnut hallituksesta 19.5.2022	1	
Niuro Jouni, hallituksen jäsen 10.3.2022 saakka	2	
Siviranta Petri, hallituksen jäsen	8	
Rouhe Samu, jäsen, 10.3.2022 alkaen	5	
Toivonen Anne, hallituksen jäsen 10.3.2022 saakka	2	
Öhman Ossi, varapuheenjohtaja	9	
Yhteensä	271	39

Avainhenkilöiden kompensatio *

2021	Palkka ja palkkiot	Lakisääteiset eläkekulut
Brander Kai, toimitusjohtaja	229	39
Ahonen Pirkko, hallituksen jäsen 11.3.2020 saakka	1	
Hakala Jussi, hallituksen jäsen 11.3.2020 alkaen	8	
Mangs Monica, hallituksen jäsen	6	
Rinta Jarmo, hallituksen puheenjohtaja 11.3.2020 saakka	6	
Siviranta Petri, hallituksen jäsen 11.3.2020 saakka	1	
Syvänen Hannu, varapuheenjohtaja	6	
Toivonen Anne, hallituksen jäsen 11.3.2020 alkaen	6	
Yhteensä	261	39

LIITE 35. TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Säästöpankkien Keskuspankin hallituksen tiedossa ei ole seikkoja, jotka olennaisesti vaikuttaisivat Säästöpankkien Keskuspankin taloudelliseen asemaan tilinpäätöksen valmistumisen jälkeiseltä ajalta.

PILARI III -LIITETIEDOT

Säästöpankkien Keskuspankki kuuluu Säästöpankki-yhteenliittymään ja Säästöpankkiryhmään. Säästöpankkien Keskuspankin vakavaraisuutta koskevat tiedot sisältyvät Säästöpankkien yhteenliittymän vakavaraisuutta koskeviin tietoihin, jotka Säästöpankkien yhteenliittymä julkaisee erikseen tilinpäätöksen yhteydessä. Finanssivalvonta on myöntänyt luvan olla vähentämättä yhteenliittymän jäsenluottolaitosten sisäisiä omistusosuuksia omien varojen instrumenteista laskettaessa omia varoja yksittäisen laitoksen tasolla ja alakonsolidointiryhmän tasolla. Lisäksi Finanssival-

vonta on myöntänyt luvan soveltaa nolla (0) prosentin riskipainoa yhteenliittymän yhteisvastuun piirissä oleviin sisäisiin luottolaitosvastuisiin. Luvat perustuvat EU:n vakavaraisuusasetukseen (EU 575/2013) ja lakiin talletuspankkien yhteenliittymästä (599/2010).

Säästöpankkiryhmän tilinpäätös ja Säästöpankkien yhteenliittymän Pilari III -tiedot ovat luettavissa www.saastopankki.fi-verkkopalvelussa.



Säästöpankkien
Keskuspankki Suomi Oyj